ژوندون

اطلاعات او کلتور
سال ۲۷
شماره ۳٦٥
پنجشنبه ٦ قوس ۱۳٥٤ ـ ۲۳
ذیقعده ۱۳۹٥ ـ ۲۷ نوامبر ۱۹۷٥
قیمت یك شماره ۱۳ـ افغانی

متن پیام

بناغلی محمد داؤد رئیس دولت وصدراعظم

بمناسبت افتتاح سیمینار بین المللی مرکز تحقیقات پشتو

شادمانم که نظربه مساعدت یونسکو مرکز بین المللی تحقیقات علمی وادبی پشتو در پشتو ټولنه افغانستان در کابل با تشکیل یك مجلس علمی بکار آغاز میکند .

سرزمین افغانستان ومردم باستانی آن در پرورش کهنسال ترین زبانهای این منطقه آسیا مانند اوستایی وویدایی اولین سهم را داشته واین سهم خودرا درمورد یك عده السنه دیگر در مراحل مابعد تاریخی نیز مسلسلا انجام داده اند .

ظهور زبان پشتو دردامنه های کوهسار افغانستان صورت پذیرفته وطی قرون در آن پرورش یافته است وباین جهت کمال مناسبت داردکه یونسکو افغانستان را بحیث مرکز تحقیقات علمیوادبی پشتوتشخیص دادهاست.

همچنان که افغانستان نخستین مهد زبان وادب دری است دررشد زبان ملی پشتووادب آن طینسل هابذل مساعیکرده است وصمیمانه آرزومند است این خدمت رادر جهان علمی امروز بدستیاری یونسکو ادامه دهد .

حکومت ومردم افغانستان کمال قدردانی دارندکه موسسات علمی ودانشمندان یك عده کشور های جهان در زمینه تحقیقات پشتو خدمت ارزنده کرده اند همچنان موجب مسرت است که دراین مجلس علمی یکعده از این دانشمندان برجسته اکنون درکابلگردآمدهاند.

امیدوارم بافعالیت این مرکز بین المللی ارتباط وانجام تحقیقات علمی وادبیدانشمندان کشورها بهتر صورت گرفته واین پیشرفت در ترقی مزید زبان پشتو نیز موثرثابت گردد. باعلاقمندی که مردم افغانستان درین زمینه عمده ملی دارند بهترین تمنیات خودرا برای موفقیت همهاعضای این اجتماع علمی وکامیابی این مرکز نوبنیاد ابراز میدارم ویقیین دارم خدمات ایشان درپیشرفت فرهنگی افغانستان وهمکاری فرهنگی بین المللی موثر خواهد بود .

اختصار وقایع مهم هفته

درکشور

باپیام ښاغلی محمد داود رئیس دولت و صدراعظم سیمینار بین المللی مرکزبینالمللی تحقیقات پشتو روزاول قوس درادیتوریم پوهنتون کابل افتتاح گردید.

محفل پسازآنکهچندآیت ازقرآن عظیمالشان تلاوت گردیده وسرود ملی نواخته شدباقرائت پیام ښاغلی رئیس دولت وصدراعظم توسط پوهاند عبدالقیوم وزیرمعارف افتتاح گردید .

• • •

ښاغلی ستویان رادوسلاوو سفیر کبیر جمهوریت مردم بلغاریا مقیم کابل قبل ازظهر شنبه اول قوس باپوهاند دکتور نوین وزیر اطلاعات وکلتور ملاقات تعارفی نموده وضمنا راجع به همکاری کلتوری واطلاعاتی بین دو کشور مذاکره کرد .

• • •

اولین کاروان حجاج افغانی ساعت یك بعد ازظهر ۳۰عقرب ازکابل ذریعه ده بس برای ادای فریضه حج عازمبیتالله شریفگردیدند.

• • •

امتحانات سالانه شاگردان مکاتب ثانوی ولیسه های مناطق سردسیر کشور روز اول قوس آغاز گردید .

• • •

سیمینار روسای یکعده ازمحاکم ولایات روی پاره مسایل مشترك اداری وقضایی روز دوقوس دروزارت عدلیه دایر گردید . بعداز آنکه آیات چندازقرآن کریم تلاوت شددکتور عبدالمجید وزیر عدلیه ولوی څارنوال سیمینار روسای محاکم ولایات نزدیك بکابل رادرمقر ادارهٔ عالی قضا افتتاح نمود .

• • •

مرحلهٔ اول پروژه دستگاه برق آبی کجکی ولایت هلمند ضمن مراسمی افتتاح گردید .

قرار داد فروش پنجهزار تن پخته محلوج به قیمت پنج ملیون وسه صدهزار دالر بین سپین زرشرکت وکمپنی وستوك انتورك اتحاد شوروی روز ۲ قوس به امضاء رسید .

• • •

کاروان حامل حجاج پښتون وبلوچشامل دهبس قبل ازظهر روز٤قوس ازکابلرهسپار بیتالله شریف گردید.

درخارج کشور

خبرنگار بیبیسی ازلزبن اطلاع میدهد که اکنون اوضاع درپرتگال بشکل دراماتیك روبه وخامت گذاشته وراه حل مصالحتی که بین رهبران نظامی برای خاتمه دادن به بحران حاصل شده بود موثریت خودرا ازدست داده است .

• • •

عدهٔ ازرهبران ونمایندگان رهبران خارجی شب شنبه به مادرید رفتند تادرمراسم بخاك سپردن جسد جنرال فرانکو شرکت جویند .

نماینده رویتر ازاسلام آباد خبر داده است که بابرطرفی ناگهانی عنایت الله گندا پور صدراعظم سابق ازعضویت حکومت در پشتونستان این حکومت تکان شدیدی خورده است .

• • •

باوصف بیست ویکمین بار موافقه درمورد متارکه جریان اوضاع دربیروت شب دوشنبه فقط ازصداهای متواتر ماشیندار وهاوان بخوبی تشخیص داده میشد .

• • •

داکتر والدهایم سر منشی موسسه ملل متحد دراولین مرحله سفرخود به شرقمیانه دیشب باعبدالحلیم خدام وزیر خارجه سوریه وباسرعرفات رهبر موسسه آزادی فلسطین دردمشق ملاقات کرد .

پوهاند دکتور عبدالقیوم وزیر معارف حین افتتاح سیمینار بین المللی مرکز بین المللی تحقیقات پشتو درادیتوریم پوهنتون کابل.

پیک ژوندون

دولت په دعلمي او تاریخي څېړنو دپراختیا په منظور دهیوادد تیر مدنیت او دلرغونو آثارو او دلرغون پیژندنې دتحقیقاتو او دملي موزیمونو دتاسیس په باب لازم اقدام وکړي .

دپښتو څېړنو دبین المللي مرکز بین المللي سیمینار

پنجشنبه ٦قوس ١٣٥٤ـ ٢٣ ذیقعده١٣٩٥ـ٢٧ نومبر ١٩٧٥

دافغا نستان دجمهوریت مو سس ددولت رئیس او صدرا عظم ښاغلی محمدداود دافغانستان خلکو ته په خطاب نومي وینا کې څر گنده کړې وه :

«دولت په دعلمي او تاریخي څېړنو دپراختیا په منظوردهیوادد تیر مدنیت او دلرغونو آثارو او دلرغون پیژندنې دتحقیقاتو اودملي موزیمونو دتاسیس په باب لازم اقدام وکړي.»

دغه هیلو ته په عمل کښې دتحقق ورکولو په غرض ددولت دکلتوري پالیسي له مخې دهیوادد یو شمیر فرهنگي او علمي موسسو په مرسته په یوله پرلې اقدا ماتو لاس پورې شوچه دهغوله جملې نه یو هم دپښتو څېړنو دبین المللي مر کزبین المللي سیمینار دی چه ددې اونۍ په سر کښې دپښتو ټولنې په چو کا ټ کې دیونسکو په مرسته دکابل پو هنتون په ادیتوریم کښې پرانستل شو او علمي غونډې یې تراوسه پورې روانې دي.

په دې سیمینار کښې له افغا نې پوهانو پرته دیو شمیر دو ستـو هیوادو پوهانو هم برخه اخیستې او دپښتو څېړنو دبین المللي مر کـز په مر بوطو مو ضو عاتو اوپه هغـو نورو لارو چارو څېړنه کوي چـه زمونږ دملي ژبې پښتـو دودې او انکشاف اوملي کلتور اوملي ممیزاتو دزیاتې معر فې سره مرسته کو لـې شي.

لکه چه دپښتو ټولنې یوې منبع څر گنده کړیده دپښتـو څېړ نـو بین المللي مرکز دیونسکو له خوا په رسمیت پیژندل شوی اود پښتـو ټولنې په چو کا ټ کښې وده او انکشاف کوي اودیوې اجراییه څانگې په لرلو اود یو علمي کمیسیون پـه سلا اومشوره خپلې وظیفې سر ته رسوي.

ددغه مرکز دکار دښه والي او چټکتیا دپاره یو شپږ کلن پروگرام جوړ شوی چه د١٩٧٦ کال نه تـر ١٩٨١ کال پورې تطبیق کیږي اود هغه داغیز من تطبیق په باب دپښتو څېړنو دبین المللي مر کز په بین المللي روان سیمینار کې خبرې روانې دي .

په دې سیمینار کښې دشپږ کلن پلان دتطبیق په باب دڅېړنې پـه څنگ کښې دافغاني او یو شمیـر دوستو هیوادو دپوهانو له خوا دـ پښتو ژبې اوادب مو قف دمرکزي ایشیا په تمد نونو کښې، دپښتود تعمیم اوانکشاف دارتقا یې سیــر، پښتو پیژندنې،د پښتو قا مو سـ لیکلو علمي مو ضو عا تو، په پښتو ادب کښې دتاریخي پښتو دانعکاس ، دپښتو ژبې دگرامرو نو دتاریخچې په شفا هي ادب اوپه تیره بیا لنډیو کښې دښځو دبرخې، په لنډیو کښې دپښتنې میرمنې دخاصې څېرې ، په پښتولنډیو کې دپښتنوداجتماعي ژوند دانعکاس ، دانگریز او افغان په لومړۍ جگړه کښې دپښتنو او بر تا نـوی عسکرو دتکتیکونو دمقابلې ، دپښتو ژبې دمنشاء په آریایي ژبو کښـې دپښتودمقام، دپښتوژبې داحصائیوي خصوصیاتو ، پـه افغانستان کښې د قبیلوي ژوند او مرکزیت دڅېړنې ، دکو چې پښتنو دکلتور ،دپښتوژبې دریښو دلټونې ، دپښتو د فر هنگي او ژبنې پیدا ښت دڅېړنې پښتو ته یو نظر، دپښتو دخپلوانو ژبـو، علمي پښتنوالي، دافغا نستان دژب پوهنې داطلس په اساس دپښتـود لهجو دویش ، دپښتو د گړ دو دونو، دسعدي ژبې اوزړې پاړ سو مقایسې دپښتو دقلمي نسخو ، په پښتـو ادب کښې دپښتنې ښځې دمو قف اوبرخې په باب یو لړ گټور مطا لب اودپښتو ژبې په څېړنې با نـدې نظریې او پیشنهادونه وړا نـدې شول.

پښتو اویا بله هره ژبه دولسونو دپوهید لو او پو هو لو یوازینۍ وسیله ده که ووایو چه دنړۍ په سرد ساینس اوتکنالوژۍ دغه ټول حیرانوونکـې پرمختگونه دژبې دعلمي کولو، ودې، انکشاف او غنې کولو په بر کـت را منځ ته شوي دي نو په حقیقـت به مو ستر گې نه وې پټې کـړې، ځکه په خپله ژبه ولس ته دعلمي او گټورو کتا بونو برابرول اوپه علمي اساس د ژبې دودې اوانکشا ف په لاره کښې گام اخیستل ټولو تـه موقع ور کوي چه ځانونه د روا نـې پیړۍ دحیرانوو نکو پرمختگو نو په حکم دواقعي پر مختیا په لاره سمبـخ کړي خو که ژبه دواقعي ودې ښخـه گو ښه ساتله شوې وي هلته بیـا ټولو ته دعلم اوپوهې له نعمت ښخـه داستفا دې امکا نات لږ او محدودوي

بقیه در صفحه ٤٥

خبر هفته

شاملین سیمینار بین‌المللی مرکز بین‌المللی تحقیقات پښتو قبل ازظهر وبعدازظهر دیروز درکتابخانه پوهنتون کابل تشکیل جلسه داده وپیرامون زبان وادب پښتو مباحثات علمی بعمل اوردند.

درجلسه قبل ازظهر دیروز که بریاست داکتر لویی دوپری دانشمند امریکایی ومعاونیت څېړندوی عبدالله خدمتگار دایرشد چهار تن ازدانشمندان شامل سیمینار مقالات علمی شانرا قرائت نمودند که درزمینه بحث وتحلیل علمی ازطرف اعضای سیمینار صورت گرفت.

دراین جلسه پوهاند میرحسین‌شاه درباره تحول پښتو در دوقرن‌اخیر داکترمکنزی دانشمند انگلیسی پیرامون مطالعات زبا نهای خا نواده پښتو پروفیسور مار گنسترن دانشمند نارویژی درباره جستجوی ریشه‌های زبان پښتو وتدقیق پیدایش هویت فرهنگی وزبانی پښتونها وداکترشارل کیفر دا نشمند فرانسوی پیرامون تقسیمات لهجه های پښتو به اساس اطلس زبانشناسی افغانستان مقالاتی ایراد کردند.

همچنان درجلسه بعداز ظهر دیروز که بریاست داکتر شارل کیفردانشمند فرانسوی ومعاونیت پوهاند عبدالشکور رشاد دایرشد . دوکتور استعلامی دانشمند ایرانی در باره علاقمندی مؤسسات علمی‌ایران به پښتوشناسی دوکتور زرغونه درباره تاریخچه گرامر زبان پښتوښاغلی اشرف غنی‌پیرامون تحلیل مختصر نظریات سرالف کارو راجع به‌زند گـی قبایلی افغانستان محترمه دو کتور بدرالزمان قـریب دانشمند ایرانی درباره مقایسه زبان سغدی و فرس قـد یـم و ښاغلی محمد ابراهیم عطایی راجع به سهم نوشته های شفاهی در ادبیات پښتو مقالاتی ایراد نمودند.

خبر نگار آژانس باختر علاوه‌میکند که شاملین سیمینار درختم هر بیانیه سوالات و پیشنهاداتی مطرح نموده وپیرامون‌هرموضوع بحث وتحلیل‌علمی صورت گرفت.

برای استعماع بیا نات دانشمندان درجلسات دیروز پو هاند عبدالقیوم وزیر معارف وښاغلی فیض محمدوزیر سرحدات عـد ه از رؤسا، استادان، محصلان پوهنتون کابل وتعداد زیادی ازعلاقمندان اشتراك کرده بودند.

وقایع مهم سیاسی هفته

از شفیع «راحل»

تعطیل در مذاکرات «سالت»

تعطیل در مذاکرات سالت دوم که هفتهٔ جاری خبر آن اعلام گردید یك قدم عقب د رانكشاف سیاست دیتانت وبهتری روابط بین اتحاد شوروی و امریکا محسوب میگردد .

این تعطیل باعث بروز چند واقعهٔ مهم گردیده است :

* سفر مجوزهٔ لیوند بریژنیف سرمنشی حزب کمونیست اتحاد شوروی به اضلاع متحدهٔ امریکا که قرار بود در خزان سال جاری صورت بگیرد به تعویق انداخته شد .

* دوکتور کیسنجر وزیر خارجهٔ امریکا اعلام نمود که تا زمانیکه اختلاف در مورد سالت دوم حل نشود امکانات بهبودی در روابط اتحاد شوروی و امریکا دیده نمیشود .

* اگرچه دلیل اصلی این تعطیل تاحال افشاء نشده یقین است مذاکرات با چنان اشکالی روبرو شده که طرفین را مجبور ساخته تا باقبول عواقب آن، آنرا به تعویق بیاندازند .

* ازوقت تعطیل مذاکرات باین طرف مطبوعات امریکا و اتحاد شوروی تبلیغات پروپاگندی علیهٔ همدیگر را توسعه بخشیده اند .

علت تعطیل :

جانبین دلایل مختلف برای توقف دادن مذاکرات داشتند .

امریکا مدعی است که اتحاد شوروی بعضی راکت های ضدطیاره را به راکت های ضد راکت خلاف مواد مندرج سالت اول مبدل نموده است. همچنان امریکا مدعی است که اتحاد شوروی در مذاکرات سالت اول در مورد قدرت بعضی راکت ها معلومات غلط داده و تحت البحری های ذروی وکشتی های ذروی را که تحت ساختمان بوده است پنهان نموده .

اتحاد شوروی مدعی است که امریکا راکت های(کروز) را که از طیارات درحال پرواز فیر میشود وحکم راکت قاره پیما را دارد شامل راکت ها بسازد .

همچنان اتحاد شوروی امریکا را متهم به شدت ریسرچ بیشتر برای انکشاف اسلحهٔ جدید گردانیده.

حینیکه مذاکرات سالت دوم که به تعقیب ملاقات جرالد فورد رئیس جمهور امریکا و بریژنیف در ولادی واستك صورت گرفت در جریان بود شیلز نگروزیر دفاع امریکا از وظیفه‌اش سبکدوش ساخته شد. ناظرین سیاسی بر طرفی ویرا با مذاکرات سالت ارتباط داده گفتند شیلزنگر اصلا طرفدار انعقاد معاهدهٔ سالت دوم نبود در حقیقت فورد بابر طرفی وی یگانه شخصیت کابینه اشراکه مانع پیشرفت مذاکرات سالت دوم بوداز بین برداشت .

اهمیت

اثرات تولید شدهٔ تعطیل مذاکرات سالت دوم نشان میدهد که این کنفرانس تا کدام اندازه برای امریکا واتحاد شوروی مهم میباشد. درحقیقت آیندهٔ دیتانت، سرنوشت معاهدهٔ صلح هلسنگی و آینده روابط ذات البینی این دو مملکت منوط ومربوط به نتیجهٔ معا هدهٔ سالت دوم است.

هرگاه بعد از تعطیل موجوده این مذاکرات ناکام گردد یقین است تشنج وسیع دامنگیر روابط این دو مملکت خواهد گردید زیرا هم امریکا و هم اتحاد شوروی مجبور خواهند شد مسابقات تسلیحاتی شانرا شدت بخشند. این خود ایجاب مصارف هنگفت را خواهد نمود .

در حقیقت روابط امریکا و اتحاد شوروی بنابر موضوع سالت دوم بیك دوراهی رسیده است که یامنتج به صمیمیت بهتر و نزدیکی زیادتر میگردد ویا تمام پایه های دیتانت که کیسنجر مهندس آن میباشد سقوط میکند .

بنا بردرك همین واقعیت‌هاست که واشنگتن در روز های اخیر هفته دو عکس العمل دراین مورد نشان داده است :

اول ـ فورد اعلام کرد که حاضر است بابریژنیف برای حل معضلات سالت دوم ملاقات کند .

دوم ـ کیسنجر دریك مصاحبهٔ مطبوعاتی گفت هرگاه ایجاب کند میتواند برای مذاکرات سالت به اتحاد شوروی سفر نماید .

عکس العمل مسکو در مورد این پیشنهادات معلوم نیست . سکوت موجوده نشان میدهد که زعمای اتحاد شوروی این پیشنهادات را با دقت تام مورد مطالعه قرار داده است .

آنچه حالا واضح است اینست که یا سالت دوم ودیتانت ویاآغاز مجدد جنگ سرد.

پیام بخوانندگان

باخوشی باید یاد کردکه پانزده‌سال‌پیش ازامروز نهضت نسوان بنابر ضرورت عصرو زمان برای سهم گیری فعالانه خواهران‌افغانی درانکشاف کشور اساس گذاشته شدآرزوی یگانه ازاین اقدام آن بود تاهمه خواهـران افغانی همدوش‌برادران شان درخدمات‌اجتماعی سهم بگیرند ودرحدود عدالت انسانی‌وقوانین اجتماعی ازحقوق مدنی‌خویش برخوردارباشند.

خوشبختانه اکنون می بینم این نهضت‌بـه همکاری زنان منور به موفقیت دنبال‌میشودو درحدود امکان ، زنان افغان همدوش‌برادران شان درساحات مختلف انکشافات ملی‌مشغول کاروخدمت اند.

خواهران ودختران عزیز!

نباید ناگفته گذاشت که افراط درهرچـه باشد نتیجه خوب ندارد تقلید ظاهری‌وبیجاو تجمل پسندی بحد مبالغه که متناسب‌بسویهٔ اقتصاد وروحیه انقلاب ملی مانمی باشدتصور نمیکنم بسیار معقول وپسندیده باشد لذاغور وتعمق داوطلبانه شما خواهران ودختران‌بـا احساس ووطن پرست را دراین موضوع‌کـه نباید بسیار کوچك وبی اهمیت تلقی شـود جلب میکنم وامیدوارم راه معقولی‌برای‌اصلاح آن جستجو نمائید .

یقین دارم ساحهٔ این همکاری روزبروز وسعت می یابد وزنان افغان بانجابت ومقام خاص شان درگردانیدن چرخ اجتماع بامردان سهم فعالانه می‌گیرد.

درجامعهٔ ماچون سایر جوامع روبانکشاف درپهلوی سایر موانع موضوع‌بیسوادی‌ووجود یك‌سلسله رسم ورواجهای بیجا هنوزدربرابر تثبیت حقوق زنان وسهمگیری واقعـی شان‌در خدمات اجتماعی قرار دارد.

اما محققا طرح پلانهای جامع وتنویرپیهم ووسیع اجتماع ، مشکل ما وجوامع مشابه‌رادر این زمینه حل خواهد کرد.

دولت جمهوری آرزو دارد باتنویرمزیدطبقهٔ نسوان ازنیروی آنها درساختمان جامعه نوین افغانی بیشتر استفاده شود وخدمات آنهادر انکشافات جامعه زیادتر جلب گردد. درعین حال آرزوی مااین است که زمینه بهتر کـار برای زنان پیدا شود زنان ازحقوق مدنی‌خود برخوردار وعدالت انسانی موفق باارزشهای ملی ونیاز مندی های اجتماعی بین‌زن‌ومـرد تامین گردد.

امروز که مراسم تجلیل ازسال بین‌المللی زن‌تحت شعار بزرگ مساوات، انکشاف‌وصلح افتتاح میشود صمیمانه آرزو می‌برم‌بهمکاری تمام هموطنان وموسسات بین‌المللی موفقیت هایی درزمینه بهبود حال زنان وتثبیت‌موقف وتامین‌حقوق ایشان‌بسویه های‌ملی‌وبین‌المللی نصیب گردد واین سال، آغاز خوبی‌برای‌سهم گیری دایمی آنها درخدمات اجتماعی رفع‌هـر گونه تبعیض دربرابر زن وبرخورد دارشدن آنها ازحقوق انسانی ومدنی باشد.

یك تن از حجاج افغانی هنگام‌خدا حافظی

درین شماره

شرح عکس روی جلد :

پروین هوسا هنرمند تیاترکه اخیرا بابازی‌دردرام رشته ای نقره یی خوب درخشید .

دپښتو څیړنو دبین المللی مرکز بین المللی سیمینار دعلمی غونډو یوه منظره

سرود زوی

دپښتو څیړنو دبین المللی مرکز بین المللی سیمینار پرانستل شو

په دې سیمینار کښې دپښتو دودې او انکشاف په عملي لار و څیړنه کیږي

پښتو ټولنې تر اوسه پورې څلور بین المللی سیمینارونه جوړ کړي دي

دپښتو دودې او انکشاف دپاره دپښتو ټولنې له خوا یو شپږ کلن پلان برابر شویدی چه دیونسکو په مالي او تخنیکي مرسته عملي کیږي

دپښتو څیړنې دبین المللی مرکز بین المللی سیمینار چه مقدمات یې د۱۳۵۲ کال دچنګا ښ په میاشت کښې دیونسکو له‌خوا دپاریس په ترتیب شوی غو نډه کښې برابر شوي‌وو د۱۳۵٤ کال‌دلیندۍ دمیاشتې په‌لومړۍ نیټه دکابل پوهنتون په ادیتوریم کښې دیوې هفتې دپاره‌د جمهوریت دمؤسس‌ددولت درئیس‌او صدراعظم ښاغلي محمد داود په پیغام سره پرانستل شو.

دغونډې په سر کې دقرآن عظیم‌الشان څو مبارك آیتونه و لوستل شول اوملي سرود وغږول شوله‌دې وروسته دپوهنې وزیر پوهاند عبدالقیوم ددولت دښاغلي رئیس او صدراعظم هغه پیغام‌چه په دې‌مناسبت صادر شوی‌ؤ ولوست چه انګلیسي متن یې ښاغلي اشرف غني ولوست ددولت‌ښاغلي رئیس اوصدر اعظم په خپل پیغام کښې ویلي دي:

«...پښتو ژبه دافغا نستان دغرونو په‌لمنو کښې پیدا شوې اود پیړیو په‌اوږدو کښې روزل شویده او له‌دې امله ډېره مناسبه ده‌چه یونسکو افغانستان دپښتو دعلمي او ادبي څیړنو دمرکز په حیث‌پېژندلی دی،لکه څرنګه چه افغانستان ددری ژبې‌او ادب لومړنی زانګو ده،دپښتو دملي ژبې اودهغې دادب په‌پا لنه کښې یې‌دپیړیو په ترڅ کښې زیار ایستلی اود زړه له‌کومې هیله لري چه‌په نننۍ علمي‌نړۍ کښې دیونسکو په‌مرسته دې‌خدمت ته‌دوام ورکړي.»

وروسته دپوهنې وزیر پوهاند عبدالقیوم خپله وینا واوروله‌چه انګلیسي متن یې دنطاق له خوا ورواندې شو ورپسې دپښتو ټولنې رئیس څیړنوال محمد صدیق روهي دافغاني‌پوهانو په نمایند ګۍ په پښتو اوانګلیسي ژبو ونارویږۍ‌پوه پرو فیسر ګیورګ مور ګنسترن‌د دوستو هیوادو دپوهانو په وکا لت په‌پښتو ژبه اودغه راز ډاکتر معظم حسین دیونسکو په‌نما یند ګۍ په انګلیسي ژبه وینا وې وکړې اوهیلې یې څرګندې کړې چه‌د سیمینار نتیجې دپښتو ژبې په‌پراختیا اودنړۍ ددغې سیمې دکلتور په‌روښانه کیدو کښې ګټورې ثابتې شي.

دسیمینار دپرانستل کیدو په غونډه کښې دکا بینې یو شمیر غړیو یو شمیر عسکرې اوملکي عا لي‌رتبه مامورینو پوهانو او عالمانو او په کابل کښې اوسیدو نکو کوردیپلو- ماتیکو اویو زیات شمیر نورو علا قه لرونکو برخه اخیستې ده.

دپرانستلو په غو نډه‌کښې دزیرې جریده چه‌په خا صه او فوق العا ده توګه په اتو مخونو کښې خپره شوې وه‌اود پښتو ژبې اوادب په باب یې‌د پیړیو په اوږدو کښې ګټور او په زړه پورې مطا لب لرل دپرو ګرام‌د پاڼو سره یو ځای په ګډون‌کوونکو وویشل شوه.

له دې وروسته دپو هنې وزیر دسیمینار دکورنیو او باندنیو ګډون کوونکو پو هانو په ملګر تیا دکا بل پو هنتون کتا بتون ته‌لاړ او هلته یې‌دڅیړونکو ،محققینو ،متتبعینو او محصلا نو داستفا دې دپاره دپښتو ژبې دکتابونو برخه پرانستله اود-

سیمینار گهون کوونکو هغه وکتله.
دهمدی ورځی لهغرمی‌نه وروسته دسیمینار گهون کوونکو افغانی ادیبانو دنیو هیوادو پوهانو دسیمینار دغونډو دځو نګوالی پەپرو گرام سبری وکړی.

دسیمینار اساسی غونډی دیکشنبی پەورځ دلیندی دمیاشتی په دوهمه نیټه دسهار پەنهو بجو دکابل پوهنتون په کتا بتون کښی پیل شوی. دلومړی غونډی مشری چەپه همدی ورځ وشوه یوه ناروېژی پوه پروفیسر مورګنسترن پەغاړەدرلوده پروفیسر کیورګ مورګنسترن د۱۸۹۲کال دجنوری په دریمه نیټه دناروی پەپا یتخت اوسلو کښی زیږیدلی اواوس یی عمر څلور اتیا کلنی تەرسیدلی دی. ده دخپل عمر پەڅلور اتیا کلونو کښی دبیلو بیلو ژبو پەباب گټوری‌څیړنی‌او تحقیقات کړیدی خو پښتو یی پەسر کښی واقع ده.

مور گنسترن په پښتو خبری کوی اوکلەچەیی‌دسیمینار دپرانستلو پەغونډه کښی دباندنیو دوستو هیوادو دپوهانو په نمایندګی وینا کوله هیله یی څرگنده کړه چەد پښتو لنډیو پەباب چەد پښتو ادب یوه ښکلی نړی بلله کیږی هم زیاتی څیړنی وشی.

دیکشنبی دورځی‌لەغرمی نەمخکی غونډه کښی هندی پوه پرو فیسر رام راهول خپله مقاله ولوستله او دخپلی مقالی پەترڅ کښی یی‌د پښتو ژبی دودی اوانکشاف پەباب یولړ پیشنهادونه وړاندی کړل.

وریسی پو هاندعبد الحی حبیبی‌د پښتو ژبی اوادب مو قف دمرکزی ایشیا دخلکو پەتمد نونو کښی او ښاغلی عبدالجلیل وجدی «دپښتو دتعمیم اوانکشاف ارتقایی سیر» تر عنوان لاندی خپلی مقا لی ولوستلی.

دغرمی نەوروسته غونډه دپوهاند حبیبی په مشری وشوه اوپو هاند صدیق الله رښتین‌د«پښتو پیژندنه» او دکتور روان‌فرهادی«دپښتوقاموس لیکلو علمی مو ضو عات» تر عنوان لاندی خپلی مقالی وړاندی کړی وریسی دپښتو ټولنی مرستیال څیړندوی عبدالله خدمتکار په پښتو ادب کښی دتاریخی پیښو انعکا س نومی اوښاغلی قیام الدین خادم د علمی پښتو توالی‌نومی مقاله ولوستله وروسته پیادکتورس زرغونی دپښتو ژبی دگرامر تاریخچه بیان کړه د سیمینار پەلومړی علمی‌غونډه کښی پوهاند دکتور سید بهاؤالدین‌د سیمینار دغونډو ددایمی منشی په توګه اوښاغلی اشرف غنی ددایمی راپور ورکوونکی په توګه وټاکل شول اودپوهاند مجروح ،پرو فیسر رام‌را هول دکتورس بدالزمان‌قریب دکتور روان فرهادی ،پوهاند میر حسین شاه، ښاغلی روهی ښاغلی اشرف په غړیتوب یوه دایمی کمیټه وټاکل شوه.

دغه راز دسیمینار په نوروغونډو کښی‌چه ددوشنبی، سەشنبی اوچار- شنبی پەورځو شوی پوهانو افغانی او دباندنیو دوستو هیوادو پوهانو به شفاهی ادب‌اوپەتیره بیا لنډیو کښی دښځو دبرخی‌پەلنډیو کښی دپښتنی میرمنی دیوی خاصی څیړی .په پښتو لنډیو کښی‌دپښتنو داجتماعی ژوند دانعکا س، دانګریز اوافغان په لومړی جګړه کښی د پښتنو او برتانوی عسکرو دتکتیکو- نودمقا بلی، دپښتو ژبی دمنشاء په آریایی ژبو کښی دپښتو دمقام‌د پښتوژبی دځانګړنو خصوصیا تو په افغا نستا ن کښی دقبیلوی ژوند او مرکزیت دڅیړنی په باب دسرالف

کارو دنظر یانو دلنډ تحلیل،دکوچی پښتنو دکلتور دڅیړنی، دپښتوژبی درینو دلهونی، دپښتو دفر هنگی‌او ژبنی هو یت دپیدا کیدو، پښتونه دیونظر، دپښتودخپلوانو ژبودڅیړنی دعلمی پښتنوالی، دژب پو هنی د- اطلس په اساس دپښتو دلهجو دویش،دپښتو دګړدو دونو، دسعدی ژبی او زړی پارسو دمقا یسی په پښتو ادبیاتو کښی دشفا هی لیکنی دبرخی ،دپښتو ژبی‌په څیړنی‌باندی دنظریاتو، دپښتو دقلمی نسخو، په پښتو ادبیاتو کښی دپښتنی ښځی دمو قف او برخی ،نازو انا او پەبیلو بیلو اړخو نو رڼا واچوله او پەدی برخه کښی‌یی خپل پیشنهاد دونه اونظریی څرگندی کړی.

پەدی سیمینار کښی محترمه دوکتورس بدر الزمان قریب دایران څخه پروفیسر مکنزی دانګلستان څخه دوکتور شارل کیفر دفرانسی څخه پروفیسر کلوس فرو نیا ندله دنمارك څخه پروفیسرمار گنی‌سترن لەناروی څخه او پرو فیسر رام را-

پاتی په ۲۸ مخ کی

محترمه حمیرا چەد پښتو څیړنودبین المللی مرکز پەبین المللی سیمینار کښی غړیتوب لری

دسیمینار گهون کوونکی پەمربوطو موضوعاتو باندی دڅیړنی پەحال کښی

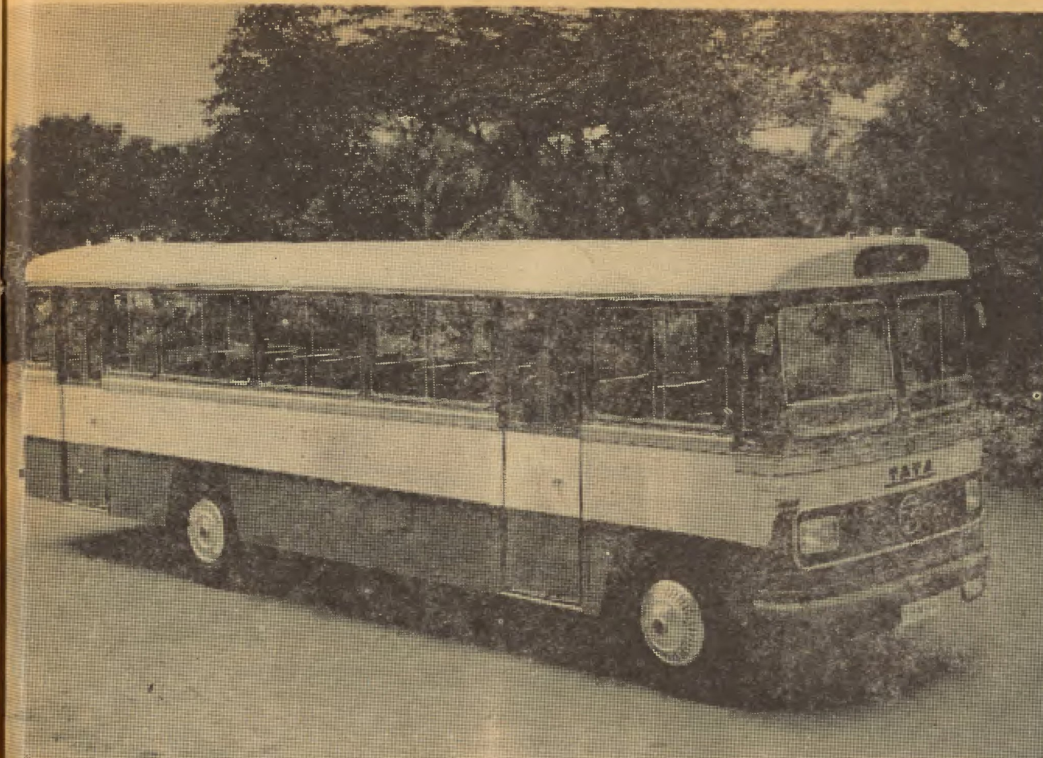
د(مقیم) عکاسی

- ایستگاه های دور دست کابل، با مینی بس های سریع، بهم ار تباط داده می شوند.
- تو رید سا مان بس های برقی، تا یکماه دیگر آغاز میشود.

بس های مد رنی که درآن ها همه و سایل ضروری تعبیبه شده، برای سفر های دور دست،عنقریب در افغا نستان بکار می افتد، درین بس ها کولر، یخچال، تشناب های عصری و سایر لوازم سفر هـــای طولانی مد نظر گر فته شده‌است.

ارزش هریك ازین بس ها بیش از سه ملیون افغانی است، که‌توسط کمپنی ایران نا سیو نال سا ختـه می‌شود.

آنچه در طی سا لها ی اخیر ، بصورت عموم در افغا نستـــــان

درلین های‌مختلف‌شهر کابل‌این

از گل احمد زهاب نو ری

بس‌های که هریك ۳ملیون افغانی

و بخصوص در کابل، برای مر دم مشکلاتی بو جود آورده اســـت ، موضوع بس و بسرانی شهری‌است که از دحام، عد م پرو گرا م منظم، رویه نگران ها و مو جودیت مو تر های کهنه، همیشه برای شهریان کابل، گرفتاری ها وسر گر دانـی های را بو جود می آورد.

بتاسی از پرو گرام های دولت جمهوری، تصدی ملی بس‌تا سیس وبه فعالیت آغاز کرد. تنظیم امور بسرانی در شهر کابل، بکارانداختن شبکهٔ دورانی بس برقی و فرا هم آوری تسهیلات برای سفر هـــای ولایات و نقاط دور دست جها ن ، توسط بس های مدرن، از پرو گرام های این مؤسسه می با شد.

دکتور عبدالبا قی سمنــد ر ی رئیس تصدی ملی بس پیرا مو ن اهداف این مؤ سسه میگو ید:

- مطا بق پرو گرام های اصلاحی دولت‌جمهوری،این‌ریاست‌روی‌اهداف رفاهیت ترا نسپور تی،برای خدمت به مر دم از طریق بس های شهری، ولایتی و سفر های خارج بمیان‌آمد. در قدم اول تنظیم یك شبکــــــهٔ سرویس شهری در کابل، جــزء پرو گرام ما را تشکیل میداد. برای این منظور تورید بس های شهری از کمپنی تاتای هند تا همین‌اکنون ادامه دارد و قرار است تا مینـــی بس ها و سرویس های بنز۳۰۲ از ایران نیز وارد شود.

دکتور سمندری می افزاید:

- مرحلهٔ دوم پلان تصدی ملـی بس را، بکار انداختن سرو یس‌های ولایتی تشکیل مید هد و د ر اخیر نیز فراهم آوری زمینهٔ سفربه‌کشور های خارج تو سط بس های مد رن ملی بس است.

وی علاوه میکند:

- قرار است تا ختم امسال بس هایی که برای سفر های دوردست خریداری شده، از ایران‌به‌افغانستان برسد.

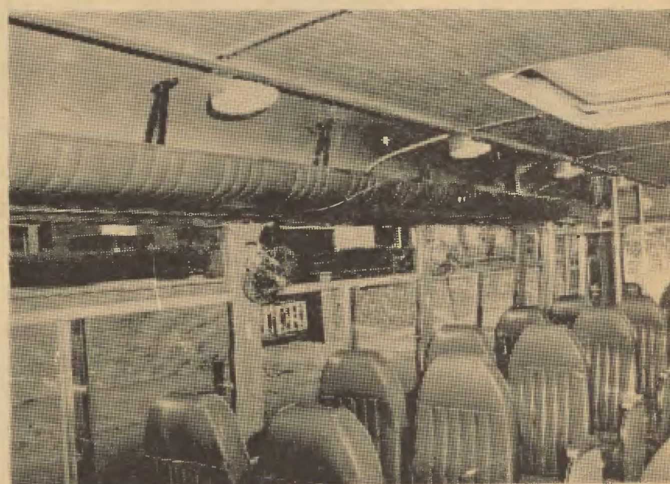
رئیس تصدی ملی بس در مورد سر مایه و تعداد عراد جات ایـــن مؤ سسه میگوید:

- در آغاز تا سیس مؤ سسه سر مایهٔ ابتدایی آن در حدودپنجصد ملیون افغانی پیش بینی شده بود، ولی همین اکنون سر مایهٔ ما بـــه یکهزار ملیون افغا نی رسیده است وتا تطبیق پرو گرام های انکشا فی تصدی ملی بس، سر مایهٔ آن بـه یکهزارو پنجصد ملیون افغانـــــی متجاوز خوا هد شد.

درمرحله نخست یکصدو، هفتـاد و سه عراده سرویس از کمپنی‌تاتای هند و دو صدو هژده عراده بنز از کمپنی ایران نا سیو نال، درچوکات ملی بس فعالیت خواهند نمود.علاوه برآن هشتاد و شش بس بر قــی بصورت دورانی، در جاده های‌عمومی شهر نیز توسط این مؤ سسه بکار انداخته می‌شود .

قرار داد تو رید بس های برقی باچکو سلوا کیا به امضاء ر سیده وتو رید سا مان آلات آن تا یکما ه دیگر آغاز می شود.

مرکز شبکهٔ بس های بر قی د ر ساحهٔ ۲۵ جریب زمین‌درخو شحال

نمای داخلی بس های لینی

البته به این تر تیب معضلهٔ تو زیع تکت در داخل سر ویس ها رفع شده و تسهیلات دیگری برای شهریان فراهم می شود.

پرو گرام بس های تصدی ملی بس وپاس برای متعلمین و محصلان، مو ضوع دیگری بود، که با دکتور سمندری مطرح نمودم. وی درینباره گفت:

- در پرو گرام حرکت بس های این مؤسسه سعی شده،تا را کبین به سر عت ممکنه انتقال دادهشوند، علاوه برآن مفتشین سیار ما، بمجرد یکه در یکی از لین هااندکی ازدحام را مشاهده کنند، تیلفو نی به مرکز اطلاع مید هند وبس های فوق العاده، درآن لین همراه با بس های داخل پرو گرام به فعا لیت می پر دازند.

درمورد شا گردان معارف امسال پرو گرامی داشتیم تا پاس توزیع کنیم. این پاس ها برای شاگردان صنف اول تا صنف سوم دوازده افغانی قیمت دا شت وبهاین

بس ها مصروف فعا لیت اند

ارزش‌دارند، عنقریب بکارمی افتند

خان مینه استملاك شده وقرار است تادیپو و سایر ملحقات آن درجریان امسال اعمار گردد.

دکتور سمندری در برابرپرسشی پیرا مون بس های برقی‌می افزاید:

- شبکهٔ این بس ها، بصورت حلقوی بوده و خطوط اصلی آن از میرویس میدان، کار تهٔ چهار،جادهٔ میوند، نادرشاه مینه و با قطع جاده ۲۶ سر طان به‌امتداد مسجدشیرپور انصاری واټ، کار ته پر وان ودوباره به مرکز در خو شحال خان مینه مدنظر گر فته شده است. همچنان دوخط فر عی از سینمای پا میر بسوی شاه دو شمشیره (ع) تا آسمایی واټ و دیگری از طریق سالنگ واټ تا سرای شمالی‌تمدید می شود، که به این تر تیب تمام حوزهٔ شهر تو سط بس های برقی بهم ار تباط پیدا میکنند.

وی در مورد لین های که فعلا به انحصار تصدی ملی بس در آمده، میگوید:

در لین های قلعهٔ فتح الله، بوهنتون، نادرشاه مینه ودار الامان بس های تاتای این مؤسسه فعالیت می کنند واین لین ها، در انحصار تصدی ملی بس است. علاوه برآن بس های ما همراه با بس های انفرادی در لین های میدان هوا یی ومیرویس میدان نیز بکار اندا خته شده است.

وی میگوید:

- باورود هژده عراده مینی بس درنظر داریم تا نقاط دور کا بل را، یکی بدیگر توسط بس های کو چك بنز ارتباط مستقیم بدهیم، طور یکه مینی بس ها مثلا فا صلهٔ خیر خانه وشهر را، یا فا صلهٔ سید نورمحمد شاه مینه وشهر را، بصورت‌مستقیم بدون توقف مر تبط ساخته،به‌انتقال راکبین که مستقیماً به‌این منا طق می روند، بپر دازد.

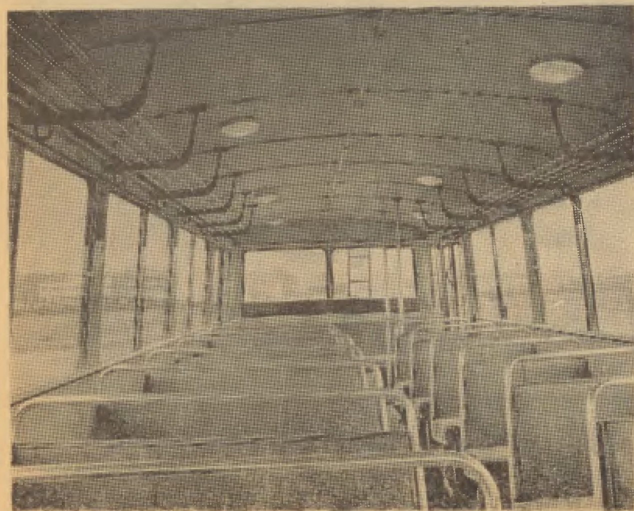
وقتی پر سش دیگر م رابارئیس تصدی ملی بس، در بارهٔ سیستم توزیع تکت مطرح میکنم، میگوید:

- اخیرا با صنا عتی محبس ولایت کابل، قرار دادی در مور د ساختن پنجاه و شش پایه غرفه های چوبی عقد نمودیم. این غر فه هاکه هرکدام گنجایش سه نفر را دارند، در ایستگاه های سر ویس‌گذاشته می شود و تکت فرو شان، از داخل این غرفه ها، تکت را توزیع میکنند. باتوقف سر ویس ها ما مورین مؤظف در قسمت در وازه های سرویس تکت‌راکبین‌راباطل ساخته اجازه سوار شدن مید هند ومفتشین سیار ما در داخل سر ویس ها نیز به کنترول تکت ها می پر دازند.

ترتیب به شاگرد هم تلقین حس شخصیت می شد وهم تسهیلات لازم فراهم میگردید. برای متعلمان پنجاه فیصد وبرای محصلان‌پوهنتون ۲۵ فیصد تخفیف تعیین گردیده، بود.

البته نسبت بعضی معا ذیری امسال پروگرام تو زیع پاس بکلی

بقیه در صفحه ٤٨

داخل بس های شهری

سعی برآنست تا فیصدی نیا زمندی های مادی از طریق صدور موادزراعتی تامین گر دد .

گزا رش : م، محبوب

حاصل پخته درسال جاری یکصدوهشتادهزار تن است

افزایش حا صلات پخته نه تنها باعث رفع نیاز مندی های مـردم است بلکه عوایداسعاری چشم گیری رادر قبال دارد.

منظـور کرید ت دو لت بـــرای مؤ سسات پخته کار فرا هم آوری تسهیلات بیشتر برای دها قیـــن می باشد

افغا نستان کشور یست زراعتی ازاینرو سعی برآنست که فیصد ی نیاز مندی های مادی واسعاری خود رااز طریق صدورحاصلات وتولیدات زراعتی تامین نماید لهذااز آنجاییکه نقش سکتور پخته دررشد اقتصاد ملی وبلند بردن تو لیدات صادراتی کشور رول ارزنده واسا سی رادارد دولت جمهوری باطرح وتطبیق پلان های مفید وثمر بخش خو یش دامنه بذر پخته را درمملکت بسطوتوسعه داده است که حاصل یکصد وهشتاد هزار تن پخته وبهره گیری ازاراضی بذری در جریان سال جاری خـــود نمایانگراین کو شش وتلا ش است

همچنان برای تسهیلات بیشتـر زارعین واستفاده بهتر اززمین های ارضی دراین اواخردو لت برای دادن کریدت به مؤ سسات پخته کاراقدام نمود یك منبع وزارت معادن وصنایع دراین مواد میگوید: منظور کریدت داد ن دو لـت بـرا ی مـؤ سسات و هـد ف نـهـا یـی آن فـرا هـم آ و ری تسـهـیلات مـا لی بـرا ی خریداری پخته وفراهم آوردن تسهیلات وزمینه بیشتر برای دهاقین ومؤ-سسات جن وپرس بوده تاحاصلات پخته زارعین بوقت وزمان معینه آن خریداری ودها قین دچار مشکـلا ت نشوند.

همچنان کریدت که ازطرف دولت منظور شده برای مؤ سسات پختـه کار پردا خته میشود تا مؤ سسا ت مذکور به منظور خریدا ری پخته از زارعین ازآن استفاده نمایند که دراین صورت از پخته های محلوج کـــه متعا قبا ازپخته دانه دار بدست می آیدیك مقدار زیاد احتیاجات نساجی های کشور مر فوع گردیده ومازاد آن به خارج صادر میگردد.

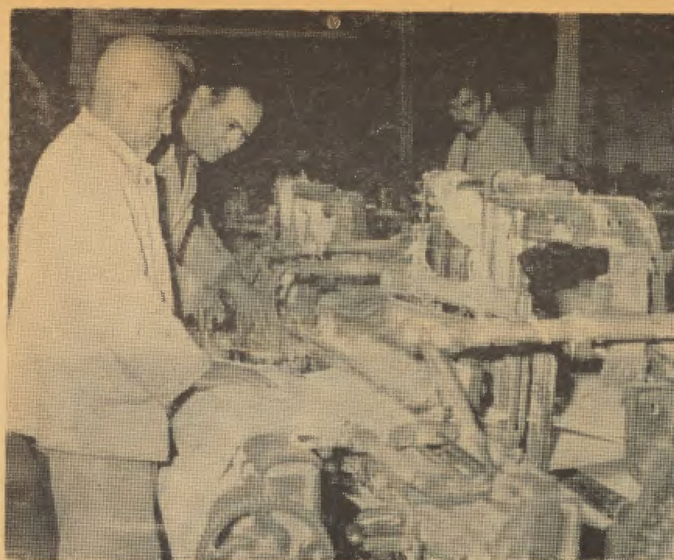
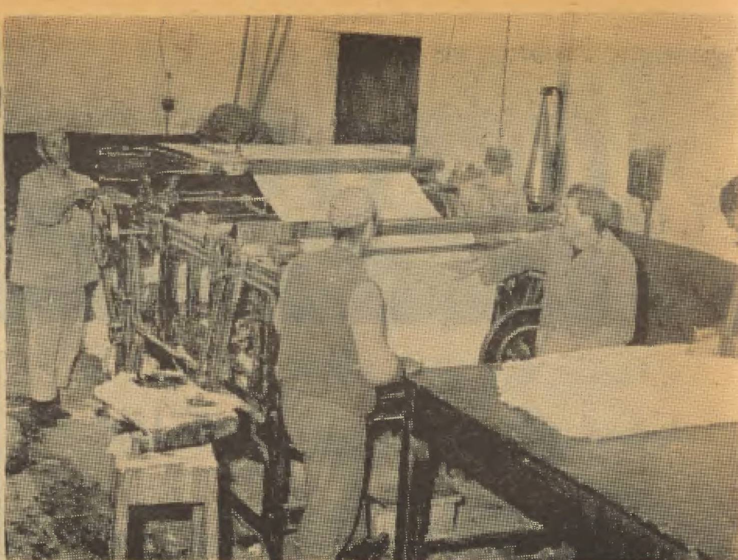
منبع افزود :

-در نظر است که درسال ۱۳۵٤ مقدار «۵۱۵۰۰» تن پخته محلـــوج قرار پیشبینی گردیده به حوزه های بار تر وآزاد صادر گردد.

منبع ادامه داد :

-يك مقدار قلیل پخته طبی از- طریق وزارت صحیه جهت ضرورت شفاخانه های مربوط وارد و طر ف استفاده آن قرار می گیرد ولی برای مؤ سسات صنا عتی احتیاج به تورید پخته از خارج احسا س نمیشود .

مدیریت اقتصا دی وزارت معدن

گوشه ای‌از فابریکه سپین زر که ازپخته حاصله برای تو لید پارچه‌جات استفاده میکند.

وصنایع در پاسخ سوا لیکه مصرف سالانه پخته محلوج در نساجی های داخلی چقدر است‌چنین گفت:

استفاده از پخته محلــوج در فابریکات نسا جی های کشور در- حدود «۸-۱۰» هزار تن تخمیـــن گردیده است. که امیدست دردوران سال جاری وسال های بعدبابهره- گیری بیشتر اززمین های بذریو بلند رفتن حا صلات پخته مقداراین استفاده به پیمانه ای وسیع تـری صورت گیرد .

منبع در مورد قیمت ونرخ پخته گفت:

-دراین اواخر نرخ پخته برای خریدار از طرف دولت‌افزایش‌یافت که این مو ضوع گستر ش وتوسعه زرع پخته رادر کشور بار آورده‌و علاوه بررفع احتیا جات نسا جی‌های داخلی یکمقدار زیاد پخته محلوج سالانه به خارج صادر می گردد.

همچنان منبع افزود:

-باروی کارآمدن رژیم جمهوریت درکشور چهار شر کت پخته و- ولایت بلخ که‌قبلا بنام های‌صناعتی مزار، سخی لمیتد، صنا عتی با ختر وامین لمیتد مسما بودند بشکـــل تصدی دولت تشکیل‌وبه‌اسم تصدی جن وپرس ولایت بلخ نا مگذا زی گردیده که مستقیماً تحت اثر دولت فعالیت می نما ید.

منبع ادامه داد:

-مؤسسات متبا قی پخته کـــه وظایف جن وپرس پخته رابه‌عهده دارند عبارت انداز سپین زرشرکت جن وپرس ولا یت بلخ ،مو سسه پنبه وروغن نباتی هلمند ،وشر کت پخته هرات می باشد.

مدیریت اقتصا دی وزرت معدن‌و صنایع درپاسخ سوالی گفت:

شر کت های پخته معمو لا در- فصل پخته همه‌ساله‌از دولت‌کریدت دریافت می نمودند ولی بالاثــــر افزایش حا صلات پخته روی هـم رفته کریدت در سال گذ شته و سال جاری به اندازه قابل تو جــه افزایش یافته است.

ازدیاد حا صل پخته در پهلـوی اینکه عواید اسعاری چشم گیری‌رادر قبال دارد زمینه‌تولیدات منسو جات فابریکات داخلی را بیش ا ز پیش میهیا گردانیده صنا یع رو غن‌سازی رانیز به‌پیمانه وسیع تری تقو یت می بخشد.

ازدیاد حاصل پخته در زمینه‌تولیدبیشتر منسو جات نقش‌فعالی رابازی‌میکند.

نکسن وزنش درحال قدم زدن

تهیه وترجمه :میرحسام الدین برومند

ریچارد نکسن در تلاش طرح سیاست جدیداست

ـدرجریان هفته های اخیر عکسها ی ریچارد نکسن رئیس‌جمهور سابق امریکا در بازار های امریکا بحدی نایاب شده بود که یك‌عکاس اخبار (زون پست) کلیفورنیا برای تهیه کلیشه یی مجبورشد یکروز و قتش را صرف نموده وبکمرهٔ مدرن وحسا س‌عکاسی اش (تیلیهو بیکتیف) فو تویی از ریچارد نکسن که درمقرش سانسلمیت اقامت داشت بردارد. قرار اطلا عات واصله درین روز ها ریچارد نکسن وزنش بگشت و گذار های خویش شکل (رسمی وتشر یفا تی) داده اند علاوتا دربرخورد ها یشان روش دیگر ی ایجاد کرده‌اند بقول خبر نویسان نکسن‌اخیرا میخواهد عینا همان رو حیهٔ را که درزمان سلطه واقتدارش درامریکا داشت ا کنو ن هم داشته باشد ومعلوم می شود که تشنهٔ اقتدار است .

ازچند که نکسن بظاهر راضی بنظرمی‌آید مگر دراصل امر چنین نیست زیرا در آخرین عکسها یی که‌پس از، ازدست دادن اقتدارش

ریچارد نکسن دراتاق کارش مصروف‌طرح یک‌پلان جدیدمی‌باشد .

بوسیله هولی آنگیز در قصر سفید امریکا از وی گرفته شده قیافهٔ اومیرسا ند که‌ازدست دادن اقتدار تاثیر ناگواری برروحیه او گذاشته .

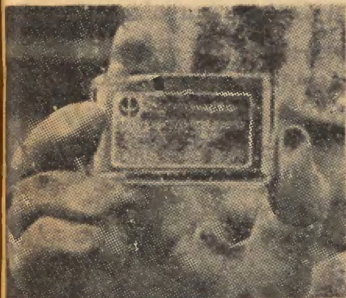
نکسن دریکی ازخاطره هایش مینویسد:(من همیشه مرد کاربوده ام مخصو صا درقضیهٔ واترگیت مصروفیت من ده چندان شده بود) .

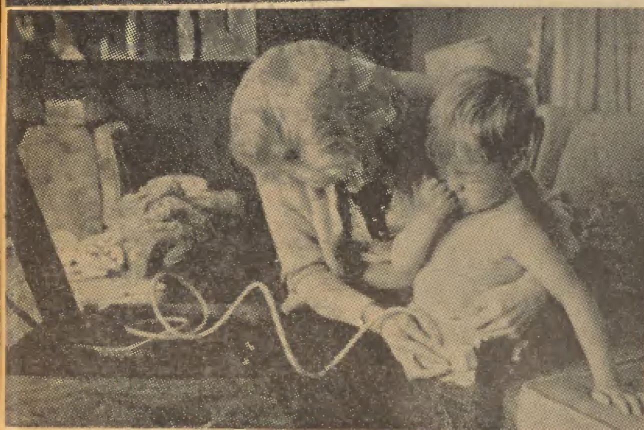
ناظران سیاسی با استناد این مطلب گذارش میدهند که نکسن روزانه بیشتر اوقات خودرا در اتاق کارش مانده وبطو ر سری دربی طرح پلان سیاسی جدیدیست ووقتی زیاد خسته می شود با زنش یکجا از مناظر زیبایی که در طول راه شان‌سلیمنت ساحل قرار دارد دیدن میکند البته در مورد روش فعلی نکسن سایرین عقاید دیگر ی دارند چنا نچه یك جلد از کتاب خاطره های نکسن‌که بامخارج شش ملیون مارك تدوین گردیده اخیرا بدست دختر آیزنهاور افتیده ووی درمورد این کتاب نظر بخصوص دارد وآن اینکه کتاب صد گور جای دارد که‌چنین مصرفی درتالیفش صورت بگیرد زیرا این کتاب درواقع اسرارنکسن رامی تواند فاش سازد وکجا معلوم که نکسن در طرح پلانی که‌رویدست دارد ازهمین کتاب استفا د ه نماید.

طفلیکه قلبش باطری کار میکند

وقتی جانیس ویکر زون در جاسکونو یلی واقع فلوریدا طفل سو مش رابد نیا آ و رد طفلش مانند همه نوزادان دیگر و ضع‌عادی داشت اما یکساعت بعداز تو لد این طفل بیشتر حالت مرگ‌را داشت تازندگی. بالاتامل دکتوران بسروقتش رسیدند و تکلیف‌او را مریض قلبی تشخیص کردند قلب ایـن‌نوزاد فاقد دستگاه پمپ کننده بود وخون‌نمیتوانست درشریان ها جریان پیداکند ،عملیات‌دکتوران ۲۴ساعت رادر بر گرفت واین عملیات‌باعث گردید که طفل برای یکسال زنده ما نـده بتواند. بعداز یکسال دکتوران عملیهٔ دیگر جراحی قلب رابا لای طفل مذکور انجام داده ووظیفهٔ تقسیم کردن خون رادرشر یان هابوسیلهٔ یك قو هٔ محر که تنظیم نمودند

قوهٔ محر کهٔ قلب چیزی جز یك بـا طر ی کوچك که‌دربغل چپ طفل نصب نموده‌ا نـد نمیباشد. بقول خبر نویسان‌این نوع‌عملیات واین طرز فعال ساختن قلب بغرانج تر ین موفق ترین ومتکاملترین نوع‌عملیا تیست‌که بالا ی اطفال مصاب به‌تکلیف قلب صورتگرفته این باطری هفته یکبار بوسیله‌جانیس‌ویلکرزون مادر طفل بدون آنکه آنرا ازداخل جسم طفل

مادرطفل باطری قلب پسرش‌راچارج‌میکند.

برون آرد چارج میشود وگرنتی‌آن بـرای ده سال می‌باشد باآنهم تحقیقات دامنه‌داری درقسمت بهبودی صحت این طفل که‌تا کنون سومین بهار عمرش راگذشتانده ادامه دارد. این پسرسه ساله (اسکوت) ویلکروزن نـام داشته وبرای فعلاصحتش خوب‌است.

ازسراسرجهان

استاد قهرمانان شطرنج جهان، ماه‌عسل را نادیده گرفت

(اسپاسکی) چال‌میسنجد

ازچندین سال بـد ینـطرف (بور یس اسپاسکی) مرد مبتکر، شناخته شده وقهرمان که‌لقب «استاد قهرمان‌شطرنج» راکمایی کرده عاشق دختری بود بنام (ماریا تشرباتشف) فرانسوی، که درسفارت فرانسه‌در روسیه‌کار میکرد ، بالاخره اسپاسـکی مصمم‌شدبا

مارینا ازدواج کند، اما کنفر انس منعـقده هلسنکی که‌درآن نمایندگان بیشماری ازممالك دیگر حضور بهم رسانیده بودند این وصلت را«ممنوغ قرع»قرار دادند بجهت آنکه اسپاسکی نباید بدین زودی ها ازدواج کند واحیا نـا اگر ازدواج هم میکند بجز ازمارینا که تبعه دیگـریست، بـاشد چه در هـر دوصورت این وصلت قهرمان جهانی را درگمنامی‌خواهد کشانید ، امامخا لفت ها جایی رانگرفـت و مـراسم عـقد نکاح اسپاسکی «۳۸» سالـه استاد قهرمانان شطرنج جهان بامارینا تشر باتشف درسالون نکاح مسکوبدون تشریفات آنهم درظرف دودقیقه انجام‌پذیرفت •

ـ اسپاسکی این مرد قهرمان ومهم برای شطرنـج دوستان در اثنای عقد نکاح‌بالباس مخصوص شطرنـج اش رابتن داشت ومیگفت که گرچه مارینا را باتمام وجودم می خوا هـم دیگرباآنهم شطرنج رابالاتر از او دو سـت دارم •

این شطرنـج باز بلند آوازه درین شـب ورو زتـلاش دارد تاباطرح معمای مشکـل شطرنـج، شطرنج باز مشهور امریکا یـی «بوبی‌فیشر» را ور شکست سازد بهمین ملحـوظ صرف نظر از عـلا قهٔ که بامارینـا همراه دارد، ماه عسل راکه شیرین‌تر یـن دور زندگانی برای خارجی ها بحساب‌می آید بخاطر همین مسابقه نادیده‌گرفت•

هدیهٔ یک جنرال افریقایی به سفیر امریکا

زن نیک اندیش در میان افریقایی‌ها

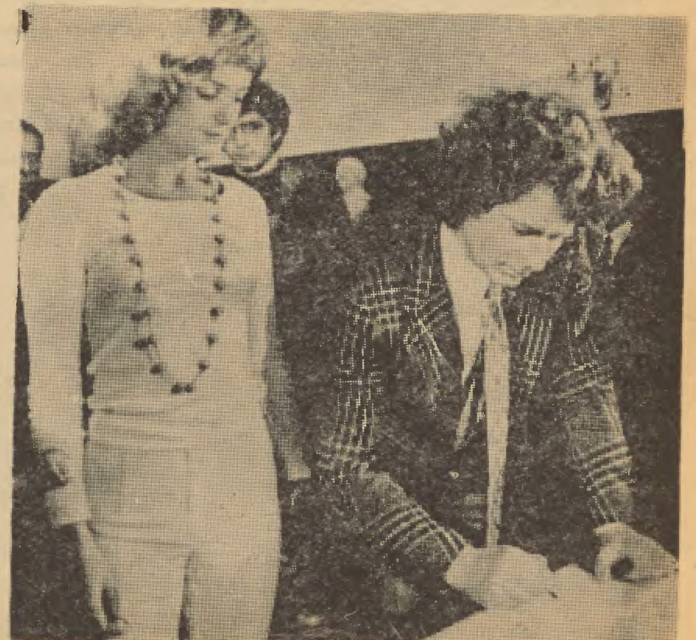
هدیهٔ یك جنرال افریقایی به‌سفیرهٔ‌امریکا ـشیرلی تیملی بلاك که‌از طفو لیت‌تاسال «۱۹۶۹» منحیث نمونهٔ بارز یك طفل چیزفهم ویك دیپلومات کوچك درجامعهٔ امریکا مو فقی داشت سر انجام ازطرف دولت‌امریکادرافریقا سفیر تعیین گردید، در آنجا بحدی ازخـود شرافت ولیاقت نشان داد وتبعیضات نژا دی رابطور غیر مستقیم ریشه کن ساخت که‌یك جنرال نظامی افریقا خنجر گرانبهایی‌را بدو داده وگفت : این هدیه ایست بـرای تو! این خنجر برندهٔ تبعیضات وهرج‌ومرج هـای نژادیست واکنون برای کسی هدیه‌میشوندکه خود صاحب چنین خصلتیست•

نطاقهٔ که همیشه خودرا (۲۳) ساله فکر میکند

ـویکتوریا فونکامـپ ستارهٔ درخشان و نطاقهٔ خوش آواز تلویزیون آلمان‌فدرال‌سه‌ماه می‌سود که از شوهرش «دیردتریك» صاحب فرزندی شده بنام فلیکس•

پخش این خبر که فلـیکس‌سه‌ماهه از ابتدای تولد تااکنون دارای وزن وجسامـت ثابت بوده یعنی (۷) پوندوزن و(۵۲) سانتی متر قد دارد توجه نـامه نگـاران جهانـی‌را بخود معطوف داشته وهمه را در شگـرف و حیرت نگهداشته • ویکتوریا مد عیست کـه تفاوتی بین مراحل بارداری واکنون‌که‌سه ماه ازتولد پسرش مانند سایر مادران‌بار دار در وجودش احساس نکرده‌است• اوبه خبرنگاری متبسمانه گفت: از ینکه قبل ازوضع‌حمل(۲۳) سال داشتم واکنون که‌سه ماه ازتو لدپسرم‌که جسهٔ نحیفی دارد گذشته بیست وسه سالی بیش ندارد وتاوزن وجسامت طفلـم بحا ل خودش است من پوره «۲۳» ساله خواهدبود وشاید هم برای همیش ۲۳‌ساله •

مادریکه خود را همیشه ۲۳‌ساله‌فکرمیکند•

شطرنج‌بازمعروف حین عقد نکاح با مارینا محبوبتش .

جمهوریت لبنان

یکی از جاده های شهر کهنه بیروت کـه زندگی روزمره مردم رانشان میدهد . باملل گیتی آشناشوید .

ترجمه وتهیه : انجنیرعزیزکهگداء

آشفته ترین کشور فعلی

جهان مهمترین راه هوای شرق وغرب

درمیدان دواتویل که باپولیس های زیادی احاطه شده است پارلمان با ۹۹عضو خـویش راجع بمسایل مالی واقتصادی کشور مذکـور مذاکره وجمع میشوند. پارلمان لبنان مانـنـد سایر پارلمانها نبوده زیرا رای عیسویان و مسلمانان دایما ۵ـ۶ میباشد بنابراین دخول درپالمان ۳۰عضوعیسوی ۲۰عضومسلمان‌سنی، ۱۹ـ اعضای مسلمانان شیعـــه، ۱۱عضـو پروتستانت و۶یونانی کاتولیك وغیره رااجازه میدهد ازاین رورئیس جمهور لبنان راعیسوی مذهب وصدراعظم آن از مسلما نان سنـــی انتخاب میشوند . در هنگام نبرد های جنگ جهانی دوم قسمتی از عساکر لبنانی مسلسلا جنگ راقطع وپای سایه درختی آرام میگرفت تصادفایکی از صاحبمنصبان الیانی، باتفنگچه

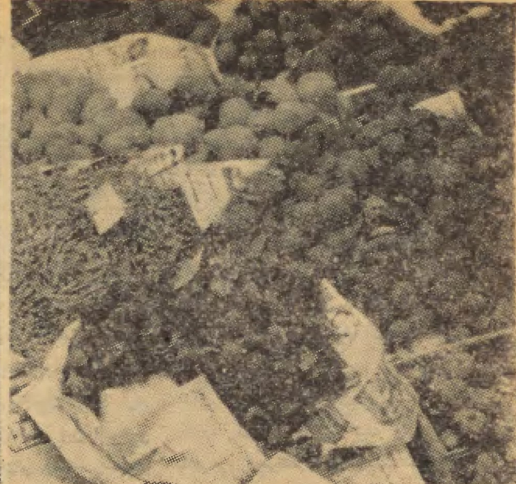
دست داشته خود برآنها آمده جویای موضوع واستراحت آنها شد عساکر چنین موضوع را وانمود کردندکه ماهمه یونانی عیسوی مذهبیم ولحظه‌ای قبل رفیق خودرا از دست دادیـــم واکنون انتظار سه رفیق فروتنی، دوشیعه ، سه سنی خویش رادادریم که بزودی بر گشته وسپس بیشتر بجنگ می پردازیم .

میدان دواتویل مانند سایر میدانها نبوده درحقیقت مانند میدانهای مرکز کشور هـــای دیگر که درمرکز آن بعوض سبزه وگل‌جوی بزرگی وجود داشته که درآن پنج میناربزرگ یادگاری پابرجاست که درسالهای اخیر بنـــا یافته اند درهمین میدان که مرکز شهربیروت میباشد ۷متر پایین ترازسطح جاده ها وپیاده روهای امروزی واقع شده بود ایـــن میدان زمانی نندارتون متصرفاتی دوم بزرگ بود که دراین سر زمین حکومت داشت که توســـط اوکتاویان اوگوست تاسیس یافته بود .

اکادمی حقوق بیروت که شهرت خاصی‌دارد ازقرن ٦ میلادی باین طرف درقطار مجامع‌علمی مهم قدعلم نمود. اشخاص مهمی را بجامعـــه تقدیم نموده است منجمله مجمـــع القوانین کریگوریایی و قسمت ابتدایی کتاب قانـــون جوستیفیان ازثمره این اکادمی می باشـــد . وامروز بشکل یك پوهنځی اکادمی مذکور ۲۱ سالگی خودرا درقطار سایر پوهنځی های مهم این کشور طی کرده است . تحصیل در این پوهنځی پنج سال رادربر میگیر د استـادان این پوهنځی بهترین حقوق دانان رومی بودند یکی ازعالمترین پوهاندپوهنځی‌مذکور پاپنیوش بودکه نویسنده (٥٦) کتاب علمی وحقو قـــی بود موصوف حقوق تماما تابعین جهانرا در برابر حقوق مساویانه خوانده است . ایـــن پوهنځی عالی بعداز زلزله سال ٥٥١ مسیـح بباد فنا رفته برعلاوه تماما شهر بیـروت ویران و۳۰ هزار نفرازبین رفت .

این زلزله وتاخت‌وتاز عربها، خاندان‌مملوك ترکها وغیره نشان میدهد که پایتخت لبنان ازچهار هزارسال قبل معروف بـوده و دارای آثار تاریخی‌قیمداری‌میباشد ۰در بعضی‌جاهای‌جاده (صلیب ها) بهترین آثار ومینار های روم‌قدیم ودرموزیم ملی بیروت میتوان عالیترین موزایك روم قدیم رایافت که بهترین ساختمان ادوار قدیمه رانمایندگی میکند گذشته ازآن بسیاری ازآثار ذیقیمت زیرزمین وجاده های سنگـی شهر کهنه ویابندر بیروت مدفون اند البتـه زمانیکه حکومت لبنان بساختمان مترو اقـــدام کند این همه آثار تاریخی نمایان خواهد شد. درحال حاضر یگانه نقطه جلب توجه توریست هابرعلاوه آثار تاریخی وبناهای برجسته‌هوتل بیروت ازقبیل هوتلهای سنت جارج، نوینسیا بریستول وبیروت کارلتون، کاباره های زیباو دلکش، رستورانت ملی (مینوزی) که ازبهترین رستورانت های شرق نزدیك ومیانه بوده‌بـا انواع اغذیه، غسل وسکی بالای آب درسواحل آنجا میباشد که مبالغ هنگفتی ازاین راه‌نصیب کشور لبنان میگردد .

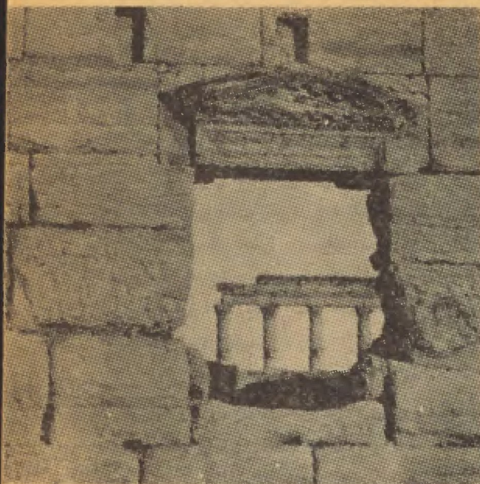
بیروت زیبا ، تجارتی وفرهنگی برعـلاوه

پیداوار زراعتی لبنان

یکی از ساختمانهای مدرن لبنان

وآثار باستانی قدیم درلبنان

پوهنځی حقوق بشکل روم قدیم مالك چهار پوهنتون عالی میباشد که درمیان ملل عربی ممتاز ومعروف اند . دوپوهنتون غربی یکی فرانسوی ودیگری امریکایی میباشدکه از همه زیباتر وجامع تراند در این پوهنتون ها ۳۵ هزار محصلان ازلبنان وسایر کشورهای‌عربی شرقی تدریس میکنند صرف یکی از این پوهنتونهاکه با سم پوهنتون لبنان معروف است ۲۰سال قبل اساس گذاری شده ویگانه پوهنتون رسمی ودولتی بشمار میرود مانند سایر کشور های جهان پوهنتون در لبنان نیز ساحه اجتماعی وعلمی محسوب میگردد میتوان گفت‌که پوهنتون لبنان یگانه (کلید) مذهبی، سیاسی وبقایای فئودالیزم میباشد که تاحال پابرجا مانده است .

بیروت پایتخت و بندرگاه درجه یک جمهوریت لبنان درشبه جزیره یی سواحل شرقی بحیره مدیترانه موقعیت دارد در سال ۱۹۷۰ بیروت درحدود ۸۰۰ هزارجمعیت داشت که ½ نفوس کلی کشور دراین شهر تمرکز یافته بودند . قسمت بزرگ اهالی این شهر قشنگ وتجارتی راعربهاتشکیل میدهد برعلاوه ارمیانی، یونانی، ترکی وکرد متباقی جمعیت بیروت راتشکیل میدهند ارتقا وانکشاف‌نفوس دربیروت سیرنزولی خودرا پیموده است در ۱۸۶۰ نفوس آن به بیست هزار میرسید شصت سال بعد یعنی در ۱۹۲۰ جمعیت آن به ۱۸۰ هزار نفر ارتقایافت که سا لانه ٦ر۲٦ هزار نفربه جمعیت بیروت اضافه میگردید ولی درسال ۱۹٦۳ نفوس شهر بیروت به ٦۰۰هزار نفر رسیدکه باین حساب سالانه کمتر از ۱۰ هزار نفربه جمعیت این سرزمین افزوده میشد روی همرفته ازدیاد نفوس درکشورلبنان مانند کشورهای افریقایی وآسیایی فوق العاده زیاد نبوده بلکه موازنه خوبی راپیش گرفته است امادرسالهای اخیر دوباره ازدیاد نفوس دراین شهر سیر صعودی خودرا پیموده وسالانه ۳۰ هزار نفربه جمعیت این شهر افزایش بعمل آمده است . علت آن همانا تجاوزات اسرائیل وجستجوی امرار حیات مردم زیادی راازممالك عربی وسایر کشور هابه لبنان کشانید و از جانب دیگر تجارت آزاد دربیروت رونق زیادی پیدا کرده جلب توجه تجار رابخود جلب‌نمود ولی درحقیقت انکشاف نفوس لبنان بخصوص شهربیروت درسالهای پنجاه بعدازآنکه لبنان آزادی خودرا بدست آورد، صورت گرفته‌است.

اولین ذکری ازاسم بیروت منحیث یك‌ناحیه بزرگ فنیقی هادر تابلوهای کاشی نوشته‌جات سیخی بمیان آمده است که ازقرن ۱۵ قبل میلادی نمایندگی میکند. درزمان فرهنگ‌وتمدن یونان قدیم وادوار روم بیروت بندر تجارتی آزاد درنیم کره شرقی بوددر ٦۳۵ میلادمسیح بیروت که مانند عروسی آراسته بود بتصرف عربها درآمد تااوایل قرن ۱۰میلادی تحت‌اداره خلافت بود وسپس نوبت بحکمروایی بسوریه رسید درسال ۱۱۱۰ بیروت بدست صلیب ها افتاده باکمی فواصل تاسال ۱۲۹۱ محل‌اقامت آنها گردید. خانواده مملوك مصری بیروت را درقرن ۱٤و۱۵ بدست آوردبالاخره بسال۱۵۱٦ دورترکها شروع شده وآنرادرقلمروامپراتوری عثمانی که درآنوقت شان و شوکت فراوانی داشت درآورد . اززمان حکومت فخرالدین (۱۵۸٤- ۱٦۳۵) امرلبنانی که‌برای‌آزادی‌این کشور خدمات شایانی راانجام داده است . بیروت پایتخت لبنان نامزد بود طی قرون ۱۷و۱۸ در بیروت امرا لبنا ن ووالی‌ها حکومت داشت درنیمه دوم قر ن ۱۹ بیروت منحیث ولایت بیروتی درساحه امپراتورعثمانی داخل گردید وبه سال ۱۹۱۸ دربیرو ت عساکر فرانسوی راه یافت واز ۱۹۲۰ بیروت منحیث پایتخت لبنان بشکل منطقه جریمه فرانسه انتخاب گردید بعداز اصول استقلال لبنان در ۱۹٤۳ بیروت پایتخت فعلی، مقر حکومت وپارلمان جمهوریت لبنان نامزد شد.

بیروت برعلاوه رول مهمی‌که در اقتصادیات وسیاست لبنان بازی میکند منطقه صناعتی لبنان بوده تقریبا نیمه تمام صنایع کشور در این شهر ساحلی تمرکز یافته است گذشته ازآن بیروت ازرهگذر تجارت مخصوصا تجارت آزاد اهمیت بین المللی راداشته از ۸۰-۹۰ در صد تجارت داخلی وصد درصد تجارت خارجی این جمهوریت ازهمین شهر صورت میگیرد . بیروت پایتخت لبنان ازحیث تجارت آزاد اهمیت شایانی رادر جهان بین الدول کسب وهسته پولی لبنان شناخته شده است . دراوایل ۱۹٦٤ دراین شهر صرف ٤۰ بانك وجود داشت که نیمه آنرا بانکهای تجارتی فرانسوی، انگلیسی وامریکایی تشکیل میداد وامروز تونل بانکهای مهم وتجارتی این‌شهر از۷۵ بانك مختلفه تجاوز نموده است درجاده های بیروت میتوان کانتور های تبادله پولی را درهرگوشه وکنار ملاقات نمود که هر نوع دادوستد پولی جهان ومعاملات تجارتی راانجام میدهند منجمله ۷۲ شرکت وبانکها رامتصدی های خارجی در برمی گیرد .

فابریکات صناعتی لبنان اکثر درهمین‌شهر تجمع کرده بیشتر فابریکات نساجی ، چرم ، تمباکو ، مواد خوراکه ، فولاد سازی آن مهم وقابل تذکراندکه قسمت اعظم‌آن درگردونواحی بندر تمرکز یافته اند زیرا ترانسپورت‌آسان‌و درصادرات کشور رول مهمی رابازی میکند.

بیروت مشتمل است بر شهرکهنه درنواحی بندر بامنازل پوسیده وفرسوده وکوچه های

نمایی ازیك قسمت شهر بیروت

لطفا ورق بز نید

باریك همچنین بیروت جدید، شرقی وجنوبی باجاده های عریض وعمارات چندین طبقه یی جدیدی دربیروت بسیاری از فابر یکـــات موسسات وجاده ها هنوز هم مسمی نگردیده‌اند نقطه نیرنگی برای شناسایی این جاها، کلیسا ها، مکاتب، قبرستان وغیره بوده که بانشانی این جاها میتوان محلی رادریافت در ۱۹٦۳ شهربیروت به ۵۸ سکتور قسمت یافته جاده هاونواحی آن نمره بندی شده است ایـــن تقسیمات باساس نفوس صورت گرفته که هر ناحیه ازهم بخوبی متمایز میشود .

اشرفیه وسورسوك دوناحیه ای میباشند که درآن ارستوکراتهای قدیمی لبنان سکو نـــت دارند، معمولا منازل ازهم دور وتوسط باغچـه احاطه گردیده اند ودر کنار آن پوهنتـــــون (یوسف مقدس) وشفاخانه بزرگ‌لبنان موقعیت دارند. نواحی حمرا وروشیی وهمچنین ناحیه ارستو کراتها عصری‌واز عمارات چندین‌منزله تعمیر یافته است ودارای جاده های فراغ بـا بهترین منازل ساحلی که اکثر ثرو تمنـدان خارجی درآنجا زندگی میکنند نواحی مذکـــور پوهنتون امریکایی ، سفارت اضلاع متحـــده امریکا واتباع امریکایی که تعداد آنهابه٦هزار میرسد، سفارت کبرای فرانسه، بریتانیای‌کبیر چندین هوتل لوکس وعصری ازقبیل کارلتون وکانتیننتال درکنار جاده معروف حمرا بهترین فروشگاهها ، گدامها وسینما ها ی بیـــروت تمرکز وتعمیر یافته اند. (زیتون) اسم مرکز تجارتی میباشد که دهها شرکت خارجـــی مخصوصاموتر،کلپ های مجلل‌شبانه وهمچنین دوهوتل معروف وبهترین لبنان فنیسیاوس ، جارج که درسراسر کشور وشرق میانه‌شهرت دارنداز معروف ترین نواحی بیروت به شمار میرود هرتجار، سیاح ومسافریکه به لبنان‌وارد میشود دیدن این محل رابخود فرض می داند. ناحیه اس سوریگانه محل بیروت است کـــه سکنه آنرا یهودیان تشکیل میدهد وشغـــل عمومی آنها صنایع روستایی بوده وتجارخوبی میباشند ازاینرو تماما ورکشاپهای اهل کسبه درهمین ناحیه تمرکز یافته اند .

ناحیه ابستا(فوقانی) که ازیکطرف بامیدان اسپ دوانی وازجانب دیگر، نواحی اشرفـــی ومزار احاطه شده است ناحیه کارگران‌بوده وناحیه البستای (تحتانی) بامیدان معـــرو ف رجادالسولخ عبارت ازناحیه تجارتی و پولـی بیروت بوده معمولا محل اقامت تجار میبا شد ولی‌نواحی بدوی، چرچ‌بوك ومسلخ‌که بامتداد دریای بیروت تعمیریافته اند نواحی نادارترین طبقه مردم بیروت بوده‌که جمعیت شانرا دور میناها تشکیل میدهند درناحیه مسلخ فابریکات صناعتی واکثر قصابان جاه گرفته اند چیزیکه دربیروت زیبا وتماما نواحی آن کمتر دیـــده میشود عبارت ازسرسبزیست تنهادر ناحیـــه حمرایگان پارك کوچك دیده میشود.

درپایتخت بیروت سه پوهنتون مهم‌ومعروف امریکایی، فرانسوی ولبنانی وجود دارند و در آنها صرف محصلان لبنانی وبسیاری ازکشور های افریقایی وعربی بلسانهای فرانسوی و انگلیسی تدریس میکنند بسیاری از مکـــاتب متوسطه فرانسوی، انگلیسی و امریکـــایـــی میباشند که اداره آنها نیز ازطرف کشور های مذکور صورت می گیرد همچنان برعلاوه د ر کتابخانه ملی که یگانه کتابخانه مهم ایـــن جمهوریت است‌کتابخانه یونیورستی امریکایی دارای کتب عالی وزیادی میباشد .

بیروت مالك بهترین موزیم ارکیولوژی بوده که دارای کلکسیون آلات حربی وسامان منازل ازادوار فنیقی هامیباشد از آثار تاریخی قابل دیداین شهر مسجد عالی (عمرا) است که در جاده معروف وپرجمعیت بیاجان تعمیر یافتـه است هزاران نفر درگردونواحی آن به اشکال مختلفه بکسب وکار پرداخته است مسلمانان این شهر اتحاد خوبی بهم داشته عبـــادت در مسجد مذکور راحتمی میدانند چنانچه در روز های عید وجمعه فواصل بعیدی را جهت ادای فریضه دراین مسجد طی میکنند .

چون بیروت یك شهرتجارتی ومهم‌شرقمیانه وبحیره مدیترانه میباشد مسافرین وسیاحیـن زیادی درهمه مواقع سال باین شهر آمده و دایما هجوم تجار مسافرین وسیاحین در آنجا میباشد ازاینرو وسایل تفریح وسر گـر می درگوشه وکنار شهر فراهم است درحال حاضر بیروت مالك ٤۸ سینما بوده‌که ازفلم هـــای سراسر جهان درآنجا نمایش داده میشـــود تیاتر بزرگ بیروت که دارای بهترین اکیتکت بوده بیشتر شکل عربی دارد . کابارا وکلپ های شبانه خیلی وتااخیر جمع وجوش دارد معمولا دسته های موسیقی درآن اشتـــراك و نمایشات جالبی دارند بفاصله ۱۵ کیلو متر ازمرکز بیروت (مرکز سرگرمی) بنایافته است که بنام (کازنیودولبنان) یاد میشود که ایـن مرکز ساحه بزرگی را دربرگرفته است هرگونه وسایل تفریح وخوشگذرانی درآنجا مهیاست که بصورت عصری مزین وترتیب یافته مهم آن سالون تیاتر آنجاست . بیروت از رهگذر نشرات غنی بوده در حدود ۳۵۰ نشریه‌مختلفه دارد که منجمله ۵۰ نشریه آنرا نشرات یومیه تشکیل میدهد نشرات لبنان برعلاوه آنکه‌بزبان عربی انتشار می یابد به لسانهای فرانسوی وانگلیسی اکثر آنهاروزانه وماهوار نشـــر میشود .

میدان هوایی بین‌المللی بیروت‌که درناحیه (خالدی) یعنی ده میل بسوی جنوب موقعیـت دارد درهال بزرگ این میدان بانکهاونمایندگی های معروف خط هوایی جهان جا گرفته انـد این میدان که‌درچاراه مهم تجارتی جهان قرار گرفته است ازبهترین میدانهای بین المللـی شرق میانه بشمار رفته درهر ٤دقیقه یـــك طیاره ازاین میدان به چهار سمت جهان‌پرواز میکند ترمینل میدان عصری وباهر گونه‌وسایل ترانسپورتی مهیاست. درمنزل فوقانی دکاکین انتیك فروشی، زیورات، البسه وتماما اشیای که مورد ضرورت مسافرین است پهلوی هـم قرار دارند برعلاوه میدان مذکوربهترین محل تماشا وتفریحگاه مردم بیروت بشمار رفتـــه تمام روز سیل تماشاچیان درگردونواحی آ ن دیده میشود. ازمیدان هوایی بیروت۲۵۵۹٤ طیاره مختلفه استفاده کرده ۲۵٤ر۱ میلیو ن مسافررا حمل ونقل داده است .

در(۷) اکتوبر ۱۹۹٦ در بیروت جریـده ی هفته وار (فتاح) بزبان انگلیسی برای اولین بارازطبع برآمدکه ازطرف اتحادیه جبهه‌آزادی فلسطین نشر میشدکه برعلاوه وقایع سیاسی جهان اخبار مهم عسکری و مضامین مختلفـــه راجع به فعالیت های جبهه آزادیخواه فلسطین درآن درج میشد. همچنین درسال مذکورهیاتی مرکب ازبسیاری ازکشورهای جهان جهـــت ترجمه تورات بزبان غربی دربیروت گرد آمده بودند که‌در جهان مطبوعات رول‌مهمی رابازی میکند .

درشهر بالبك همه‌ساله فستیوال بین‌المللی ارتستیکی برگذار میشودکه درآن فلکلورمحلی وجهانی مورد نمایش قرار میگیرند گذشتـــه ازآن دربیروت‌کنفرانس تیاتر وفلـــم عربی ، آسیای مرکزی وشرقی بکمك یونسکو دایـــر میگردد که مورد استقبال گرم اهل هنروکلتور قرار می گیرد.

طرزحکومت لبنان جمهوری ورئیس جمهـــور باکثریت آراء هر٦ سال انتخاب میگردد .

اقتصاد ملی لبنان بر زراعت، توریستیکـــی بانکداری وتجارت استوار است مهمترین اقلام زراعتی لبنان راگندم، جو، کچالـو، زیتـــون، تنباکو، پیاز، میوه جات مدیترانه‌یی، سیب، انگور، بادنجان رومی، کیله وانجنیر تشکیل داده بز، گوسفند وگاو ازجمله حیوانات اهلی این کشور محسوب میشود اگر از معدنیـــات لبنان سخنی به میان آید میتوان آهن، مس ، سلفیت، فاسفورس وپترول رانامبرد. قـــوه الکتریکی سمنت، نفت ، سگرت سازی، شکر، روغن نباتی، پنبه وآلات فولادی از صنایـــع مهم این کشور محسوب میشود لبنان مالـــك ٤۲۰ کیلومتر خط آهن وتقریبا ٦ هزار کیلو متر سرك اساسی است درمیان صادرات‌لبنان مقام اول رافلزات ،جواهرات ومـــقام دوم را حیوانات اهلی، تنباکو وغیره میباشد.واردات آنرا ماشین آلات، سامان برق وسبزیجا ت تشکیل میدهد وباکشور های بریتانیای کبیر، فرانسه، اضلاع متحده آلمان غـــرب وایتالیـــا صورت می‌گیرد ومهمترین پارتزوارداتی لبنان باعرب سعودی ، کویت، عراق ، اردن،سوریه واضلاع متحده امریکا میباشد .

دراین اواخر تصادمات مسلح وجنگ داخلی درلبنان ادامه دارد دسته های متخاصم که‌آنها را فلسطینی ها وموسسات دست چپ بشمول اکثر موسسات اسلامی تشکیل میدهد ودسته مسیحی مارونی و موسسات دســت راســت محرکین این همه تصادمات محسوب میشوند

بقیه در صفحه ٦۰

منظره ازیك قسمت بندر کشور لبنان

تهیه ونگارش از: شرار

هنر

درجهان ماکه بشر اززمان پیدایش تمدن باجنبه‌های مختلف هنر آشنا بودندوبه‌آن‌ارج می‌نهادند، باید دیدکه‌آیا در مراحل بحرانی تاریخ بشر نیز بـه‌همان درجـه برای هنـر ارزش قایل بوده اند یانه .

درزبان لاتین ضرب المثل قدیمی است که میگوید اول نان راپیدا کنیم بعددنبال فلسفه برویم . این مثال بسیار خوبی است . زیرا بشر به نان یاگرم کردن تن وشکم بایداهمیت زیادتری بدهد چه طبق مثال خودماشکم‌گرسنه چیزی نمی فهمد . اما تجربه نشان میدهدکه درخلال دوره های بحرانی نه تنها از عـلاقه بشر متمدن به هنرکاسته نشده بلکه هزینه‌وی برای کارهای هنری نیز افزایش یافته است.

بشر ازشکم خود صرف نظر کرده وبه هنـر پرداخته است زیراتدریجا هنررا مانند خوراك روزانه برای ادامه زندگانی خود ضروری دیده است .

وبه آثار بزرگ هنری احترام قایل شدند. امااخیرادرهالندمعلم دیوانه‌ای باچاقوبه‌تابلوی زیبای اثررام براندحمله برد وکمی ازآن‌رااز هم درید. این دیوانگی رانمیتوان به حسـاب ملیون هاآدم هنردوست گذاشت که‌کارروزانه خودرا رها میکنند ودرجلو نمایشگاه ها صف می بندند تاتابلوهای کار اساتیزفن را تماشا کنند وازآن لذت ببرند .

امیداست که انفلاسیون درعالم هنر کـه اکنون توسط دلالان صورت میگیرد ارزش هنری خودرا ازدست نداده وثابت باقی بماند .

گروه کلاغان

نام جهان آشنای نیچه متفکر و فیلسوف معروف آلمانی راکه اندیشه هایش در قـرن اخیر تاثیر فراوان درمردم داشته ، شنیده‌اید. وی شاعر زبردستی نیز بوده است ولی در اثرشهرت فلسفی او جنبهٔ شاعری اش کمتـر شهرت دارد .

اینك ترجمه یکی ازاشعار معروف‌اورابـرای شما بیان میکنم .

• • •

گروه کلاغان فریاد کشان وخروشان بسوی شهر درپرواز اند. به زودی برف فرو میبارد. خوش آنکه هنوز سروسامانی دارد. اکنـون دیریست که تومبهوت ومنجمد استاده ای . اوخزان نام دارد آخرتابه کی، اودیوانه است . ازچه رو پیش از زمستان ازجهان گریختی. دنیا دروازه است به سوی هـزاران واد ی خموش وسرد. هرکس، آنچه توازدست‌داده‌یی، ازدست داده باشد . دیگـر هیچ جا آرامش نخواهد یافت .

تو اکنون رنج برده برجای ایستادیی،پس به‌کوچ فرستاده نفرین شده تن دردهی . چون دودکه هردم رهٔ به آسمان هـــای سردتری می جوید .

ای پرنده به پرواز آی، بخروش وبه‌نوای مرغان بیابانی نغمه سرده، ای‌دیوانه، دل‌خونین خودرا دریغ استهزا پنهان دار.

گروه کلاغان فریادکشان وخروشان بسوی شهر درپرواز اند. به زودی بـرف میبارد . بدآنچه سروسامانی ندارد .

پیدایش عینک

تاریخ پیدایش عینك به درستـی معـلوم نیست . برخی ازمحققان اختراع عینك را بـه (راجرتسون) نسبت داده اند. میگویند ا ز فلاسفه وفضلای قرن سیزدهم بود وگویند که میکروسکوب‌وتلسکوب هم ازاختراعات او بوده است . امابعضی از محققان معتقداند که عینك پیشتر ازقرن سیزدهم وجود داشته است.

ازنخستین اسناد تاریخی درباب عینك ابتدا سفرنامهٔ مارکوپولوجهان‌گرد معروف‌است‌که‌او درتوصیف‌ازدربار «قبلای‌خان» میگویدکه‌منشیان برای نوشتن وخواندن نامه ها عینك به چشم میزدند .

سند تاریخ دار وقابل اعتماد دیگر عکس ازکاردینال اوگونه است این عکس، نقاشی معروف است که کاردینال رابا‌عینك در داخـل کلیسا نشان میدهد .

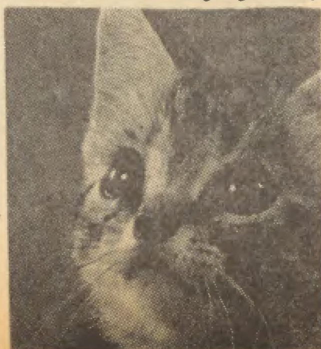
پیدایش فن چاپ به رواج عینك کمك کرد درقرن شانزدهم درشمال کشور ایتالیا وجنوب آلمان که شیشه سازان اروپایی درآنجا اقامت داشتند خرید وفروش عیـنك رونق بسیـار داشت وعینك درسراسر اروپا ازین دو نقطه آغاز شد .

پشک گمشده

راستی که دنیای عجیبی شده مردم بـرای رسیدن به خواسته های شان گاهی آنچنـان دروغ هامیگویند که چیزی نمی ماندکه آدم از تعجب شاخ بکشد.

ازجمله چندی پیش دریکی ازشهر های امریکا خانمی سی وهفت ساله ملیاردر بـه پولیس اطلاع داد، که پشکش گم شده است وازپولیس کمك خواست که هرچه زودتر این حیوان راپیدا کند . وقتیکه باخنده پـولیس روبرو شد. خانم برآشفت وبه پولیس گفت : آقااین واقعه راشوخی فرض نکنید من به‌گردن پشکم گردنبندی آویخته بودم‌که چند تا نگین آلماس به ارزش ۵۰۰ هزار دالـر روی آ ن نصب شده بود . حالا شما مجبوریدکه‌پشك مراباالماس هاکه به‌احتمال‌قوی سرقت‌کرده‌اند پیداکنید. همین حرف باعث شدکه چهل موتر پولیس به حرکت درآید تاپشك این خانم‌را پیداکنند وچنان جستجوی دامنه داری آغاز شد که اندازه نداشت، ماوقتیکه پشکش راکـه دریکی از کوچه‌های شهرگردش میکرددستگیر کردند ازگردنبند خبری نبود وجالب ایـنکه اصلاچنین گردنبند ازاول موجود نبوده وخانم محترمه‌صرف‌به‌خاطر پیداکردن پشك عزیزش چنین دروغ شاخدار راگفته بود .

بایدگفت واقعا صدرحمت به هرچه‌دروغگوی.

هنر در لابلای قرنها

تصویر کشف شده در (پال‌ریمو) عدهٔ ازانسان ها را در حالت رقص نشان میدهد دومانند تصویر (لس کودرا دون) فرانسه دوری و نزدیکی و تناسبات در تصویر مراعات نگردیده است و نقش ها که بالای همدیگر قرار دارند فرق عمدهٔ که بین آثار مکتشفهٔ اروپای جنوبی و شمالی مربوط به اندازهٔ آنهاست چه اکثر آثاراروپای شمالی ازنگاه اندازه کوچکتر ند وبالای سنگهای که ارتفاع شان از چند انچ تجاوز نمی کند حك گردیده اند چنانچه ارتفاع و نوس(ویلن دورف) از چار انچ بیشتر نیست. بصورت عمومی دورهٔ سنگ قدیم در مرحلهٔ محدودی انکشاف کرد که‌این پیشرفت عالیترین مرحلهٔ ترقی بشر آن دوره بوده‌است با ظهور دورهٔ یخ چالها دوره سنگ قدیم به پایان میرسد واکثریت انسانهای آن دوره نتوانسته دورهٔ یخ چالهارا سپری کرده و نسل شان در اروپا منقطع گردید اما تاریخ شاهد جوامع دیگریکه بشیوهٔ دوره حجر زندگی میکرده اند بوده است مثال زنده این نوع جوامع در افریقای جنوبی و آستر الیا تا اواخر قرن ۱۹ مشهود است که از نگاه تخنیك وتصورات انسانی هنر این جوامع چندان تفاوتی باهنر دورهٔ سنگ قدیم ندارد حتی بعضی از آثارهنری دورهٔ سنگ قدیم از نگاه تناسبات وزیبائی خطوط در هنر این نوع جوامع بهتر است بعقیدهٔ اکثر دانشمندان این جوامع بنام جوامع بدوی یاد گردیده اند امادانشمندان معاصر (انترو پا لوجی) راجع بـه کلمهٔ بدوی (پر میتف) مشکوك اند واصطلاح جوامع مواجه به رکود را ترجیح میدهند .

(تصویر مرد نیزه‌واروکانگورها) که از قسمتهای ارن هیلم لند غربی آسترالیای شمالی بدست آمده مثال زندهٔ این مدعا است چه این تصویر در قرن ۱۹ آفریده شده است مجسمهٔ توله نواز که‌از تبین تاجرها بدست آمده وامکان می رود که‌بین قرنهای ۱٦ و۱۸ ایجاد شده باشد شباهت زیادی را باهنر دورهٔ حجر میرساند مجسمهٔ مردباکلاپرندهٔ که از حوالی دریای سپیك واقع درنیو گینی کشف شده و مربوطبه اواخر قرن ۱۹ و شروع ۲۰میباشد شباهت زیادباآثار دورهٔ(نیولیتیك) یادوره حجر ثانی دارد و نمونهٔ دیگریست حاکی از رکود تصورات انسانی بصورت عمومی هدف عمدهٔ ازهنر در جوامع بدوی مانند دورهٔ سنگ قدیم جلوه های تصورات انسان وعقاید مذهبی او درآفریدن این آثار بوده است واکثرا مذهب وسحر منحیث دو عنصر عمده بهم آمیخته و خصوصیت مشابه‌را باین آثار میدهند .

تذکر: عکس های قسمت فوق درشماره گذشته نشر شده بود

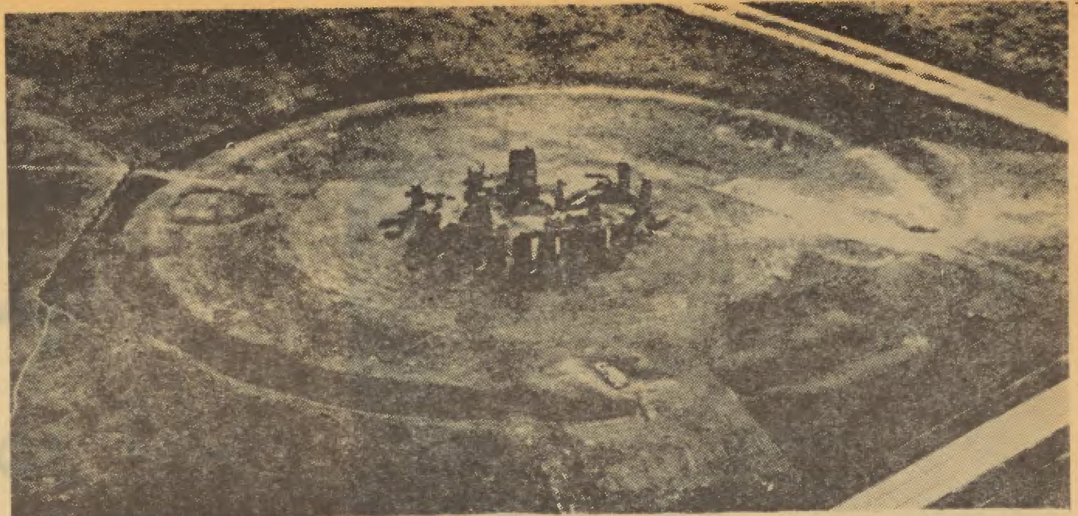
تتبع و نگارش: حامد نوید

یک قدم دیگر بسوی تحول

هنر در دوره ایکه زندگی بشر از مرحله شکار و دوره گردی به تشکل خانواده ها تبدیل گردید .

تاریخ درباره انکشافاتیکه بعد از دورهٔ یخچالها دراروپا درحوالی ۱۲۰۰۰ق.م صورت گرفت مشکوك‌است چه‌حفریاتیکه در ینمورد صورت گرفته کدام انکشاف تاریخی راتاظهور دورهٔ نیولتیك یادورهٔ سنگ جدید در حوالی ۱۰۰۰۰ـ۵۰۰۰ ق.م تثبیت نمیکند ، اما بعدازین دوره ، دوره جدیدی درسر گذشت زندگی انسان کشوده شد که ازجهات مختلف نظر بدورهٔ سنگ قدیم درروشهای خود تکامل‌یافته تر بوده است ،

دراطراف ۸۰۰۰ سال پیش ازتولد مسیح یعنی چندهزار سال قبل ازدورهٔ فلز وایجاد خط سیستم زندگی نوی درشرق میانه ظهور کردکه ازنگاه ساختمان اجتماعی، وسایل‌تولید طرزتفکر وارزشهای معنوی نظر بدورهٔ سنگ

میدان بزرگ واقع در سالزبــری پلین ـ والت سایر انگلستان که قدامــت تاریخی آن درحوالی ۱۸۰۰ ق.م تعین گردیده است . میدان بزرگ مربوط بدورهٔ الوم سنگ‌دراروپای شمالی است بعدازین دوره تقریبا...۲۰۰ سال دیگروادربرگرفت تامدنیت‌تاریخی‌ای دراروپا ظهور کند، قطر این میدان به ۹۷تاردمیرسد .

قدیم بسیار متفاوت بود. طبعا هنراین دوره‌که ریشه های آن ازطرز زندگی نوین آب‌میخورد چه ازنگاه تصورات انسانی وچه ازنگاه اهداف ومواد بکار برده شده باهنردورهٔ سنگ قدیم تفاوتهای داشت .

بشر دورهٔ اول سنگ مردمان دوره گرد و غیر مستقر بودند در حالیکه کشف قصبا ت کوچك مربوط بدورهٔ سنگ جدید بیان گــر خصوصیت مقیم بودن انسان این دوره بــوده است وازقرائن میتوان چنین استنباط کرد که اساسات سازمانهای اجتماعی بطور منظم تــر درین دوره گذاشته شد ، یعنی اگر تصورکنیم که انسانهای مغاره نشین دوره اول سنــگ بصورت گروه های نامنظم وپراگنده زندگــی میکردند تفاوت شان بابشر دورهٔ نیولیتیــك درتشکل خانواده هاست کـــه اولین هستهٔ سازمان اجتماعی میباشد .

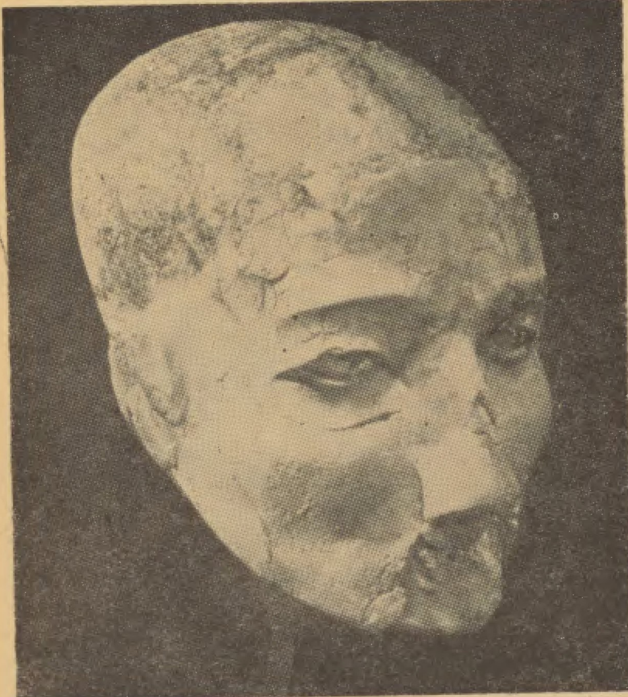
دردوره نیولیتیك فعالیت اقتصادی انسانها تنهامنحصر بشکار نبوده بلکه باآغازبذر گری زمین منحیث عامل عمده تولید قرار گــرفت وبدین ترتیب وسایل تولید نیز ازآلات شکار به ابزاربذرگری تحول کرد. تحقیقات در زمینه درپهلوی فعالیت زراعتی، فعالیت های دیگر انسانی چون‌ریسیدن وتابیدن پشم، بافندگی وساختن ظروف گلی رانیز تعین کرده است . فعالیت های انسان های ایندوره تــا اندازه توانست طبیعت رازیر اداره درآورد وازثروت های آن استفاده کند. اما محدودیت وسایــل تولید باعث آن می‌گردید که سرنوشت بشر مربوط برحوادث طبیعی باشد . از ینرویــت که درهنره ایندوره مفکورهٔ زمین مادر بشــر وطبیعت تعین کنندهٔ سرنوشت انسان بیشتر تجلی نموده است . طرز نوین زندگی انسان ایندوره رادر مرحلهٔ فکری ای جدیدی قرار داد که بریك رابطه سه جانبه استوار بود : رابطه بین طبیعتـ انسان ـ وماوراالطبیعه: تاریخ نویسان آغاز دورهٔ ارباب الانــواع پرستی رامربوط ایندوره می دادند. گرچــه انسان دورهٔ سنگ قدیم نیز تصوراتی راجــع به قدرت سحر وجادو وارتباط آن با نقاشــی های شان داشتند وحوادثی راحمل بر قدرت های ماورالطبیعه می گردند اما انسان دورهٔ نیولیتیك در نسبت فکری ای عمیقتری درین مورد قرار داشت‌که هنرآنرااز شکل ریالستیك به شکل تصوری یا (ایمه جینیف) نزدیــك میساخت . (مشغولیت فکری بیشتر در ینمورد بعدهاپایه هایی رابرای سیمبولیزیم بنانهاد). اگرهنر دورهٔ سنگ قدیم با هنر اینــدوره مقــایسه شــود . تــا ثیــر احسـا سات شـخـصی و مـسـتـقـیـم هـنـر مـنـد درنقاشی های دوره اول سنگ بیشترمتجلی آنست تابه تصورات وخیالپردازی های او . زیراهنر دورهٔ مغاره هابیشتر بر پایه هــای تجربه بصری وبرداشت مستقیم آفرینندهٔ اثر ازپدیده های موردنظرش استوار بود تا بــه تشریح مفکوره وتصوراتش وعلت آن عــدم انکشاف اندیشه های متکاملتر درین دوره‌است هنرمند دورهٔ مغاره هابه کودکی میماند کــه احساسات، حالات درونی وچشم دید خودرا بصورت آنی ومستقیم باز گونماید .

، درحالیکه هنرمند دورهٔ نیولیتیك جهات‌فکری چندین جانبه داشت واین اندیشه های چندین جانبه اورا هنرمندی می ساخت متعهد به یك باره مسایل دیگر چون عادات، عقاید، رسمها ورواج ها وبالاخره احراز قدرت اجتماعــی بصورت عمومی ازنگاه روش هــنردورهٔ اول سنگ بیشتر رنگ ریالستیك رادارا میباشد وهنردورهٔ دوم سنگ غالبا شیوهٔ تخیلــی و تصوری دارد. (البته نباید مغالطه گردد کــه ریالیزیم فاقد مفکوره وقدرت تخیل اســت . درینجا استعمال کلمه صرف به معنی عام آن بوده ومعانی کنونی ای ریالیزم رادر بــر نمی گیرد که شرح آن خارج ازحوصلهٔ ایــن بحث است .)

آنچه دربالاذکر شدهمه نظریاتیست که از روی حفریات باستانشناسی تخمین گردیده . اشیای مکتشفه دوره نیولیتیك معلومات زیادی راجع به وضع فکری وتمایلات مذهبی ایندوره بطور دقیق داده نمیتواند . حفریاتیکه دراردن صورت گرفت شامل یکتعداد ابزار سنگــی بسیار انکشاف یافته تروزیباتر ازدوره او ل سنگ، یکمقدار ظروف گلی بادیزاین هــای ابسترکت بود. قدامت این آثاربه ...۷ـالی ...۶ سال قدیم می رسید که هیچگونه‌شباهت ونزدیکی ای به نقاشی هاومجسمه های دورهٔ اول سنگ ندارد .

چنین میتوان استنباط کرد که وضع فکری انسانها بایك تحول عمیق وجهان بینی متفاوت دردورهٔ نیولیتیك مواجه گردیده باشد اماجای تعجب اینست که چرا آثاراین دوره بیانگری نقاشی های دوره سنگ قدیم را ندارد چیزیکه مارا مخصوصا مواجه به محدودیت در بارهٔ نقاشی های این دوره میسازد همانا از پیس رفتن یك مقدار زیاد نقاشی هاست چه هنرمند دورهٔ نیولیتیك اکثرا کارهای هنــری خود را بالای چوب ویامواد ناپایه داردیگر میکــرده است البته امکان این موجود است که شاید حفریات ما بعد این خلارا پر کند. آنچه امروز راجع به انسان دورهٔ نیولیتیك میدانیم مربوط بحفریات سالهای اخیر دراردن است مجسمه هائیکه ازین منطقه حفریات بدست آمده قدامت بیش از ...۷ سال قبل ازمیلادمسیح دارد این مجسمه‌هاعموما از جمجمه حقیقی‌انسانهاساخته شده که روی آن بایــك طبقه نــازك گــچ پوشیده شده وبجــای چشمهــا از صدفهــای دریایی کار گرفته شده‌است . عاملیکه برعلاوهٔ قدامت تاریخی این مجسمه هاباعث ازدیــاد ارزش هنری شان میگردد‌نفاست وظریف‌کاریها است که درساختن این مجسمه هابکار رفتــه است همچنان تناسبات جمجمه وچهره درهنگام گچ‌کاری بطوردقیق مدنظر گرفته شده اســت این مجسمه ها ساختمان چهرهٔ یك قوم ویــا قبیله بخصوصی رانشان نمیدهندبلکه هرکدام آن بصورت منفر دانه چهرهٔ مختلفی ارائــــه میدارد . مجسمه هائیکه دردورهٔ سنگ قدیم ایجاد شده بود ازنگاه جسامت نظر بایـــن مجسمه هابسیار کوچکتر بودند . جمجمه‌کشف

بقیه درصفحه ۴۵

جمجمه های سرانسان که با یــك طبقه نازك گچ پوشیده شده وازاردن بدست آمده است . قدامت این جمجمه هابه ۷۰۰۰ تا۶۰۰۰ ق.م می رسد وبزرگی آن به انــد ازه سرانسان است .

از شتر ن

مترجم سس علوی

قتل عام فیلها در کشور روندای افریقا

در رو ندا اکثر مردم از فر ط گرسنگی شام بدو ن غذا میخوابندو سر عت رشد نفو س را بـــــرای امرار حیات حیو انات تنگتر ساخته میروند لهذا بشکل دسته جمعی ازبین میروند و فقط عده محدو د ی ازین حیوانات جان بسلا مت میبرند. مقا له ذیل که از شتر ن ترجمه شده معلومات جالبی را درین موردتقد یم میکند .

در بدو مر حله و قتی انسا ن میبیند که فیل کو چکی ذ ریعـــه هلیکوپتر از یك محل بیك محـــل دیگر انتقال داده میشود مسرو رمی گردد و فکر میکند که درین کشور حتی در اندیشه زندگی آینـــــده حیوانات نیز میبا شند . اما بعدتر معلوم میگر دد که کشور رو نـدا دست به قتل عام اینچنین حیوانات زده که انتقال فیل کو چك محض یك پس منظر خونین قضیه راتمثیل میکند .

زیرا فقط چند لحظه قبل در اثر ضرب مر می یك شکار ی، ما در فیل ازپادر آمد وتوام با وی یك رمه بزرگ ۱۰۶ فیل که روی همرفته سه خمس مجمو ع فیلهای کشور رو ندا را تشکیـــل مید هــد کشته شدند . انگیزه این قتل عام نه از ناحیه بدست آو ردن عاج ونه از ناحیه این است که قتل فیلها برای یك شکاری لذت بخش است بلکه روندا نخستین کشور جها ن میباشد که در مقابل یك سوا ل مشکل قرار گرفته ومجبور است از دو راه : حیوان ویا انسان یکی را انتخاب کند .

در اثر پیشر فتی که در سا حه طبا بت ووقا یه از امراض در کشور موصوف صورت گر فت جمعیـــت آنکشور از سا ل ۱۹۵۲ که دوملیون ویکصد هزار تن بالغ میگر دید در سال ۱۹۷۰ به ۲ر٤ ملیون افزایش یافته است .نتیجه این مو فقیـــات طبی این شد که همه اطفال گر سنه باچهره های لاغرواستخوا نی کـــه بیشتر ناشی از فقدان البومین می باشد جلب تو جه میکند وبعیـــــد نیست که هزارا ن کو دك سر را بدون غذا به بالین میگزارند .

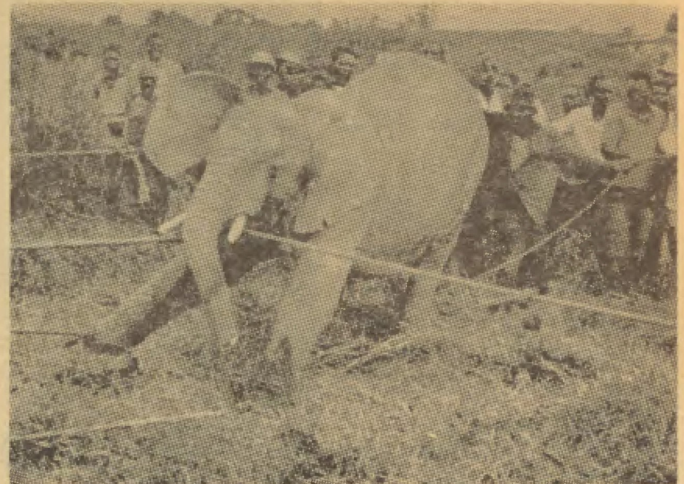
قتل عام حیوانات صادر شد:

روندا برای تغذیه انسا نهـا و حیوانات سا حه محدود ی دا رد مخصو صا که بر خی حیو ا نـــا ت اهلی را بنام پر ستش و حیثیـــت نگهمیدارند مثلا در حال حا ضـــر ششصد هزار راس گاو و جو د دارد که مردم از ذبح آنجدا خـــود داری میکنند . در حالیکه حیوا نات موصو فروزانه بیش از یـــك لیتر شیر نمید هند .

مردم رو ندا ، در حالیکه محیط شهر ها ودهات بروی شان تنگ تر شده میرود .به منا طق جنگلـی که تا کنو ن محل بودو با شـــ حیوانات گفته می شد.هجوم مـــی آورند ومناطق مذکور راباقطع اشجار آن قابل رهایش میگر دا نند .

نخستین قر بانی این پیشرو ی آدمها ،گو ر یلا های کو هی بو د. این حیوانات دو ست داشتنـــی و

فیلهای کوچك بمحل مخصوصی ذریعه هیلکو پتر ها انتقال داده میشوند .

مادر فیلهای کوچك تازه کشته شده‌وتوام باآن تمام رمه فیلمها نابود گردیدند .

وحشی ، در حال حاضردرمنا طقی بسر می‌برند که درکناره رودخانه ها وپوشیده از بته زار هاواشجار جنگلی باشد چون این منا طق اتفاقا حاصلخیز وآباد میبا شد لهذا نخست همین موا ضع ازطرف دهاقین اشغال میگردد. نتیجه این شد که هزارا ن‌هکتارزمین‌سرسبز

وآباد وقابل چرای حیوانات‌وحشی بعد ازفرار حیوانات وحشی و یا قتل عام آنان به جبه زار ی مبد ل گردید وعاقبت جایگاه‌پرو رش‌پشه های زهر دارشد . حیوانات‌وحشی واز جمله شادیهای آن منطقه و قتی از جایگاه سابقه شان رانده شدند ناگزیر گشتند به شا خهای کو ها پناه ببر ند که‌نه‌پنا گاه ما مو نی برای‌شان تامین میکرد ونه غذ ای کافی بدست آورده‌میتوا نستند. در اثر چنین عوامل ناگواربود که شمار میو منها در طی پنجسا ل اخیر از یکهزار وششصد به۳۷۵تا ۴٤۰ راس کا هش یا فت. هم چنان فیلها که ازنظر استهلاك مواد غذایی ر قیب سر سـ خت‌انسا نها میباشندبسان میمو نها از جا یگاه باستانی شان‌رانده شدند ودر عین حال بو میان رو ندا بهمین مقدا ر اکتفا نکردند بلکه‌ب اتیرو کما ن‌نیز به جان‌آنها افتادند ودر نتیجه ا ز تعداد هفتهزار زنجیر فیل درسا ل ۱۹۵۲ به تعداد ۱۸۰ زنجیر فیل در آغاز امسال باقی ماند. چو ن متاسفا نه فیلها برای ادا مه‌زندگی شان به مواد زیاد غذایی احتیاج

دارند لهذا مزارع دها قین رو ند ا را مورد هجوم قرار مید هند اینك بر اساس فر مان تازه‌رئیس‌جمهور رمه باقیمانده فیلها نیز از بین خواهند رفت .

دوتن از شکا ریان انگلیسی ساکن کینیا که در شکار حیوانا ت وحشی در سراسر افریقا شهر ت زیادی دارند در صدد افتاده ا نـد با همکاری قوای‌روندا نسل فیلهای مزاحم آنکشور را ازبین ببر ند .در حالیکه از طرف دیگر هلیکو پتـر ها با پرواز های پائین ازسطح زمین در امر شکار فیلها یاری‌میکند .تنها فیلهای خردسال که قرار است در پارك‌کناره سر حد تانزا نیاتکثیر گردند ازین قتل عام مصئون مـی باشند.

وقتی شکار چیان انگلیسی حیوانات مقتول را تحت بر رسی قرار دادند به تعجب افتا دند. زیرا تقریبا در هردو فیل یکی از آنـان باسلاح‌پر یمیتیف بو میان آنجـا هدف قرار گر فته بودند.حتی‌بر خی ازفیلها فقط باسه پاحرکت میکردند دربرخی اوقات چو چه های فیـل بحدی جراحات شدید بردا شته بودند که جزقتل آنان چاره ا ی نداشتند . اما فیلها خرد سـا ل که سالم باقی مانده بودند ذریعه هیلکو پتر ها ده کیلو متر دو رتر از محل شکار گاه عمو می انتقـال داده شدند تا از آنجا ذریعه‌کشتی های بخاری ومقداری‌هم پای پیا ده به محل اصلی پرور شگاه شـان رسانده شو ند.

اگر فیلهای خردسال در و طن جدید شان دور هم جمع شوند وبه خانه تازه شان عادت بگیر ند امید تکثیر نسل شان موجود است ولی دریغ که این حیوانات خرد سـال میکوشند باردیگر به چرا گاه‌نخستین شان‌بر گردندو حر کتو کو ششش شان مانند پرندگان کو چی است . ومحل شگفت است که بیاری یـك قطب نمای نهانی راه خود را بازمی یابند.

حقیقت این است که‌قتـ ل عـام حیوانات منحصر به رو ندا نیست. چنانچه در رودیشیا نیز سر بازان ماموران‌محای رمه های فیلهاگرد یده اند و در او گندا نیز همین افسانه تکرار شده است .

کثرت نفوس وتوام باآن‌کوشش برای توسعه اراضی مزرو عی ما یه آن شده است که نسل فیلها د ر افریقاروبه نابودی بگزارد همچنا ن حیواناتی که بر مزارع دها قیـن زیان میر سانند، ازبین میرو نـد.

عاج يك فیل پنجهزار مـا رك ارزش دارد

گروه طر فدار حمایه حیوانا ت جهان غرب باید در مقابل چنیـن قتل عام حیوانات افریقا اعـلام خطر کنند ولی چون عاج فیل روز بروز قیمت شده میرود لهذا بجای احتیاج در پی بهره بر داری ایـن تصمیم بر آمده اندمثلا حکومـت کینیا اجازه شکار یکهزار زنجیـر فیل رابه شعبات مر بوطه صا در کردولی بر طبق محاسبه دانشمندان

لااقل ششهزار فیل امسال کشته شده است . واگروضع بهمین‌منوال دوام‌کند در خلال ده سال آینده‌نسل فیل در آن‌کشور کاملا منقر ضـ خوا هد شد .در اکثر کشور هـای افریقایی وضع ازین بهتر نیست . چنانچه در طی‌چ ند سال اخیرشمار فیلها درکشور اوگندا به نصـف رسیده است.

هر چند برخی از حکو متهـا ی افریقا یی برای بقای نسل فیلهـا تدابیری اتخاذ کرده‌اند ولی نزدیك دهقان عادی این اوامر وتصمیما ت موثر نیست و هر حیوا نو حشی ایکه بر مزارع آنان حمله کند بـا سلاح نیمه انکشا ف یافته‌بلافاصله نابود میگردد .چنانکه قیمت دندا ن فیل سال بسال رو به افزا یشـ میگزارد که بنا بقول((سندی تایمز لندن عاج مانند طلا خرید وفروش میگردد . يك کیلو دندان فیل د ر سال۱۹٦٤ هشت مارك قیمت‌داشت ولی حالا از قرار فی کیلو۱٦۰مارك از دهاقین خریداری میشود و همین يك کیلو عاج خوب دربو رسهای‌عاج مامبو سا واقع کینیا تا پنجهـزار مارك معامله میشود .

همچنان تو ریستهای شکـار ی غربی درین معامله پول خو بی‌بدست می آو رند چنانچه مثلا اگر اجا زه شکاريك فیل را داشته باشند ا ز چار تاپنج فیل رااز‌پادرمی آر ند و عاجهای اضافی را در بازار سیـاه

بقیه‌در صفحه ٤۹

به‌يك پرواز تـها جمـی ، ۱۰۷زنجیر فیل از بین رفت

برای با بلیها کائنات یك محدوده‌بود .

هندو ها جهان را برپشت افعی‌قرار دادند .

ترجمهٔ دکتور جیلانی فرهمند

تشریح زمین مرکز جهان و دیگراجسام سماوی

انسان امروز نسبت به مردمان قدیم کاملا به نگاه دیگری به آسمان نظر میکند . **بابلی ها، آسوری ها و** مصریان قدیم وقتی بزیر آسمان کبود به خواب میرفتند تلالوی ستارگان را نظاره میکردند و به‌نظر شان ستارگان مانند اجسام بزرگی معلوم میشد که برسقف گنبدی که بالای سر آنها قرار دارد چسپیده باشند و قتی بر میخاستند طلوع آفتاب با شعاع خود آنها را استقبال میکرد .

لهذا آفتاب و مهتاب وستارگان وستارگان متحرك (سیارات) درمدل جهانی که آنها تصور میکردند مقام مهمی داشتند .

چون انسان قادر به تشریح چگونگی حرکات اجسام سماوی، طلوع وغروب آفتاب وجود و یاعدم وجود مهتاب در شب ها نبودند ، بنابران همهٔ این حرکات را به‌قدرت سحرآمیز ی مربوط میدانستند .

از اینجا است که اغلباً اجسام سماوی را مظهرپرستش میدانستند.

انسان قدیم بی خبر از ساختمان فزیکی و هندسی فضاء تیوری ازخود بافتند تا طبیعت اجسام سماوی و حرکات آنرا تشریح نمایند ، بطور مثال مصریان قدیم جهان را به قسم یك صندوق مستطیل شکل تصور میکردند که ضلع طویل مستطیل از شمال به جنوب و ضلع کوتاه آن از شرق به غرب امتداد یافته بود .

سطح زیرین صندوق را زمین تشکیل میداد که در آن ابحار و بر اعظم ها با هم وصل شده بودند سر زمین مصر در ناحیهٔ وسطی‌زمین قرار داشت ، وسطح بالایی راآسمان تشکیل میداد .

بعضی ها آسمان را نیز مستطیل شکل فرض کرده بودند به تصور آنکه سطح آن هموار است و لی‌عدهٔ دیگر به آن موافقت نداشته مخالفت خودرا ابرازداشتند، چه ؟ اخیرالذکر به این عقیده بودند که آسمان‌همانند کاسهٔ معکوسی است که تهٔ آن‌بطرف بالا قرار داشته باشد یعنی آسمان را بصورت یك پوشش گنبدی نما تصور نموده بودند د رهر دو ابتکار آسمان گنبدی بود که به چهار قلهٔ کوه در چهار جهت شمال، جنوب، شرق وغرب وصل شده بود و بین این چهار نقطه کوه‌های چین خورده امتداد یافته که جهان را از هرسو احاطه کرده بود .

آسمان رو بسوی زمین بوده با چراغهای آویخته بر آن مزین شده بود که در موقع روز خا موشش میباشند معتقدند که چراغهـا را ارباب النوع در روز خاموش ساخته در شب دو باره می افروزند که مثل زیورات در تن زیبا روئی آسمان را مزین میسازند .

آفتاب کرهٔ آتشین‌بوده ورب‌النوع (ری است) که بنام خدای خدایان . وحکمروای جهان شناخته شده با کشتی خود در دریای پهناور آسمان به کشتی رانی پرداخته و در هنگام غروب کشتی او دردرهٔ ارباب‌الانواع ناپدید میگردید . و هنگام طلوع دو باره درهٔ مذکور را ترك گفته در پهنای آسمان به حر کت‌میشود.

با بلیها که دربین آنهادانشمندان زیادی سراغ می شد به موضوعات طلوع وغروب آفتاب ظاهر شدن ستارگان درشب، تشکیل وساختمان جهان وکائنات علاقه مند بودند ، کائنات برای آنها عبارت از محدودهٔ بود که بر سطح بحر بزرگی می انجامید . در مرکز این محدوده‌یا

تصورت مردمان قرون وسطی‌از کائنات .

مصریها آسمان را مانند داخل گنبدی تصور میکردند .

ساحهٔ بسته زمین به قسم یك کوهٔ بزرگی تصور شده بود که با دیوار های بزرگ و ضخیم غیر قابل عبور محاط بود .

بحر عظیمی قسمت مرکزی جهان یعنی زمین را از دیوار هی غیرقابل عبور جدا ساخته بود که به حیث یك ساحهٔ ممنوعه قبول شده بود .

انسانی که جرئت میکرد درین ساحه به عملیات بپر دازد بهنابودی منجر می شد مگر که از ارباب‌الانواع اجازهٔ مخصوصی حاصل میکردند .

اما خدایان به ند رت وبه بسیار بی میلی اجازه میدادند .

بابلی ها آسمان را به قسم یك گنبد بسیار بلند مافوق تمام جهان تصور میکردند که به دیوار های اطراف تکیه داشت .

به عقیدهٔ آنها گنبد آسمان از فلزات ساخته شده بود که در موقع روز روشنی آنرا انعکاس میداد ودرشب جهت فعالیت ارباب الانواع (سیارات وستارگان) به یك سطح سیاهی مبدل میگشت .

یو نانیان مثل دیگر اقوام قدیم معتقد بودندکه زمین هموار است(۱) تالس از میلت (بین ۶۴۰ـ۵۴۶)ق.م زندگی میکردند که عنصر اساسی زمین آب را شناخته بود او نیز طرفدار نظریهٔ بود واعلام داشت که زمین یك سطح هموار ومدور است که ذریعهٔ بحرنامحدودی احاطه شده است ، ستارگان هرشب از این آبها بیرون شده و هرصبح در آن دو باره غوطه ور میشوند .

هیلیوس خدای آفتاب که بعد ها بنام اپولو نیز یاد شده ، هرصبحدم از جانب شرقی بحر ظاهر شده فضای آسمان نیلگون را بسواری گادی جنگی که توسط چهار راس اسپ سفید کشانیده می شد می پیمود .

از سوراخ بینی اسپ های مذکور روشنائی و آتش فوران میکرد .

ستارگان با ظاهر شدن هیلیوس فوراً به آبهای غربی بحر غوطه ور می شدند .

فیثاغورث وپیروانش این تیوری تالس را که زمین را مرکز کائنات فرض کرده بود از بین بردند .

آنها معتقد بودند که زمین دارای حرکت دورانی روزانه وسالانه بدور آتش مرکزی میباشد .

دوصد سال بعد« ارنتطا ریچ» منجم معروف یونانی اولین کسی است که دریافت زمین سیاره ایست که بدور آفتاب میگردد . اما هیپارچ وبعد بطلیموس این تیوری عالی را رد کردند .

به این ترتیب تا سال ۱۸۰۰ میلادی عقیده هیلیو لسنتر(۲) به فراموشی رفت . تا در نیمه قرن ۱۵و۱۶ میکاوی کوپرنیك آن تیوری را دو باره تجدید کرد .

هیلیو س، ربالنوع آفتاب بسرعراده طلا ئی.

هندو ها عقیده داشتند که سطح تحتانی کائنات از بحر شیر تشکیل شده است .

د راین بحرکه تمام جوانب کائنات را دربر میگرفت سنگ پشت بسیار بزرگی حرکت میکند که بصورت تهداب بکار رفته بود ، در پشت سنگ پشت به چهار سمت چهارفیل قرار داشتند ، آن چهار فیل زمین را که شکل دائیروی داشته و در حصهٔ وسطی آن بر آمدگی کوه مانندی وجود داشت حمل میکردند، این کوه به قلهٔ بلندی منتهی میشد ودورا دو رجهان را ماری حلقه کرده بود .

تمایل به تشریح کائنات و ومحدو دات آن تا قرون وسطی‌دوام کرد .

د رآنزمان زمین رایك ساحهٔ هموار ، وآسمان را بصورت نیم‌کره تصور میکردند مساحت جهان‌ساحهٔ معین بود که‌درآن ستارگان بررشمهٔ طویلی آویخته بودند اما مطابق به توضیح دیگری در گنبد آسمان سوراخهای بزرگی وجود دارد که از آنها روشنی در خشانی خارج میگردد .

آفتاب و مهتاب را با هم نزدیك وهمجنس تصور میکردند ، و لی آنها را با زمین قریب تر میدانستند تا به ستارگان .

نقاشی هائیکه در اینجا نشان داده شده تصورات انسان های قدیم را در باره اجسام‌سماوی‌منعکس میسازند که اجسام مذکور حتمی واقعیت های جهان ماند، در ست است که اجسام سماوی یا سیارات بالا تر از گنبد آسمان قرار گرفته اند .

لهذا برای آنکه به اسرار آنهایی ببریم مجبوریم طرقی را کشف کنیم تا پردهٔ را که در میان ما وستارگان واقعست بدریم و به موفقیت هایی نایل گردیم .

با آنکه در قرن بیستم امکا ن موفقیت های فوق العادهٔ علمی در زمینه فضای خارجی برای بشر موجود است هنوز هم مشکلا تی‌برای انسان در این راه و جود دارد .

(۱) تالس از میلت : ریاضی دان‌وفیلسوف یونانی که مکتب ادبی وفلسفی یان ها را اساس گذاشت.

(۲) هیلیو سنتری : به معنی‌آفتاب در مرکز کائنات. تیوری هیلیو سنتری توسط کوبر نیك‌بوجود آمد او آفتاب را مرکز نظام شمسی ثابت ساخت ، سیارات دیگروزمین بدور آفتاب در گردشند .

مطالعه این سلسله فقط به زنها توصیه میشود

ترجمه میر جمال الدین فخری

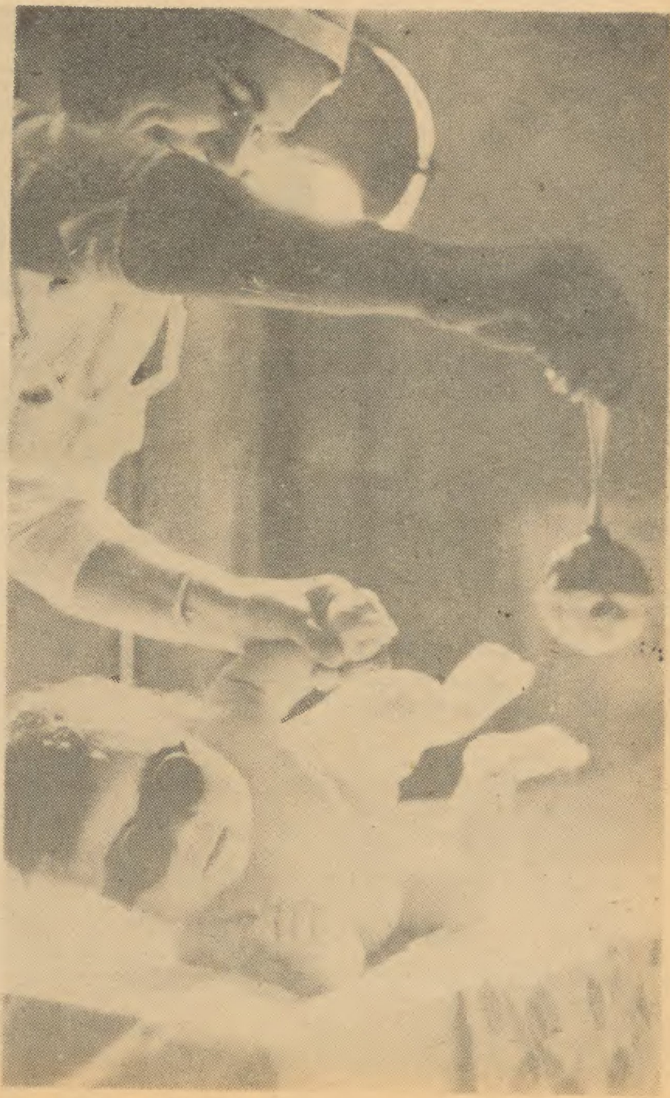
طفل و مادر

مطالبی که تحت عنوان طفل و مادرتقدیم می‌سود مسایل تربیهٔ درست ا طفال خورد سال را احتوا میکند که توسط اطبا و پروفسورهای مجرب هنگر ی در نتیجه سالها زحمات و تجارب پیگیر شان برشتهٔ تحریر در آمده است •

هر مادری آرزو دارد طفلش را صحتمند قوی آرام و بشاش ،منظم و زحمت کش بار آرد •نیل به این آرمان فقط از طریق درست تربیه نمودن آنها حاصل میشود که باید از اولین روز تولد آنها به این اقدام دست زد •

در ماه اول وسال اول زندگی ارگانیزم (وجود) طفل به سرعت نمومی کند وبزرگ می شود •در همین دوره مسئو لیت تربیهٔ طفل ازهروقت دیگر بیشتر استچو نکه همین دوره تهداب و اساس نموی بعدی او را تشکیل نموده و زیر بنای شخصیت آینده طفل محسوب میگردد .

وا لدین و با الخصو ص مادر طفل مجبور اند تادر مورد غذا و مواظبت اطفال راجع به رژیم روز ،تطهیر و پاکی ونظافت او و معالجهٔ امراض اساسی اطفال اطلاعات مختلف ووسیعی داشته باشند •

درموارد فوق اطلا عات کا فی ر ا دکتور ماگدا و دکتور پیکلر ایمی تهیه و بد سترس خوانند گان هنگری گذاشته اند که خیلی به‌زبان ساده مردمی نگا شته شده است •این رساله تابحال در خود هنگری بیش از ده بار تجدید چاپ گردیده که هر باری با ((رش)) اهالی مواجه و نایاب شده است •

از آنجائیکه علاقهٔ خاصی به اطفال مو جوداتیکه آینده کشور ما بدون تردید بدست آنها ست ـ دارم اثر نا مبر دگان را به زبان دری بر گردانیدم و به زنها ـ خاصتا به مادر انیکه آرزو دارند اطفال صحتمند ،قوی ،آرام ،بشا ش منظم،زحمت کش و باتربیه بار آیند تقدیم می نمایم امید است باالو سیله توانسته باشم اندک خدمتی به نسل آینده کشورم انجام دهم•
(مترجم)

• • •

طفل شیر خوار صحتمند و سالم

هر مادری را این مسئله ناراحت می سازد :

طفل شیر خوا رش صحتمند است ؟آیا درست و خوب نمو می کند ؟

برای اینکه به سوالات فوق جواب قانع کننده ای ارائه گردد باید از بعضی خصو صیات نموی طفل شیر خوار آگاهی حاصل نمود •

بهطفل کهخوب نموکرده و صحتمند است نگاه کردن گوارا می‌نماید : شکل وو ضع ظاهری همچو اطفال شیرخوار بیننده‌رامسرور می سا ز د و بی اختیار تبسمی روی لبان بیننده نقش می بندد •حتی درزمستان هم چهره همچو اطفال ترو تازه وبشاش است •رنگ پریده اطفال دلالت برنا خوشی طفل می نماید ولوکه وزن ، طول قدونموی دندا نهایش باسن وسال طفل توافق‌داشته باشد •

طفل شیر خوار صحتمند به اطرا فش نگاه می کند دست و پا میزند ویا بابازیچه هایش مصروف می شود •او به لالای‌گفتن احتیا جی ندارد زیرا او آرام و راحت روی چپرکت ویا گهواره خویش افتیده است.

طفل با تمام اشیای دور وپیش خودعلاقمند میشود و هر آنچه در اطرا فش اتفاق می افتد توجه او را بخود جلب می نماید اوهر چیزی را می بیند و کو چکترین تغیرات‌محیط دور پیش او طفل را ناراحت و یا محظوظ می سازد .و جنات طفل همواره آرام ،بیدار و با اعتماد است •

طفل شر خوار صحتمند غم‌غم می کند

بقیه در صفحه ۳۹

قصه ای از غصه ها

تنظیم از: مریم محبوب

سلام دوستان !

چندی این صفحه انعکاس دهندهٔ درد ها و رنج های دوستانش نبود. آنانیکه بزرگوارانه غمهای شانرا ، اندوه های شانرا توسط نامه ای برای ماتحریرمی داشتند ، بدون نشر یاجواب باقی می ماند. ولی اکنون باردیگر تصمیم گرفتیم تانامه های دوستان بدون پاسخ نباشد واین صفحه چون گذشته ها آماده است تادردهاوغصه های دردمندان و غصه داران راانعکاس دهد .

* * *

دراین شماره نامه ای داشتیم ازخواهریکه پیهم درنامه ایشان تاکید کرده بودند تاهرچه زودتربه نشر نامه ایشان اقدام شود .

اینهم نامهٔ خواهر ما :

* * *

اندوه دارم ودرد، غصه دارم ورنج. و این همه باهم ساختند وسراسر وجودم را پودند.

قصه‌ام طولانیست وسالهاست با منست . ولی منی درد زده این قصه رادر درونم مدفون ساختم وباخود برای واژگون کردن آن جدال نمودم. جدالی که دوام کرد ونتیجه نداد.

وحالاوجودم‌تکیده ازغمهای‌پایان ناپذیرست. تنم‌خسته‌از حوادث روزگار وگردآلود ازمیسر پرنشیب زندگی .

حالاهمچون لاشه نیمه‌جان‌دربستر سردغمهایم باسه کودك غربت زده ام تنهای تنهایم.

واکنون که دستانم بروی صفحه کاغذ برای نوشتن این درد نامه می لغزد، پناهگاهم را شما یافتم . شاید نوشتن این نامه تسلی بر دردهای بیکران من باشد وپندی برای پدران همچون پدر فرزندان من . فقط همین وبس .

* * *

کودك بودم . شاید به نظرشماهشت سالگی مرزی باشد برای‌گذرازیك دوران بدوران‌دیگر. ولی من باهمه تنهایی وبی‌کسی ام به همین دوران ماندم وزندگی درچشم کودکانه‌ام بوجود چند بازیچه یی خلاصه شده بودکه دوروپیشم رااحاطه کرده بود. فقط خودرا می شناختم و بازیچه هایم را .

طوریکه ازدیگران بعدها شنیدم، مادرم در اثرزائیدن طفلی دنیارا ترك کرد وطفل هم بعدازمدتی نیز مرد .

من اولین فرزند خانواده بودم . بعدازمرگ مادر مردیکه خودرا پدرم معرفی میکردخواست تاجای خالی مادرم راباوجود زنی دیگری پر کند واین کار رابعداز گذشت شش ماه ازمرگ مادرم‌کرد وزنی رابه منزلش آورد. من فارغ ازهمه رنج های زندگی این زن رامادر صدا میکردم ونیازمند محبتش بودم .

امااو، باهمه نزدیکی که بامن داشت‌وخودش رازن پدرم می دانست، فاصله هاازمن دوربود. اومیخواست خودش فرزند داشته باشد وبا تولد فرزندش خلائیکه بین من واوبود عمیق تر گردید وفاصله زیادتر .

پدرم دردنیای خودش بی خبرازمن وسرگرم باکودك وزنش زندگی راخوش می‌گذراند.

روزبروز دردهایم افزودمی‌گردیدوغمهایم زیاد. این فامیل کوچك وتقریبا بیگانه بامن، درمرور زمان بزرگ میشد وفرزندان دیگربه این‌حلقه افزود میگردید زمانیکه تازه فهمیدم‌مادرندارم واین زن مادر اندرم است . احساس کردم‌که دراین دنیای بزرگ تنهای تنهایم . وحتی پدر مرابه حیث فرزندش نوازش نمیکند. درهمین ایام بودکه توفان دیگربوقوع پیوست وزندگیم شکل دیگری رااختیار کرد. ولی هنوز خودرا کودك احساس میکردم، هنوز نیازی به بازیچه وگودی داشتم، هنوز هشت سال بیشتر از سنم نمی گذشت که پدرم بساط شیرنی‌خوری مرابایکی از اقوامش پهن نمود و مرا رسما نامزد اوساخت . این گفته فقط ازنقل قول های است که بعد هابرایم تعریف می کردند. ازاین زمان به بعدپدرم به وظیفه کاذب‌خویش پایان داد ومرا تسلیم مردی نمودکه سه‌برابر من عمرداشت .

روزهاپی هم می گذشتند وشبها تیره ترو غم آلودتر ازگذشته بسراغم می آمدند. دیگر ازآن گودی ها وبازیچه هااثری نبود. دنیایم عوض گردید وجهت عمدهٔ فکرم را اندیشه مردی تشکیل میدادکه میخواست شوهرم شود ومردزندگیم گردد .

مادر اندرم ظالمتر ازسابق همه کار های منزل رابه من محول کرده بود. کودکش رامن باید پرستاری می‌کردم، خانه اش رامن باید جاروب میزدم، غذایش رامن باید می پختم وباهمان سن کمی که داشتم مجبورا این همه زحمت راتحمل می‌کردم. تااینکه زمانی‌فرا رسید که باید پابه منزل تازه می گذاشتم . عروسی ام بی سروصدا باخرید سه، چهار دست لباس صورت گرفت . وقتی به منزل شوهرقدم گذاشتم . دنیای تازه تری جلو چشمم دهن کشود ومن بی خیال از دامیکه سرنوشت برایم چیده بود تاآخرین قدرت می کوشیدم که بتوانم شوهرم را خوشبخت بسازم. دراوایل محبت ونوازش های بی‌دریغ شوهرم باعث شدکه همه کمبودی های دوران گذشته رافراموش کنم . آهسته آهسته این کانون گرم دونفری ماباتولد فرزندانی گرم تر گردید وآواز خنده هاوگریه های کودکانم فضای منزل مارا شادابتر ساخت . ولی این گرمی دیری نپائید که سردی جاودانه جایش راگرفت وحوادث ناهنجار تار های مستحکم زندگیم راازهم پاره ساخت . خنده ها جایش رابه گریه داد وشادی جایش رابه غم عوض کرد .

روزی چون روزهای دیگر باهزاران اشتیاق باکودکانم انتظار آمدن شوهرم رامی کشیدم . غذاآماده ودرست ولذیذ تراز روزهای دیگر پخته شده بود. وقتی شوهرم آمد برخلاف روزهای سابق اولا سردوبی اعتنابه بازی های کودکانه سه طفلم وثانیا بی توجه وبه‌سلامیکه من برایش دادم . اولابه این وضع چندان‌توجه نکردم وموضوع راآنقدر جدی تلقی نه نمودم. پیش خود فکر میکردم شاید کسالت داشته باشد ویاهم موضوعات دیگر ازاین قبیل .

ولی این سردی وبی علاقگی روزبروزافزود می گردید واین بی توجه یی زیادتر میشد . سه‌کودکم بی خبرازاین آشفتگی که عنقریب زندگیمانرا به یغما می برد سرگرم خودبودند.

روزهامی نشستم دردنیای خود، در درونم باخودتلاش داشتم تابتوانم علت این سرد گرایی رابیابم ولی باتلاش زیاد نتیجه کمتر می گرفتم . دراین مدت نه تنها رفتارشوهرم وطرزپیش آمدش بامن فرق‌کرد بلکه چنان عصبی وخشونت به خرچ میداد که فرزندان دیگر متحمل این وضع رانداشتند بدون کوچکترین موضوع بهانه می گرفت. دارو فریاد می‌کرد بدون موجب هریکی ازاطفال معصومم رابه بادلت وکوب می گرفت . وحتی میخواست که یکی دومرتبه مرا هم بزند ولت کند. ولی من بااین همه خشونت وجنگ می ساختم وخم به ابرونمی آوردم . زیادتلاش داشتم تابتوانم ازراه های معقول وپسندیده اورا ازاین روش منحرف بسازم ویاهم بتوانم علت این آشفتگی آنرا بدانم ولی کمتر موفق میشد م .

چهار ماه ازاین وضع گذشت . چهارماهیکه چون جهنمی برایم بیش نبود. رفتار شوهرم هرروز بدتر ازروز های دیگر میشد . شبها ناوقت به منزل می آمدو کمتر دست نوازش به سرفرزندانش می کشید . تااینکه ...... چه بگویم ؟ شاید شما باور نکنید که دردرون این مرد افعی بیش نخوابیده بود. این‌مرد که دراوایل چون پروانه بدورم می گشت وچون بت پرستشم می کرد . اندیشه اش تغییرکرد . سه کودکش رافراموش نمود به سراغ زن دیگری رفت که باهزاران حیله و نیرنگ اورا بدامش انداخته بود. شوهرم ازمن میخواست تا طلاق بگیرم واز اوجدا شوم‌تا بتواند آزادانه به عمل شومش اقدام کند . اواصرار می‌کردکه باید ازمن جداشود . باور کنید که اگر کوهی برسرم واژگون می شد تااین حد شانه هایم احساس سنگینی نمیکرد. بدنم لرزید، پاهایم سست وناتوان بسوی زمین خم گردید .

چاره نبود . ولی باز جدال‌کردم، در زمانیکه هنوزبیست ودوسال بیشتر نداشتم این نامرد خواست تامرا طلاق بدهد . اشکهای فرزندانم برایش موثر نبود. دل سنگش سخت‌ترازآن بودکه فریاد مادرآن اثرکند .

اکنون چهارسال ازاین واقعه می گذرد . منی دردمند، ناتوان ازغم ایام باسه کودکم دراتاقی که زن شوهرم برایم داده زندگی میکنم .

دراین مدت طولانی فرزندانم‌بزرگ شده‌اند، امامحروم ازدرس وتعلیم . واکنون کارم دراین فضای سردوتهی جز سوختن وساختن چیز دیگری نیست .

کنگره بین المللی زنان در آلمان شرق

به مناسبت سال بین المللی زن

نوشته راحله راسخ

از آوانیکه سال بین المللی زن آغازگردیده تاکنو ن ده هاو صدها کنفرانس بسویه های ملیوبین‌المللی تدویر شده کـــه به ارتبـــا ط خواسته های عمو می زنا ن تحت عنوان‌جهانی‌صلح، انکشاف ومساوات نقش ارزنده ازخود بجا گذ ا شته که‌حتی در آینده های دور نیز می تواند رهنمو ن مجاد لات‌ومبارزات زنان باشد .

به سلسله کنفرانسهای‌بین المللی زنا ن یکی هـم کنگره بین المللـــی زنا ن در بـــر لیــن شر قی است که در آن بشمول هیئت نمایندگـی زنان جمهوریت افغا نستا ن‌دوهزار نماینده از(۱۳۵) کشور اشترا ك داشتند.

جلسات کنگر ه از تار یخ ۲۰تا ۲٤ اکتوبر دوام نمود . که در اخیر خواسته های مشتر ك نما یندگان ملیونها زن از سراسر جها ن د ر وجود اعلا میه مشتر کی سپر د وسایل نشرا تی و مطبو عاتی‌کشور هـای جهان گردید کـه بر سبیل‌یاد آوری مختصر از نکا ت‌مهم‌وحیاتی کنفرانس ، به ارتباط روحیه عمو می جلسات ونتایج آن در ذیل‌یادآوری می گردد.

نمایند گا ن کشور های مختلف جهان که از همه اطرا ف و اکناف دور ونزدیك گرد هم جمع شده‌بودند خواسته های محیطی متفاو تی را ارائـه داشتند که با همه گونه گون بودن خواسته ها، باز هـم نقـــاط مشترك ومهمی آنها رابا هم پیوند میزد که از همه بیشتر با اهمیت‌و ارزشمند می باشد بطـور مثال در گفته های هر یك ازنماینده ها ی زنان چه آسیایی و افریقایی ویااز سایر قاره ها پهلوی خواسته هاو پرابلم های محیطی ایشا ن طرح تحکیم صلح جهان چنا ن انعکا س نموده که ازواقعیت های‌واحتیاجات مبرم جهانی نمایند گی می کندوبه یقین که زنا ن می توانند در مبارزه خویش درین راه هم مو ثـــــــر باشند.

روی عقب ماند گی هاو علل و ریشه های اصلی تفاو ت‌هـای اجتماعی بحث صور ت گر فت که‌با ارائـه حقایق و احصائیـه وارقـام دقیق نقش ارزشمند و قابل تو جه زنان‌در راه انکشا ف همه بخشـس های حیات اجتماعی علما و عمـــلا برجسته شده وآن اینکه در ك ، آگاهی ، انرژی و تدبیر زنان درراه رفع عقب ماندگی ونا همگونی های درد آور اجتماعی آنقدر با اهمیت می نماید که دور بودن زن‌ازاجتماع یکی ازعلل اساسی عقب مانی هاو عقب‌گرایی ها بشمار می‌آید .

مساوا ت وفرا هم آوری شرایط متساوی در همه سا حه‌های‌زندگی یعنی سا حه کار، تعلیم و تر بیت ومحیط فا میلی ازهمان کمی های جهانی است که تاکنو ن همـــــه جهانیان علتی از لنگش های اجتماعی وکمبودی های اساسی همین عدم مساوات بین زن ومرد رابه حساب می‌آورند ورو ی این درد همگا نی مفصلا بحث‌و مذاکره صور ت‌گرفته ونقش زنان دو باره رو شن گردیده است.

البته شعار سترگ مسا وات ، صلح وانکشا ف از اهم مسا یلـی بودکه روی آن صحبت صوز ت گرفته و تصا میمی هم اتخاذ گردید واز همه‌حکو ما ت، اتحادیه ها ، سازما نهای اجتماعی و پار لمانها مطالبه شده تا درین راه مشتركاً به اقداما ت عملی ومو ثر دست زنندو مبارزه نمایند .

پروبلم بیسو اد ی بصوز ت‌عام درهمه جهان ، مو ضو ع مهمی‌دیگر این کنگره راتشکیل میداد که‌مورد گفتگوی همه نمایندگا ن قرارگرفت وبصور ت خا ص در باره بیسوادی ومحرو م بودن زنان ازین نعمـــت حیاتی صحبت به عمل آمد که این دردعمو می و همگانی زنان جها نو بخصوص عمو میت آن در کشـور های آسیا یی ، افریقا یی‌وامریکای لاتین بیشر احسا س می شود.

تبعیضات بین پسر و دختر و زن ومرد، مورد برسی و تد قیق همه جانبه کمسیو ن مربو طه قـــرار گرفته که ریشه اصلی و علت اولیه آن‌محیط خانواده شنا خته که باید ازهمانجا مبارزه علیه تبعیض‌صورت گیرد وپسر ودختر بدو ن اند کی برتری وامتیا ز ازخانواد ه‌به‌اجتماع تحویل گردد وبه رو حیه خوا هری وبرادری در محیط خانواد ه پرورش یابند تابا همین رو حیه دراجتماع برخورد صور ت گیرد .

مزد مساوی در مقابل کـــار مساوی در اکثر کشور ها بـــرای زنان مانند مردان میسر نیست‌و اینهم از جمله خواسته های زنان بود که درین کنفرا نس رو ی آ ن صحبت گردید .

برعلاوه آنچه مختصرا از آن ــ تذکار به عمل آمد ، در کنگـــــره مطالب مهم وحیاتی قابل تو جـــه دیگری نیز طرح گردید که مطا لب فوق‌می‌تواند در صدرهمه و بصورت خواسته عمو می قرار گیرد .

با این یادآوری مختصر آرز و ی همه زنان جهان وزنان جمهو ر ی افغانستان است تا زنان بتو انند باهمکاری نزدیك وبدو ن تبعیض‌با مردان درراه خواسته های عمو می خویش پیروز ومو فق گردند و در خدمت‌مردم واجتماع قرار گیر ند، زیرا خواسته اصلی واساسی‌مبارزه زنان ایجاد شرایط صلح و آرا می انسانهاست و بس .

دپښتو څیړنو
دبین المللی مرکز
بین المللی سیمینار

دامقا له دپښتو ټولنی مر ستیال څیړندوی عبدالله خد متګار دپښتو څیړنو دبین المللی مرکز دبین المللی سیمینار دپاره په اوږده‌توګه لیکلی چه مونږ یی په دی ګڼه کی په‌لنډیز سره دلوستونکو داستفادی دپاره وړاندی کوو.

دافغا نستان جغرا فیا یی موقعیت داسی‌دی‌چه‌له یوی خوادخپلو لو ړو غرونو سمسورو درواود مختلفـــو سیمو په راز راز آب وهوا کښی‌دــ سرو ګلونو شنو فصلونو کورو او ګڼو باغونو دښکلو منظرو په وجه یوځه په زړه پوری شا عرانه منظره لری چه دنظر اواحسا س په پارو لو او تغزلی او همدارنګه دنیچرالیستیا اوپه نتیجه کښی دلیریك یا عشقی یادطبیعت دانځورو دهنر اوادب پـه ایجاد کښی ډیر اثر لری بلی خوا ته دی‌هیواد دتاریخ په اوږدو کښـــیـد نورو ګاونډیو ولسونودراشی درشی دپاره دترا نزیتی لاری وظیفه اجرا کړی ده.

دسو لی‌اوکراری‌په وخت تجارتی کاروانونه په‌دی هیوادتیر شوی را تیر شوی چه‌د (وریښم‌لار) دهمدی هیواد دکږ لیچنو درو دنورو تیږوپه کلکو ټرو کی تیره شــــوی ده‌اود جنګ په‌وخت دجګړ مارو دلښکرو یر غلونه په‌دی لار شوی دی چه کله کله لادتیری کوونکو ستر ګی په‌دی خاوره سری شویدی او درنګا رنګ ګلو نو ددی‌ښکلی‌هیواد نه‌یی دسرو وینو دتوییدلواودسرو اورونودبلیدلو دګر جوړ کړیدی.

ددی هیوادزړوروخلکو تل دتیری کوونکو په‌مقابل کښی دفاع کړیده اود خپلو وینو اوسرونو په قر بانی یی‌د خپلی خاوری ننګ اونا موس ساتلی دی.

کله‌کله‌دځه مودی دپاره دپردو-تسلط هم پاتی شویدی مګر زمونږ دمیړنو او وطنپا لو خلکو دآزادی خو ښوونکی خصو صیت په وجه ولس یا ځیدلی دی او خپل هیوادیی آزاد کړ یدی.

کله لاله دی ځایه یر غلونه شوی دی‌اوددی هیواد شا هانو په نـورو هیوادونو کښی فتو حات کړیدی.

تاریخ رابنیی چه کله زمونـــږ هیواد په هره سیمه کښی یو ملك یا امیر ناست دی‌او په یووطن کښی څو ملکانو اوامیرانو ملو کیت او-امارت کړیدی دوی خپلو کښی هم سره جنګونه کړ یدی او یو بـل‌او یی مات کړی دی .

په هر صورت دخاوری اوآزادی نه‌ددفاع په وختو نو زمونږ ولسونو شرا فت مندانه‌عاد لانه جګړی کړی دی اوکله لاد ساده‌سپیځلی اوخوش باوره زړه له برکته‌غا صبا نه‌جنګونه پری تحمیل شویدی.

کله په خپلو کښی دتر بګنیو او کورنیو او قبیلوی جګړو دجا هلا نه جنګو نو په اوروونو سو زید لی او په خپل ټوپك ویشتل شوی دی.

دغه رنګه پر له پسی جګړو او دایمی ښتو ددی غرنی هیواددخلکو په طبیعت کښی حماسی رو حیـه پاللی ده‌چه دهغی انعکا س له‌لرغونو زمانونه په‌ادبی آثارو شــوی دی‌او افغانی ادب دافغانی حما سی جنګ اوتوری ننګ او میړا نی اود هیواد ددفاع په لار کښی‌دقربانی اوزړورـ تیا داحسا ساتو هینداره ګرځید لی ده‌په دی هینداره کښی هم دبــزم خونداو رنګ اوهم درزم شـــوراو غور ځنګ کتلی شوو.

هم دحسـن دپا ولیو شرنګهـار دی

هم دعشـق دلیـو نیو د زنځیر

دچاپیریال‌درواز راز تأثیراتوله‌مله هم ددوی په طبیعت کښی دجمـال او جلال مظاهر لیدل کیږی هم یی په‌رسم عادت او کولتور کښی بزمی

پاتی په ٤٥ مخ کی

د ۷۵ مخ پاتی

دپښتو څیړنو

هول دهند ځخه کهون کړیدی اود یو شمیر نورو هیوادو بوشمیـــر پوهانو چه دخپلو رسمی او شخصی مصرو فیتونو له‌مله په‌دی سیمینار کښی ګهون ونه کولی شو، ځغوی دخپلو پیغامونو په ترځ کی په‌دی برخه کښی خپلی نظریی اوپیشنهاـ دونه سیمینار ته‌رالیږلی اوتیاری‌یی ښودلی دی‌چه دپښتو ژبی دځیړنو دمرکز سره به‌هر اړخیزه مرستـــه اوهمکاری کوی. دغه‌راز دغویو هانو هیله ښکاره کړیده چه‌دسیمینـــــار دپای نه‌رسیدو وروسته دسیمینارله نتیجو او فیصلو ځخه دوی خبـــر کړی.

ددی سیمینار سره مرستــــه کوونکی غړی دکابل پو هنتـــو ن رئیس داکتر محبی‌دادبیاتو دپوهنځی رئیس پوهانـــد میر حسین شاه، پوهاند حبیبی، پوهاند داکترمجروح پوهاند الهام، داکتر روان فر هادی ښاغلی عبد الروف بینوا، میرمـــن معصو مه عصمتی ،ښاغلی صد یقی محترمه حمیرا ، محتر مه هو سی ، ښاغلی عزیز حمید ښا غلی اژ یر ، څیړندوی خدمتګار، ښا غلی‌معتمدی ښاغلی ځړبن ،محترمه کبـــــرا مظهری ښاغلی محمد عارف غروال ښاغلی رفیع اوښاغلی نظربلل شوی دی.

ښاغلی اجمل ختك .پوهاند رښتین ښاغلی عبدالجلیل وجدی اوښاغلـی محمد ابراهیم‌عطایی هم ددی‌سیمینار غړی دی. لکه چه‌دپښتو ټولنی‌رئیس ښاغلی روهی دیوی مرکی په ترځ کښی څرګنده کړیده داځلورم‌بین-المللی سیمینار دی‌چه دپښتو ټولنی له‌خوا جوړ شویدی.

تیر کال ددولت دکلتوری پالیسی له‌مخی بایزید رو ښان دمړ ینـــی دځلور سوه‌وم‌تلین سیمینارونمانځل شو چه دروښانی نهضت په بیلوبیلو اړخو نویی پوره رڼا واچولی شوه.

لکه چه‌د پښتو ټولنـــی رئیس پرو فیسر ګیورګ مور ګنسران څرګنده کړیده دښتو څیړنو دبین المللی سیمینار دیونسکو له خـــوا په رسمیت پیژندل شوی اود پښتو ټولنی په جو کـا ټ کښـی وده او انکشاف کوی ،ددغه مر کز منشی دپښتو ټولنی رئیس دی‌چه یــوه اجراییه ځانګه هم لری په‌دی علمـی مرکز کښی به سکر تریت دغه‌ـی کمیسیون په‌سلااوهمکاری ورسپارل شوی وظیفی په مخ بوځی او داطلاـ عاتو او کلتور دوزارت د پښتو د انکشاف امریت‌دفو لکلوردیپارتمنت دتاریخ ټولنه ،دآریانا دایرة المعارف دکابل پو هنتون دادبیاتواو بشری علومو دپوهنځی دپښتو دیپارتمنت‌او داجتماعی فلسفی پوهنو دیپارتمنت‌د پوهنی وزارت‌دتالیف‌اوترجمی‌ریاست اوځینی نوری علمی مؤسسی به یی همکارانی او مرستندوی وی.

پښتو ټولنی په دی منا سبـــت په‌یو شمیر کتابونو کار کړی دی‌چه ځینی یی‌دچاپ نه‌راوتلی‌دی او ځینی یی‌دکار لاندی دی چه‌د هغو له جملی نه انګلیسی په پښتو قاموس، دـ افغانستان ژبی‌او ټوکمونه دمیر زا خان انصاری دیوان، پښتو پانګه‌یا دولی شو اود اطلا عاتو او کلتوردـ وزارت دپښتو اوانکشاف آمر یـت دپتی خزنی اصلی نسخه چـــا پ کړی ده.

دادبیاتو پوهنځی په دی مناسبت ددوه ټوکه کتابونه چـا پــو ی چه لومړی ټوك یی دعبدالرؤف بینـــوا تالیف دافغانستان تاریخی پیښی‌دی اودوهم ټوك یی دپوهاند حبیبـــی اثرد پښتو ادبیاتو تاریخ دی.

دغه رازپه دی منا سبت یو شمیر نورو مؤ سسو هم دځینو کتابونو اود پښتو دقلمی نسخو دمعر فـی چاپولوته‌لاس اچولی دی.

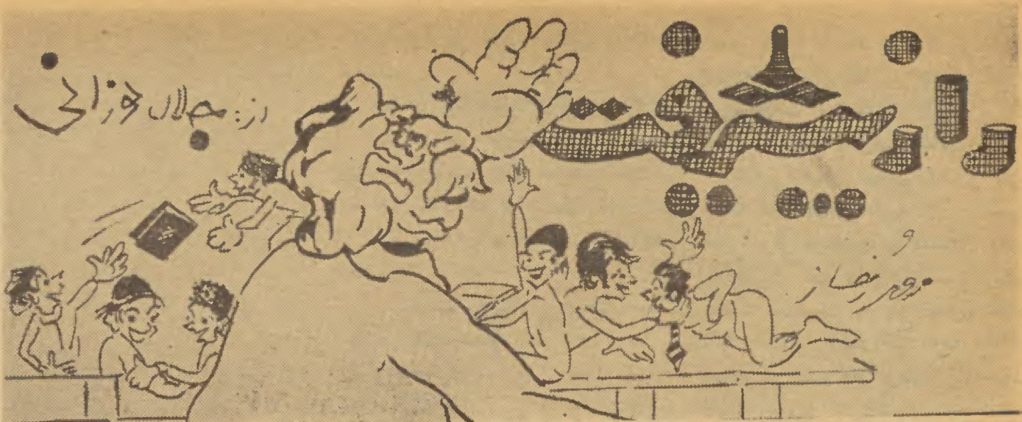
څــر نګـه چه ښ ملغـای رو هـی څرګنده کړی ده‌پښتو ټولنی دپښتو څیړنو دبین المللی‌مرکز دبین‌المللی سیمینار پرو ګرام اوپه دی برخه کښی یو شپږ کلن پلان دیوه علمی کمیسیون له خوا برابر کړی دی.

دپښتو ژبی دځیړنو دبین المللی مرکز په بین المللی سیمینار کښـی چه‌همدا اوس روان دی دپښتو ژبی دبیلو بیلو اړخو نو دځیړ نـی‌اود هغی‌د ودی اوانکشاف په لارو چارو باندی دبحث‌په ترځ کښی په هغـه شپږ کلن پلان هم غور کیږی چه‌د پښتو ټولنی له خوا برابر شویدی.

دغه پلان له ۱۹۷٦کال نه پیل‌او تر ۱۹۸۱ کال پوری دوام کوی‌اوپه هغه کښی دیو لړ ګټورو هر اړخیزو داسی کارونو دسرته رسیدلو پیش بینی شوی‌دی چه‌دپښتوملی ژبی د ودی او پرمختیا دپاره‌په ښیـا دی توګه زمینه برابرولی شی .

دغه پلان به‌په یو سیمینار کښی دځیړنی نه وروسته دیو نسکو په مالی او تخنیکی مرسته عملی شی.

پای

معلم تاریخ داخل صنف شد،همه ازجا بلند شدیم و طبق عـــا دت همیشگی معلم ماچند بار دستش را نکان دادکه‌یعنی«بنشینید بنشینید» بعد ازینکه معلم ما بکس خـــود را بروی میز گذاشت دستا نش رابهم مالیده گفت:

ـقبل ازینکه بدرس امروز راآغاز کنیم ازدرس های گذشته می‌پرسیم وای بحال کسی که در س هـــا ی گذشته را نخوانده‌باشد. من ودوسه نفر از همصنفان بازیگو شم در آخر صنف نشسته بودیم اسد همصنفی ماقصه فلمی راکه بتازگی دیده بود برای ما تعریف میکرد اونه تنهـا حرف میزد ،بلکه بعضی حر کا ت هیروی فلم را عملا اجرا می نمـود ماکه سراپا متوجه او بودیم گاه‌ـ گاهی یك نگاه دزدکی بطرف معلم می اندا ختیم ،تا اگر متو جه مجلس ماشود بتوانیم زود دست وپای خود را جمع کنیم .اما از بخت بدرفیق

مابه جای حساسی از قصه فلـــم رسیده بود وبه اثر سر وصدای او معلم صا حب متو جه ما شدو گفت:

ـدر آخر صنف چه گپ اســت شما هر چهار تان ایستا ده شو ید هله زود ،من از شما امتحان میگیرم

رنگ از رخ همه ما پرید، زیرادرس های گذشته را هیچکدام نخوانـــده بودیم،هر چهار نفراز جا برخاستیم وبحال احترام ایستا دیم ،معلم اول ازرفیق سینما یی ما پرسید:

ـتو بسیار گپ میزنی ..بگونام معشوقه هانری هشتم چه‌بود؟

رفیق ماگنگ مانده بود،نمـــی توانست جواب بگو ید ،ما هم‌نمـــی فهمید یم که برایش نقل بد هیم.

نو بت به رفیق دومی مارسید، معلم ازوی پرسید:

ـوقتی که افر ا سیا ب خود ش را به در یـای جیحـون انـدا خـت چه کسی اورا نجات داد؟

رفیق ما قدری غم غم کرد وبعد با لکنت زبان گفت:

ـصا حب ...شاید خـــود ش آببازی یاد داشت معلم فریاد زد.

ـغلط

نوبت رفیق سو مـی ر سید ، معلم‌انگشتش را بطرف اودراز کرده گفت:

ـتو بگو وزیر ملکه ویکتور یاچه نام داشت؟

اینبار نوبت رفیق سومی ما بود که مثل ماهی تازه ازآب کشیده‌شده، بطید وبخود پیچد، ولی با لا خـره با حالت بی اطمینا نی در حا لیکه چشمها یش از ترس گرد شده بود گفت:

ـصا حب همی وزیر ملکه ویکتوریا ..صاحب یك آدمی بود که صاحب همطور صا حب ...بسیار لا یـــق صاحب... معلم با عصبا نیت گفت:

ـنامش را بگو..

جواب داد:

ـصا حب نا مش ...هه.، ده دلم اس ده‌زبانم نمیا ید مه ... صا حب ریشلیو نبود؟

معلم ما باهمان لحن خـشمنا ك صدا کرد:

ـغلط..

ورفیق ما بجای خود میخکو ب شد، آنو قت معلم صا حب رو بمن کرده گفت:

ـتو که‌تمام روز شو خی میکنــی جواب بده... یك سوال سا ده‌ازت می پرسم ،در جنگی که بین ناپلیون ولارد ولینگتن در واتر لو صو ر ت گرفت چند نفر ازعساکر ناپلیون‌و چند تن ازسر بازان طرف مقا بل بقتل رسیدند،دلم‌مانند سیروسرکه بجو ش آمد من‌که از هر چه حساب والجبر بود تنفر داشتم ،از بخت بد درمضمون تا ریخ هم از من جوا ب حسابی میخواســت آهستـــه گفتـــم

ـصا حب چه‌فایده‌داره که‌بدا نیم چند نفر از عساکر ناپلیون یاطرف مقابلش کشته شد ،یاد آوری و‌ـ دانستن تعداد تلفاتی که‌بخا طـــر قدرت نمایی دو مردخودخواه جا ن سپرده اند بچه‌درد ماميخورد؟

معلم که بیحد بر افرو خته‌شده بودواز کلانکاری من‌بیشتر عصبانی شده سیلی محکمـــی بیخ گو شـــم نوا خته گفت:

ـبی تربیه ها.. تنبل ها.. درس نمی‌خوانی وکلانـــکاری را هم یـــا د دای. وه واه ... فردا مسوو لیـــت این آب‌و خاك‌بدست‌اینقسم‌اشخاص سپرده‌میشه، شماکه‌درس نخوانین‌و نوت های خودرا از بر نکنین فردا باکدام دانش به‌این مملکت خد مت

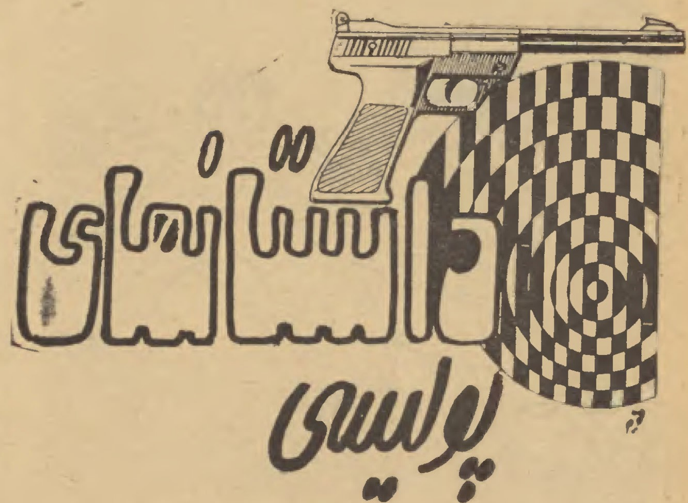
بقیه‌در صفحه ٤٨

اوبه جای حساسی‌از قصه‌رسیده‌بود وبه اثر سر وصدای زیاد معلم صاحب متوجه ماشد

در آخر صنف چه گپ اســـت؟شما هر چار تان ایستا ده شو یـــد هله زود

از منا بع انگلیسی — ترجمه ونگارش : ابراهیم‌سایق

تصادف عجیب

داکتر وانیا ك‌و قتی نان شبشس را صرف کرد ، کتابی از المـا ری کتب‌خود بر داشت ودر حا لیکـه آنرا میگشود بطر ف ارسی اتــاق روان شد ، پرده راپس زد واز آن آوازی بر خاست . درآنحال به آواز آبهاکه از ناود انها سرا زیر شد ه بود گوش فرا دادوبه تما شای‌دانه های در شت‌باران که در آیینه تماس میکرد نگریست وبعداز لحظه یــی در حالیکه به چیزی می اند یشیدو باره به یك‌گوشه اتاق آنجا که چند تاآرام چو کی گذاشته بودند ، آمد وروی یکی ازآنها نشست .

داکتر وانیاك در حالیکه صفحا ت کتاب رایکی بعد دیگر بر می‌گشتاند وزیر لب زمزمه کرد :

-ها، تااینجا خوانده بوده بودم.

وبعد صفحه راگشود وپاها یشس رابرو یهم نهاد ،هنوز بمطا لعــه سطور بعدی نپر داخته بود کــه زنگ تلفن منز لش بصدا در آمد.

داکتر وانیاك بابی میلی از جایشس برخاست وقبل از آنکه به‌تلفن‌جواب بدهد صفحه کتا ب‌رانشا نی کرد و وقتی گوشی تلفن رابرداشت گفت:

-هلو ،بفر مایید ،منزل دا کتـر وانیاك .

صدایی از آنطر ف‌جوا ب‌داد :

-من داکتر هایدن ،نو کر یو ال شفاخانه گلینر فال هستم ،مــی خواهم با داکتر وانیا ك‌صحبت‌کنم.

-خودم وانیاك هستم، فر مایشی هست.

-ببخشید که درین و قت شـب مزاحم شما شدم.

-خواهشس میکنم .

-بچهٔ پانزده سا له یی هنگامیکه تفنگ شکاری پدرشس را کـه د ر گوشه اتاق بوده بر داشته تصاد فا دستشس به ماشه تماس کـرده و مر می ازآن خارج شده که این مرمی هم بسر خودشس اصابت کـرده ، حالشس خیلی بد است ودر وضـع ناگوار ی‌قرار دارد ، اگر ز حمـت نباشد لطفا کمکشس کنید .

وانیاك جواب داد :

-خوب حالابو جود من چه‌ضرورت است ، شما دکتر دیگر ی راکــه نزدیك شما و شفا خانه اســت بطلبید .

-شما دکتر جرا حی هستیــد ومریض ماهم به عمل جرا حــی ضرورت دارد تا مرمی از سر شس بیرون کشیده شود .

-من‌زیاد تر از ده میل باشفاخانه فاصله دارم.

-در ست است ، در ست است، سرا غی از داکترا ن دیگر بدست نیاوردیم ناگفته نماند .پدر ایــن بچه پولی ندارد ویك شکار چـی است. ازاینرو بشما پول داده نمی تواند .

-هیچ مهم نیست فو را حر کت میکنم ، خدا حافظ.

-خدا حافظ.

داکتر وانیاك گو شی تلفن راسر جایشس گذاشت و باعجله از اتا ق خارج شد تابشفا خانه برو د — و وقتی در حویلی رسید‌باران‌هنو ز هم با همان شد ت‌می‌بارید واز همه جا بوی گل ولای بمشام میر سید .

او در حالیکه زیر لب زمز مــه میکرد که چه شب طو فانی است خودشس رابه موتر شخصی اشس که در گراج قرار داشت رساندو کلید را از جیبشس بیرون‌کرد. بعد ازآنکه درموتر راگشود باعجله آنراروشن کرد وبحر کت پر داخت. هنوز ا ز شهر خارج نشده بود که نز دیـك اشاره ترافیکی بنا بر علت سـر خ بودن‌علامت ترافیکی ناگزیر بر آن شد تاموتر را متوقف سازد .

باران باهمان شدتی که می بارید ودانه های آن‌مرو ارید وار به شیشه های موتر میخورد وباتشکیل رشته باریکی از آب به پایین سرا زیــر میشد -درست در فر صتیکه‌علامت رنگ سبز اختیار کرد وبه دا کتر اجازه حر کت داد مردی‌بالباســـ کهنه وبالاپو شس سیاه در حا لیکه زیر بالاپوشس چیزی را حمل میکرد در واژه عقبی موتر را گشودوبرو ی سیت عقبی قرار گر فت .

داکتر وانیا ك‌با خونسر د ی پرسید :

مسیر تان کجا است ؟

-همین طرف روبرو .

خو شبختانه را هی که منهــم میروم روبر ست .

موتر حر کت کرد وبدو ن‌آنکـه میان ایندو دیگر کلمه یی ردو بدل شود،هردو خاموشس بودند ،و قتی وقتی آنها دو باره از شهر خار ج شدند وچرا غهای موتر دل‌تاریکی شب رامی‌شـ گافت . مرد ناشناس لوله تفنگ را در پشت گر دن‌داکتر نهاد وداکتر وانیا ك تکانی خورد.

مرد ناشناس از او خوا ست تـا موتر را متوقف سازد وداکتر هــم ناگزیر پذیر فت .

داکتر پرسید :.

چه میخواهید من که باشماکار ی نداشتم وضروری نر سانــده ام ، منظور تان از اینکار چیست ؟

مرد ناشناس در حالیکه‌صدایشس میلر زید توام با خشونت فریاد زد:

لطفا از موتر خارج شو ید :

داکتر ناچا‌ر پذیر فت ومو ترشس را در اختیار مرد ناشنا سس قــرار داد. چند لحظه بعد در حالیکه دانه های باران بروی وصورت دا کتر میر یخت ، موترشس هم دو باره در مسیریکه آمده بود بر گشت‌وحرکت کرد و آهسته آهسته از نظر ناپدید شد.

داکتر وانیاك در حالیکه در د ل به او نفرین می فر ستاد واز شدت بارندگی تقریبا تمام لبا سها یشس تر شده بود باخود می اندیشید که چه کار انجام داده میتواند ، امادو

باره بخانهٔ خود بر گرددویا به شفاخانه برود وباخود در جدال بود که اگر شفاخانه نرود زند گی آن بچه در خطر است واگر برو د به چه صور تی .

چون‌درآن وقت شب‌هیچ‌وسیله‌یی پیدا نمیشد تا اورا بشفا خا نه برساند بالاخره تصمیم گر فت تا پای پیاده بسوی شفا خانه حر کت کند. شاید موتری از راه‌بگذ ردواو را تاشفاخانه برساند .

پس از طی فاصله یی‌در یك قسمتی از آن جاده خلو ت‌و تاریك غرفه تلفنی تو جه اورا بخود جلب کرد وانیاك باخود اندیشید که بوسیله این تلفن بیکی از ستیشن های تکسی اطلاع بدهد و تکسی یی بطلبد .

هنوز ساعتی نگذشته بود که تکسی یی مقابل غرفه تلفن که‌داکتر وانیاك آدرس داده بود تو قف کرد.

داکتر وانیاك وقتی بشفا خا نه رسید ساعت دوازده شب را نشان میداد.

دهلیز شفا خانه خلوت و آرا م بود ، صدای پا ی‌داکتر وانیا ك در دهلیز می پیچید واوباشتاب بطرف اتاق عملیات در حالیکه بسطح‌راهرو مینگریست قدم برمیداشت ،یکبا ر متو جه شد که داکتر ها یدن‌مقابلش ایستاده وبانگاه های مایوس کننده واپر از م لامت به‌او مینگرد.

داکتر وانیاك گفت :

چه شده داکتر ؟! چرا اینطو ر بمن نگاه میکنی ، حال مریض‌چطور است .

آمده ام تا آخرین سعی خودم را برای‌نجات او بخر چ دهم .

ـمتاسفانه مریض یك سا عت پیش .....

هنو ز داکتر صحبتش ر ا تکمیل نکرده بود که وانیا ك میان حرفش دو ید و گفت :

ـاوه، خدای من!

ـآری ، آنهم در اثر کم‌تو جهی ودیر رسیدن شما.

آنها در دهلیز براه افتا د ند و بدون آنکه چیزی بگو یندبه اتاقیکه مرده در آنجا بود ، رفتند وپس از دیدن او وانیاك جر یان راه را به داکتر هایدن گفت:

اندو هردو بطر ف اتاق انتظا ر رفتند ولحظه یی بعد و قتی‌پابدرون به مردی افتاد وناخود آگاه فر یا د زد:

آه، این همان احمقی است که موتر را ربود .

داکتر وانیا ك درحالیکه از شدت عصبانیت می لر زید بچهره مرد ناشنا سں نگر یست و متو جه شد که اشکها دور چشمها ی او حلقه بسته ودانه دانه‌فرو میر یزد .

داکتر هایدن گفت :

ـاین مرد پدر همان بچه است.

مرد ناشناس در حالیکه‌گلویشں رابعض شدیدی می فشر د به آهستگی گفت :

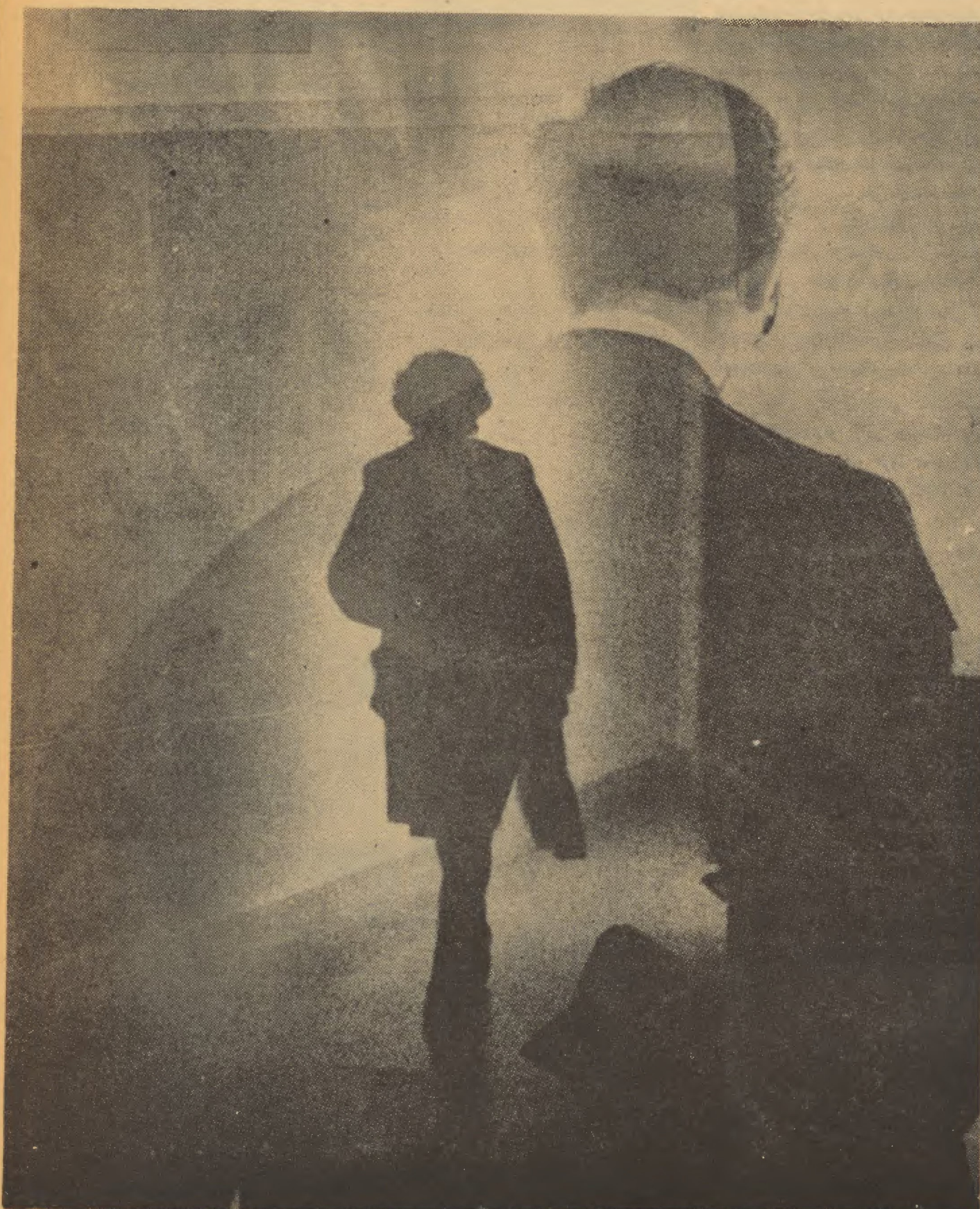
چه کنم .پول نداشتم و در عین حال بداکتر هم ضرور ت‌احسا س میشد ، من بعد از تلفن داکتر هایدن بشما ، آدرس شما راگرفتم وبرای آوردن شما آمدم واما در راه نفهمیده موتر تان را ربود م‌تا با عجله شما را بشفا خانه بیاور م .

وقتی بخانه تان مراجعه کرد م بمن گفتند شما سوی شفا خا نه حرکت کرده اید ، منهم بسر عت وباکمال بیصبری ازبیرا هه یی دوباره بشفا خانه بر گشتم و لی شما هنوز هم نرسیده بودید .

نمیدانستم ، نمیدا نستم گنا ه مرگ پسرم بگردن من است .بدارم بکشید نگذارید دیگر زنده بما نم ورنج بکشم ...

هنوز گپهایشں تکمیل نشد ه‌بود که فر یا د ی‌بر آورد و نقشں بر زمین شد .

(پایان)

ترجمه: رهیو

فراریکه‌دوسال پولیس رافریب داد

هرشت پیش ازاختطاف

ی اثبات‌جرم تکه تکه‌وجدا از هم
شکل می شد انها رابهم پیوندداد.
جدا گانه آهسته آهسته روی هم
. یك فو لکس واگن سرخ ،
ی که دریکی از مزرعه هادر
کشف شد و صندوق پوستی در
سیسکو .
س ناگهان این دلایل پرا گنده
باهم پیوند یافتند و بد نبال
ور اف - بی -ای پولیس
لیس‌محلی به ارامی از زینه های
تمان چند منزله که در حاشیهٔ شهر
سیسکو قرار داشت بالا رفته.
راتك تك کردند .در بارامی باز شد

در اتاق یك زن باریك اندام و رنگ پریده ایستاده بود که باارامی گفت :((نزنید خودم با شما می روم)) همین صحنه یك درامه تعقیب کردن راکه ۹۱ ماه و اندکی دوام‌کرد و یکی از در ازترین افسانهٔ سرگیج کننده ای را برای مردم امریکا بوجود آورده بود پایان داد .

آنان را جریان تند حادثه تکان داده بودکه در آن یك اختطاف بینظیر از یکی از کمپس های مکاتب ،بانك ربایی که دران خود پاتی هرشت تفنگ بدست گرفته بود وبعدا ازیك کشتار سوریا لستیك و دیوانه وار که بروی پرده تمام تلو یزون های امریکا نشان داده شد و منجر به قتل شش نفر از همکارانش گردید یکی دنبال دیگر امد .

پدر ومادر با شگفتی و تعجب دیدند که چگونه یك دختر سربه زیر و آرام که آیندهٔ تابناکی را برایش پیشگو یی میکر دند به یك جانی خود سر بدل شد .بسیاری مردم ادعا میکردند که‌او رادر نقاط مختلف دنیادیده اند و خودش با مهارت ازیك مخفیگاه به مخفیگاه دیگری پناه می برد .

همراه با پاتی خواهر خوانده اش وندی یوشیمورا ۳۲ساله گرفتار شدیك ساعت پیش پولیس فدرال از درون خانه سپید کار دو منزله که سه میل از اپار تمان‌اولی فاصله داشت دو همکار دیگر پاتی بنام‌های ویلیام هاریس ۳۰ ساله وزن زرد نبوك و خسته اش امیلی ۲۸ ساله را گرفتار کرد. این ها رهبران دستهٔ کوچك ولی فعالی بودند که خود را ((اردوی آزادی دوستان)) نام گذاشته بودند و عقاید هرج و مرج طلبی دارند. بااین گرفتاری جنبش انار شیستی به اصطلاح ((اردو آزادی دوستان)) پایان یافت .تمام اعضای این گروه که در حادثه ای در اوکلاند حاضر بودند گرفتار یا کشته شدند .

وقتیکه آنان دو ساعت بعدا در پای میز محکمهٔ پر بیرو بار فدرال درسان فرانسسکو کرد امدندپرده از روی اسرار قضیه هرشت بالا رفت .اولین کسی که‌بایدمورد محکمه‌قرار میگرفت وندی یو شیمو رایك هنر هندجاپانی امر یکایی است که در سال ۱۹۷۲ پس از متهم شدن در طرح بمب گذاری در تعمیر طر حهای قوای بحری در هو کمپس برکلی پو هنتون کا لیفرنیا نا پدید گردید .مقامات فد رالی عقیده دارند که او و هرشت ازان سال بخصو ص در تا بستان سال ۱۹۷٤ باهم بوده اند .اون ودرف رئیس محکمه قضیه‌اورابه محکمه برکلی ارجاع کرد .در حالیکه محکمه راترك میگفت درپای میز محکمه دفاع کمی توقف کرد و دست دراز شدهٔپاتی را فشرد .

بعد نوبت پاتی هرشت رسید .تماشاچیان در اتاق مزدحم سعی میکر دند تا ازنزدیکتر قضیه راکه از جانب ایالات متحدهٔ امریکا علیه پا تریشا کمبیل هرشت اقامه شده ببینند . درمیز شاهدان ویلیام راندولف هرشت۲٦ ساله بچهٔ کاکا یش نشسته بود. اواولین کسی از خا نواده اش بود که بعدازگرفتاری بد یدنش آمد .اینها دوستان نز دیك بودند وهنگامیکه هرشت‌او رادید اشك‌هایش روان شد .

پاتی درین مدت تغییر کرده است - نه تنها موی های خرمایی‌تیره اش را کوتاه کرده و ان رارنگ سرخ داده بلکه کمی ضعیف شده و چهرهٔ دخترانه اش را ازدست داده است .رویش به شدت لاغر شده است ولی او چنان بنظر نمی امد که یك دختر عادی بوده ودو ستا نش اورا وادار کرده باشد که دست به بانك دزدي زده پدرومادر مهر بانش را ((خوك ها)) و دو ستنش را مقلد بنامد .چنان عادی به نظر می آمد که او رابخاطریك قضیهٔ ساده ترافیکی به محکمه جلب کرده باشند. جاکت رابری‌لکه‌داروپتلون نخی نسواری تیره جرسی آستین دراز بتنش بود .در هنگام محکمه تبسم میکرد و ساجق می جوید .

پاتی که پیشروی و درف قرار داشت هنگا میکه نامش را تکرار کرد و سنش را ۲۱ سال گفت صدایش را آنقدر پایین اورد که بزمزمه ای تبدیل شد .او ازنام نوکه تانیا بود ذکری نکرد .اومتهم به بانك ربایی مسلحا نه و تخلف از قانون حمل سلاح است -بانك ربایی مسلحا نه ۲۵ سال زندان را در بردارد و ممکن در حالتی که او قرار دارد محکوم به حبس ابد شود .دریك نکته پاتی بپای خاست و با هیجان مشت گره کرده اش را که سمبول انقلاب اجتما عی است بلندکرد .

وبعد نو بت بیل وامیلی هاریس‌دوستان پاتی رسید . ها ریس هنگامیکه پای‌بدرون محکمه گذاشت فریاد کرد ((دوستان چطو ر ارادهٔ محکم داشته باشید))وبعد دستش را ما نند پاتی بلند کرد. ها ریس به داشتن سلاح غیر قانو نی محکوم است‌وبرای رهایش ۵۰۰ هزار دالر تضمین کار است در حالیکه برای پاتی این رقم به ۱٫۵ ملیون دالرمی رسد وقتیکه با دو پولیس‌از محکمه خارج ساخته میشد هاریس دستش رابلند کرد وصدا کرد ((دوستان موضو ع‌عمده نیست زنده باد گریلا)) ها ریس وپا تی به‌بندی‌خانهٔ سان ماتیو ۳۰ میل در جنو ب فرستاده شد. وقتیکه آنان را بردند امیلی هاریس مشت‌گره کرده اش‌رابلند کرد .

پاتی در زندان سان ماتیو خود را((مبارز شهری)) خواند . تونس هالینان وکیل مدافعش به خبر نگارا ن گفت که پاتی از او خواسته است‌که‌این پیام را بمرد م برساند که :((به همه کس بگو یید من خو ش‌هستم. آزاد و قوی وشاد با ش رابه تمام خواهرا ن وبرادران‌بیر ون‌میفرستم .))

درزندان‌اورابه اتاق که ۷در۹ فت است ویك چپر کت دیواری دارد تنها بندی‌کردند.

باآنکه نخوا سته بود پدر و مادر ش را ببیند در زندان حاضر شد آنها را ملا قات کند پدرش درنیویارك که درآنجا موسسه نشراتی هرشت را اداره می کند بسوی سا نفرا نسیسکو پر واز کرد و ما درش از لوس انجلس آمد.انان یك دسته گل زرد رابا خود گر فته‌و نیمه شب به دیدنش به زندان ماتیو آمده‌با اونیم ساعت گپ زدند . گزارش رسید که ملاقات شان خیلی سردبود ولی پدر مادرش گفتند که‌از این‌دیدار راضی اند .((ماباهم خندیدیم. پاتی می خواهد خانه بیاید))

جستجو برای یافتن هر شب نه فقط طولانی ترین قضیه در تاریخ پولیس‌فدرالی امریکاست بلکه پر درد سر ترین وگیج کننده ترین قضیه می باشد . ادوارد لیو ی خارنوا ل‌عمو می از اینکه اداره اش نتوانسته بود به‌چنین فرار پر جنجال پایان دهدمتاثر وپریشان بود . یکی از همکا رانش می‌گوید ((او نمی دانست‌که‌چراداره‌ای به این بزرگی نمی تواند رد پای این دختر را بیابند)) . روی‌این قضیه‌بیش از ۳۰۰ پو لیس‌فدرا ل کار می کرد . درسان فرا نسیسکو یك گروپ مخصو ص پو لیس رو ی قضیه کار می کردولی چیزی دستگیر ش‌نمی شد . چندین بار پو لیس‌رد پای هر شت راپیدا کردولی هنگا میکه‌اقدام به گر فتا ریش‌کرد اوفرار کرده بود .شیوه های قد یمی این اداره روی دودلیل موثر واقع نشد.یکی: بسیاری از فراریان زود یاد یر بادو ستان ویا اعضای‌خانواده تماس پیدا می کند وبه این شکل پو لیس باسر عت‌می تواند رد پایش را بیابد در حالیکه پاتی این کاررا نکرد. دوم:پولیس نتوانست بدرو ن‌گرو ه ((ا.آ.د)) نفوذ کند .زیرا آنان خیلی بهم بسته بودند وکوچك بودند . سیلی اسناد بسوی پو لیس فدرال روان شد گفته شدکه صدای پاتی‌را در هانکانگ -کو با-مکسیکو- الجزایر - لاس انجلس - ننسی وکا فه های کو لورا دور شنیده اند. پو لیس باری به یك اپار‌تمان زنانه در الیزابت تو ر تو ن حمله کرد وباردیگر ۵۰پو لیس در خانه‌دوزن واقع هالیود به فکر اینکه آنا ن پاتی‌وامیلی هستند یورش برد.

زنی که ظاهرا به هرشت شبا
و درچار راهی نیویارك تایمز قدم
سر سختی علیه پو لیس مقاوم
هو یتش را نشان نداد .در سر
امریکا صد هازن ((هیپی نما)) ب
هرشت فرار نکند مورد معاینه

پو لس فدرال ازجستجو مانده
تایم دریافت که یکی از علل عم
کشف هرشت شد این بود که د
هاریس و یو شیمورا توسط گرو
زمینی ترد شدند .یکی از گروپ
درین راه نقش مهم داشتند بنا
که طی سال های ٦۰ و ۷۰ خیلی
قضیه ای در مانها تن رسواشدند
در انموقع فرار یان ۱۰۱. د ازیا
واقع جاده ۹۲ غربی‌در نیویارك
گاه گروه ویدرمن بود استفاده م
ضمن تعقیب پاتی پولس نه‌فقط
گروه بلکه کاتی بواین ۳۲ ساله
بمب گذاری در گرینویچ متهم ب
یافتند .بعد ازاین پاتی مورد ش
گرفت و از او دوری کردند .
نا

هرشت وهمکارانش گرفتار شدند

هرشت سوی محکمه می رود

هجوم پولیس درلوس انجلس که‌طی‌آن‌شش نفر کشته شد.

هرشت هنگام تحص

کمره اتومات بانك از هرشت هنگام‌بانك دزدی عکس گرفت

ستاره‌گان افسانه‌ساز

مترجم: مهدی دعاگوی

ستارهٔ انگلیسی در آستانه ازدواج‌سوم

«شارلت را مفلینگ» یکی از ستاره های بنام رسیده انگلیسی . اخیرا تصمیم گرفته‌که ازشو هر دومی‌اش نیزجدا شدەوتن به‌ازدواج سوم‌بدهد ((شارلوت)) که‌ستارهٔ زیبا وخوش ریخت سینمای انگلستان است مخصو صاز لحاظ ریخت قشنگ پاهای خودشهرت بخصوص داردو ازهمین رهگذراست که((رابریان سود کمب)عاشق ودلباختهٔ اوشده وقرار گذا شته بزود ترین‌فرصت باهم‌رسما از دواج‌نما یند «شارلوت»که بااین ازدواج‌سومین ازدواج‌خودرا تکمیل میکند بیست وسه‌سال عمرداردوشوهر اولی اویك لباس فروش انگلیسی و شوهر دومی‌اس یك‌طباخ امریکائی بود•

اود رحال حاضر مصروف بازی درفلم(چوکی دار) است‌که گفته میشود بااتمام کار همین‌فلم ترتیب ازدواج‌خود رابا((بر یان)) خواهـــد گرفت•

شارلوت درآستانه ازدواج

حادثه‌ایکه‌رشتهٔ عشق‌را برید

«اورسلا انــدرس» و دوست عــزیزش (فیبوتیزتی) که‌از مدتها باهم صمیمی بوده و گفته میشدکه‌باهم ازدواج میکنند سرانجام‌در یکی ازشب هاییکه‌آن‌دو در(کلوپ‌شپورتینگ) مونت کارلودلبرانه باهم‌میر قصیدند ناگها نی میانه‌شان بهم خوردواز هم‌جدا شدند ورشته عشق‌اندو یکسره بریده شد.

اگرچه‌تصادمی‌که منجربه‌جدا ئــی‌آن دو گردید خیلی محرمانه‌ولی بی‌سروصدا صورت گرفت‌ولی بااین وجود هم‌خبر نگاران حقیقت موضوع‌راکشف کردند بااین تفصیل که(اوسلا ستارهٔ سویسی درنظر داشت بــرا ی‌اکما ل کارفلم خود عازم بنکاك شود در حالیکــــه «فیبو» آرزو داشت بوطن خود «ایتالیا»برگردد و اصرار و ابرام اورسیلا برای تغیــر ارادهٔ اومـوثر ومثمر واقــع نشد بطوریکــه حتی میانجیگری «فرانسسکو براکا» دوست صمیمی آن دو برای استقرار صمیمیت آنها جایی را نگرفت .

«فرانسسکو» گفته است میترسد صمیمیت این دو تخریشس‌دائمی نگرفته باشد درحالیکه وضع ظا هری همین حقیقت را باز گوئی می کند •

دوبلهٔ‌جین‌مانسفلید در سینما

تاچند سال قبل جیــن مانسفیلد ستاره در سینمای غرب بود که باوخطاب بم‌سکسی میکردند و نقشس های راکه در سینمای غرب بجامانده همه آنرا سینما دوستان فــراموش ناشدنی می پندارند •

این اواخر دختری از مجار ستان عرض وجود نمود که‌وی راجانشین «جین» خوانــده اند •این دوشیزه «کولپا گوسس» نام داردکه سازندگان فلم هریك به تلاشس های‌خستگی نا پذیری میخوا هندرضائیت او رابرای بازی در فلم خود جلب نمایند •مبصران می‌گویند شباهت «کولپا» نود درصد باجین است امــا دیده شود قدرت تمثیلی او چه پیمانه یــــی دارد ؟

ساسا گابور وازداج هفتم

ساسا گابور

دو دوست قدیمی یکبار دیگر بعدازشش سال در میدان‌هوائی لندن باهم مقابل شدند و بلا فاصله‌همدیگر خودرا صمیمانه‌بوسیدند• از این دویکی ساسا گابور ستارهٔ مخلوط از نژاد امریکائی و هنگری و آن دیگرشس یك پولیس صاحب اقتدار انگلیسی بود •

ساسا گابور درست شش سال قبل بجرم قاچا قبری محکوم شده بود و بعد از تطبق حکم‌محکمه این اولین باری بود که واردخاك انگلستان میشد •

«ساسا گابور» که‌شش بار ازدواج نموده است بقول منابع خبیر اکنون دردایره ازدواج هفتم قرار گرفته که‌به یقین کامل شوهرهفتم او همانا «ریچارد بنیــت» صاحــب منصــب انگلیسی خواهد بود زیرا او بهمین ملــحوظ وارد انگلستان شده است •

پیغله پشتنه واحمد بشیر

پشتنه هنر پیشه افغان نندارى نامزد شد

پیغله پشتنه هنر پیشهٔ تیاتر افغان نندارى چندى قبل باجوان مورد نظر خود رسما نامزد شد. پشتنه هنر پیشه ایست که‌هفده سال قبل درکابل دریك فا میل هنرمند چشم بدنیا کشوده است. مادر او میرمن زرغونه خوانندهٔ رادیو افغانستان و حاله اش میرمن ناهید آواز خوان محبو ب کشور است.

خوداین هنرپیشه معتقد باین است که هنرمندبودن‌مادر وخاله‌اش بالاى روحیه‌اى‌اوبى تاثیر نمانده وبر طبق اصول قانون‌توارث وتاثیرات محیط زیست خویش بجهان هنر متمایل شد واز اینرو چهار سال قبل وارد حلقه وردیف هنر پیشگان شده وبراى‌اولین باردرسال ۱۳۵۱ درنما یشنامهٔ کچرى‌قروت بروى ستیژ کابل نندارى ظاهر شده است.

سپس درنمایشنامه هاى اپارتمان- کاروان سراى ،داماد موقتى ،خندهٔ بهار و قربانى متناوب ظاهر شده وفعلا مصروف تمرین نقش حساس کمیدى طلب گارى مى باشدو که‌امور رژیسورى آنرا حمید جلیا رژیسور جوان وتوانا ى کشور ایفا مى‌کند . پشتنه یکى از آرزومند ان سرسخت ظهور بر وى پردهٔ فلم بوده عقیده دارد و قتى بر وى پردهٔ فلم ظاهرشود دیگر آرزوهاى خو درا خاتمه یافته خواهد خواند. وى بجواب پرسش گفت: توافق هاى که فى مابین او ونامزدش حاصل شده نامزدى وازدواج ، مانع فعالیت هاى هنرى او نخواهد شد زیرا نامزدش تعصبى دربرابر هنر وهنرمند بودن ندارد.

نقش ها و جلوه هاى گرافیک

عرضه هاى ابتکارى که‌پیو ست با تازه ترین استا یل وشیوه در نقاشى هاى گرافیك حساب شده درقسمت با لایى ترمینل میدان هوایى فرانکفورت «ام ماین» بمنصهٔ تماشا گذارده شد ه که‌یکى‌ازدیدنى ترین شیوه هاى نقاشى بشمار میاید . این است که روزانه درحدود یکهزار و پنجصد نفرازاین آرت جدید هنرمندان دیدن مى‌کنند در این مجمو عه کارهاى باشکال پو ز ترت لیتو گرافى ، فیگور ها ، ساخته هاى ازشیشه هاى مصنو عى وحتى الومنیم نیز موجود است.

دیوانند بشکست بزرگ مالی مواجه شده است

بعد از ینکه «دیوانند» فلم معروف «عشق عشق، عشق» خودرا باآخرین قدرت و تلاش تکمیل کرد وبروى پرده هاى سینما بنمایش گذارد آنطوریکه توقع بود از فلم اواستقبال بعمل نیامد و طوریکه دیوآنند تاقبل ازعرضه فلم خود به تبختر سخن میگفت ،دیگر گفتهٔ براى گفتن نداشت و سخت خودرا نا توان و بیچاره مى پنداشت .مخصوصا از رهگذر صدمه مالى خیلى مضطرب و پر یشان‌مینمود وحق هم بادیوانند بود زیرا فلم اوموا جه بیك سقوط غیر منتظره شد وسه‌برچها رم حصهٔ پول مصرف شدهٔ فلم به‌ضرر دیوانند معامله شد .

دیوانند که‌از این ناحیه بغا یت امر مایوس ومتاثر شده بود تصمیم داشت‌دست از تهیه وساختن فلم بردارد و لى‌دوستان‌اورا تسلى نموده آمادگى خودرا برایگان ظاهر شدن درفلم اونشان دادند . چنانچه‌دراین میان هیما مالنى وپریم نات وسه بازیگر دیگر پارت ها ى کو چك فلمش حا ضر

شده‌اند که‌در فلم (جان من) بدون‌حق‌الزحمه ظاهر شوند .

این امر تاحدودى مایهٔ امیدوارى دیوانند شده وتصمیم گرفته یکبار دیگر بخت‌خودرا بیازما ید .

دوخبر داغ از هالیود

اخیرا یکى ازپرودیوسران معروف‌ها لیود تصمیم گرفته زندگى ، کلارك گیبل‌هنرپیشه معروف هالیود راروى پرده فلم بیاورد.این پرودیوسر (جیمز برولین) رابراى نقش (گیبل) انتخاب نموده زیرا (جیمز) نوددرصد شباهت به (گیبل) دارد وى قبلا در فلم (دکتور دهکده) ظاهر شده بود که زمز مهٔ مردم درمورد شباهت قرین اوبه (گیبل) ذهنیت پرو دیو سر ها را دراین دایره مشبوع نموده است.

همچنان (راك هودسن) هنر پیشهٔ زیباى هالیود که مدت مدیدى ازجهان سینما کنار رفته بود اخیرا حاضر شده است دریکى ازفلم هاى که داستان آن مربوط به آینده کرهٔ زمین است مجددا روى پرده ظا هر شود . گفته مى شود همسر او راضى‌شده (هودسن) دوباره به‌سینمابرگردد.

فلمى راکه بعداز یك مدت طو یل نقشى آنرا راك هودسن بعهده گر فته‌است (رامبریو) نام دارد که‌درآن انکشاف‌تکنالوژى تابیمانهٔ که‌نهایت و غایت حد تصور است بصورت پیش بینى شده مدنظر گر فته شده است .

کلارك گیبل

شعر

خاك

تا همچو شرر بال گشودم به هوایت
وسعت زمکان گم شد وفرصت ز زمانها
بس دیده که شد خاك ونشدمحرم دیدار
آئینه ما نیز غبـار یست از آنهـا
(بیدل)

زخم

دوش بود اندر خراباتم گـذار
جنگ ونی دیدم که مینالد زار
چون شنیدم نالهٔ آن هردویار
برمن آمد گریهٔ بی اختیار
ساغر زرین به من داد آن نگار
می بنوشیدم به یار کردگار
دست بردم تابگیرم دامنش
یابگیرم خرمن گل درکنار
بانگ برمن زدکه هی هی دورشو
گل نه چینی تا نبینی زخم خار
شمس تبریزی که مست است ازازل
مست خواهد بود تاروز شمار
(مولانا)

دامن ودریا

ساقـی به لبم بادهٔ پالـیده ه فرو بـار
در پرده دلـم خون کن واز دیده فرو بار
مفتون نتوان بود به نیرنـگ بهـاران
برگ وبرت ای نخل خزان دیده، فروبار
چون ابر سرا پای خود از درد جـدایی
سرمایه اشکی کن ونالیده فـرو بـار
از فیض تو در یا شده دامان من امروز
ای دیده نمی بر دل تفتیـده فـرو بار
مگذار «حـزین» قاعدهٔ صفحـه طـرزی
از ابر قلـم گـوهر سنجـیده فرو بار

شب

اگر چشم های تو نبود
ترابه شبی تشبیه میکردم بی ستاره
اگر آواز های تو نبود
ترابه خوابی تشبیه میکردم بی رؤیا
(لنگستون‌هیوز)
شاعر سیاه پوست امریکایی

من خودم

من خویش راندانم مانند هیچ چیز
جز من خودم
• • •
از زهر خویشتن ،
پیوسته میخورم
برخویشتن به دست خودآتش همیزنم
وزدود تلخ وگرم خود
اعصاب تشنه را
سیراب میکنم .

دمینی تهمت

چی‌دستا غوندی ممتاز زما صنم دی
په‌نصیب می‌تل فریاد آهوسم دی
جی‌تهمت می‌ستا دمینی په‌سرواخیست
خبر شوی په‌ماتول عرب عجم دی
داستا غم‌یم یوځل تلونی له‌زړه نه‌دی

ترهغی چی‌لرم ساه اوصورت دم دی
بیلتانه دی جاسوسان راپسی کړی
چی‌می‌نوم په‌خوله اخیستی ستادغم دی
له‌ازله می‌ستا غم‌دی نصیب شوی
خکه تل‌له ماسره مل‌په‌هردم دی .

په‌تندی می‌فلك تل‌په زوکاگرځی
خوار صورت می‌تری دلاندی هم‌برهم دی
بیلتانه دی‌هسی وخت‌په ماراوستی
جی‌تاوان می‌شرین ژوند پەما یودم‌دی

ژړوی می په‌شان تل دیتیمانو
چی راغلی دی پەما دبیلتون غم دی
چی «امیر» ستا دمانی له‌غمه نه‌مری
دادعشق په‌روزگارونو خکه گرم دی

مرگ برگ

به رهگذار باد نخواهم که تلخ ویرانم
ـ چوبرگ های خزانی
ز رعدو صاعقه هیچم حکایتی منما .
مرابه خویش گذار
که درسکوت خودم ، من :
به شیون درخت
ـ که برمرگ برگ میگرید ـ
صمیمانه گوش دهم . رفعت

ژرف

حرف کوته ، حیات زود گذر
لحظهٔ هست دره دو عدم
لیك این لحظهٔ پرازاسرار
ابدیت بزاید از هردم
دربرش خفته جاودانی ها
به نهادش نهفته راز زمان
دل او همچو قعر دریا ژرف
پهنه اش جون سپهر بی پایان .
م . فارانی

داکتر اسدالله حبیب

روسپی

باد سبکخیز سرد نوحه کنان خواست
خاك به دیوار های کو چه در آویخت
در پس ابـر سیـاه شیشهٔ مهتاب
خورد به سنگی مگر شکست فروریخت

• • •

بر در چـو بی خشك بوسه همی زد
دست سپد ی بسان شاخهٔ مر مر
گاه که می یافت ز درکـوفتن آزار
بین دو پستـان گرم می یافت بستر

• • •

گوش بـه آوای دل خسته هـمی داد
دفتر آشفتگـی سینه همـی خوانـد
لرزش یـك قلب هـراسان شرمگین
بازبه سوی در چـو بیش همی رانـد

• • •

در برو آغوش او هنـوز به گـرمی
بوی یکی مرد نا شناس شنا دا شت
بر لـب و آن گـونه های شسته تبدار
نقش لب وبوسه های یخ شده جا داشت

• • •

نیمه شب بود و یکی اختر تنهـا
در نگـه سرد زنـی شست کتش و ا
ابر خرامید و رفت و دختر مهتـا ب
مست و بیخبـر کشید پیرهنش را

• • •

بـاز ز آوای در شکسـت خمو شی
هیچ صـدا بر نخـاست ازپس دیوار
شرفه شد و زد پلیس ناحیه فـریـاد
واه که شد روسپـی بهدام گـرفتـار

• • •

ر فـت زن روسیاه وآنچه از او ماند
شوهر بد کـاره بود وکـودك بیمار
پای به زندان نهاد وبرد به همـراه
بستـه پـو ل کثیـف ودامن مـردار

خس

زتاب عشق تو آنگونه دوش تن میسوخت — که هر نفس زتف سینه پیرهن میسوخت
درون سینه چنان در گرفت آتش عشق — که آه در جگرو ناله در دهن میسو خت
حدیث عشق تو دو نامه ثبت میکردم — سپندوار، نقطه برسر سخن میسوخت
شهید عشق ترا شب به خواب میدیدم — که همچو شعلهٔ فانوس درکفن میسوخت
ز سوز سینهٔ (مخفی) شد این قدرمعلوم
کههمچوخس مژهاشدرگریستن میسوخت

زیب النساء مخفی

زاویه

زنبور های خاطره ات ،
وقتی نیشم می زنند
من گیاهی میشوم
ـ در عطشناك ترین رویش هستی
ولبریز آرزوی باران ها .....

• • •

وقتی به خویش می اندیشم
تو بیادم می آیی
ووقتی توبه یادم می آیی
ترسم ازخویشتن آغاز میشود .

• • •

کاش تو گلی می بودی
تاترا در میان گلدانی پراز شراب
بروی طاقچه می گذاشتم
وازمیان زاویه گلبرگ های تو
پژمردن در خویش را تجربه میکردم .

لرغونی ادب :

دحسن بازار

عفهورخ چی دیدحسن بازار سوړشی
دنیایست کبربه ستاپه تندی ووړشی
دسپین مخدیدن دی ولی قیمتی کړ
خهټوټه دبنیر نهده، چی به خوړشی
چی دمینی یاران لاړشی گورستان ته
دارمان لاس بهدی هلته وبله مروړشی
دمخ حسندی چمبیل هسی روښانکړ
چی آخرخوبه بیقدره لکه پروړشی
سترگی دی نرگس پهدود زیبا شولیدلبر
دمخگل بهد هجران پهنازو زوړشی
بادشان بهبی ارمان وکه یونسه
تیر ساعتکله مونده پهلك وکروړشی

«یونس»

شعر تر

زمن مپرس چرا شعر تر نمی گـویم
که شعروعیش وطرب جمله درنگاه توبود
بـانتظار تو دیگـر سفید شـد چشمم
زبس نشسته بخـا ك سپید راه تـو بود

• • •

ز من مپرس که افسانهگشت قصه شعر؟
فسانه تر زهر افسانه ایکه دردهر است
تورخ نهفتی وازمن دریـغ کـردی مهر
چهجای شعرکه شهدم بکامجان زهراست

• • •

ز مـن مپرس بپرس از نگـاه فتانسـت
کـه فتنه ها بدل و جان ناتـوانم زد
به نیم غمزه دل ودین ربود از دستـم
ز يك كرشمه چه آتش به آشیانم زد؟

• • •

توخود نمونه شعری توبرتر از شعری
که شعر وصف نگـاه ترا نمیـد ا نـد
زبـان شعـر ندارد شکـوه لبخنـد ت
که چون نگـاه توصد داستـان نمیخواند

• • •

هزار شعر سخنگو نهفته در چشمـت
هزار گوهر ارزنـده در لبـا ن ترت
زمن حکـایت اشعار تازه باز مپـر س
که هرچه بود فراموش شـد قسم بسرت

کابل ۱ـ۹ـ ۱۳۵٤ـ (روشنی)

پتهمینه

ماله تاسره لرله سخته مینه
شایی مړه نه وی دامینه زماپه زړه کی
مگرتابه دبروی نه دغه مینه
لکه زه غواړم چی تاپه تکلیف نهکی

• • •

ماله تاسره لرله غلی مینه
په چوپیاکی په حسد اومحجوبی کی
داسی پاکه حقیقی سپیځلی مینه
خدای کړی نوربی ولری هومره پاکی کی .

دپوشکین اثر
دسلیمان لایق ژباړه

فریادهای مرگ

پیوسته بگذشته

مالچت بلافاصله‌وسا طت کرد:

-درحال حاضر باید ماهیت‌اصلی‌قضیه راز زبان خانم‌پروتیرو یارسام ریدینگ بیاموزیم من‌به دوکتور باید وك تلفون کشیده و گـفتم خانم‌پرویتروراباً خودبه اینجاباورد تاپا نزده دقیقه‌دیگر اینجا خواهند بود• ولی‌ریـدینگ باید خیلی زو دتراز اواینجا حاضر شود•

مفتش سلاك گفت : خیلی‌خوب . بعد گوشی تلفون رابرداشته چند لحظه‌باجائی صحبت‌کرد سپس نگاهی معنی دار به من افگند وآنگـاه گفت: فعلا درهمین اتاق باید کار کنیم.

گفتم: اگر مایل باشید من بیرون بروم.

سلاك به‌معنی‌قبول فورادرب راباز کرداما مالچت ازدنبال من‌صدازد:

- وقتی‌ریدینگ‌راآوردند شماهم‌تشریف‌بیاورید آقای کـلمند شما دوست او هستید شایـد اورا بگفتن حقیقت‌راضی ساخته بتوانید•

در داخل اتاق پذیرائی گریز لداو میس مارپل بین خود شان مصروف ذهن آزمائـی بودند . باورود مس‌گریز لدا تبسمی بر لب آورده گفت :

- احتمالات راتدقیق میکردیم. میس مارپل شما میتوانید گره‌این جنایت راباز کنید .

زن پیر سری جنبانده جواب داد •

-میدانم برمن می خندید •ولی انســان وقایع اسرار آمیز را بابخاطر آوردن حوادث مشابه میتواند بخوبی حل‌کند •

من‌گفتم : میدانم چه‌میخواهید بگوئید . خیلی خوب بگوئید ببینم حادثه قتل پروتیرو چه چیزی را به خاطر شمامی آورد ؟

-پهلوی مشکل مو ضوع هم همین است زیرا یك تعداد حوادث مشابه در ذهن انسان خطور میکند و تشخیص اینکه کدام یـك با حادثه فعلی مشابهت های بیشتری بهـم میر ساند ،وقت می خواهد •

-میخوا ستم اگر مانعی نباشد اسامـی آن هفت نفر رابمن بگوئید •

-کدام هفت نفر ؟

-هفت نفری که احتمالا از مردن بروتیرو خو شحال می شدند یانفع می بردند •

-آه اینطور ؟بنظرم من یك چیزی ازیـن قبیل گفته ام •

-آیا این یك حقیقت بود ؟

-مسلما حقیقت بود.ولی اسامی را نمیدهم زیرا شماهم اگردقت کنید این هفت نفر را میتوانید بشنا سید من ازین بابت مطمئنم •

- غیرممکن است . طبعا لیتس پرو تیرو بعد از مرگ پدرخیلی ثرو تمند می‌شود ولی اینکه تصور شود اوقاتل است، جفتنگ‌است. وغیر ازلیتس هم نفر دیـگری‌که درین قضیه زیاد ذینفع باشد بخاطرم نمی آید •

میس مارپل ،رو بسوی گریز لدا کـرده گفت :شما چه‌طور عزیزم ؟

وقتی دیدم رنگ گریز لدا سرخ شـــد حقیقتا دچار تعجب شدم چشمانش هم بنظرم اشک آلود جلوه کرد• در حالیکه مشتهایش را گره کرده بود ،فریاد زد :

- انسانها موجودات پستی هستند . چنان حرفهای حیرت آورمیزنندکه‌انسان شاخ‌میکشد.

به‌عجله وکنجکاوی بسوی او نگر یستم زیرا همسرم عادت نداشت به آسا نــی عصبانی شود. وقتی احساس کرد من بسوی او دقیق شده ام سعی نموده خنده ای‌برلب بیاورد ودرعین حال گفت: لـن‌به‌سوی طوری نگاه نکن که‌گویی یك موجود غیر طبیعــی را تازه کشف کرده‌ای و لی در هر حـــال نمی خواهم درحال حاضر روی این مسالـه توقف کنیم• من تصور نمی کنم که لئورانس باآن هیچیك قاتل باشند• تو قف ر وی لتیس هم بیمورد است و لی امیـــدو ارم سرنخ های موجود شود که بتواند بماکمك کند •

میس مارپل گفت: آن پیام هست و من بشما گفتم که این نامه خیلی بنظر من‌عجیب آمد• آیا بخاطر دارید ؟

من‌جواب دادم : این نامه‌لحظهٔ قتل ر ا بصورت غیرقابل انکاری تثبیت کرده است• ولی آیا این ممکن است ؟ خانم پروتیـرو دران ساعت تازه از اتاق کارمن خارج شده وهنوز به آتلیه نرسیده بود. شاید پروتیرو درلحظهٔ نوشتن آن پیام به‌ساعت خودنگریسته وساعتش هم مقداری عقب بـود ه است • ازنظر من این مساله مهم است•

گریز لدا گفت: چیز دیگری بخاطرمن‌آمد شایدساعت مارا عقب کشیده بودند، لن • ولی اینهم بیهوده است چه احمقم‌من.

من وقتی ازخانه بیرون میرفتم ساعت کامـلا صحیـح بود چه نگاهی بساعت‌بزرگ ونگاهی هم بساعت بند دستی خود افگندم هردو بهم معیار بودند•

گریز لدا سوال‌کرد: میس مارپل‌شماچـه فکر میکنید ؟

-من پیام را ازنظر وقت مورد د قـــت قرار نمیدهم عزیزم آنچه برای من عجـــب می نماید موضوع‌آن است•

من‌گفتم: کجای آن عجیب است ؟پروتیرو خواست بمن اطلاع بدهد که‌دیگر نمیتوا ند منتظر من بماند •••

-یعنی درساعت شش و ۲۰دقیقه درحالیکه ماری خدمه شما به اوگفته بود که شماحـد اکثر درساعت شش وسی دقیقه برمیگردید• ازین‌معلوم می‌شود کـه مرحوم پـروتـیرو بانشستن در اتاق کارشما انتظار تـــا نـرا تا آنساعت قبول کرده بو د یعنی تـا شش و۳۰ دقیقه پس چه دلیلی می تواند و جود داشته باشد که‌وی ساعت شش و۲۰دقیقـه پشت میز برود وبخواهد آن پیام را برای شما بنو یسد ؟

نگاهی بزن سالخورده افگندم • رسا یی ذهنی فوق العاده اش روز بروز بر علا قهٔ من نسبت به اومی افزود• اینك بار دیگر ذکاوت او برتری خودرا ثابت می کرد زیرا مجموع مانتوا نسته بو دیم باین مطلـــب ظاهرا کوچك و اصـلا مهم تو جه کنیـــم آری مساله این پیام حقیقتا هم مهم و هم عجیب است •

شکل تحریر پیام را به‌خاطر زنده کردم: درقسمت بالایی بدقت ساعت شش وبیست دقیقه نوشته شده بود و ﻟ ی‌محتمـلا اعداد این وقت از عدد متن پیام‌درشت تر بنظـر میرسید. ناگهان فریاد زدم:

-شاید اصـلا در ورقهٔ پیام ساعت قیـد نشده‌بود • غالبا پروتیرو درسا عت شش‌و پانزده دقیقه کم‌کم احساس بیحو صلگـی کرده وشروع به‌نوشتن پیام نموده است و درست درهمان لحظه شخصـــی از در ب شیشه ئی که باباغچه بازمی شود براو وارد گردیده است !

گریزلداگفت : یااز دراصلی •

-او صدای پاراشنیده سر بلند کـــر ده است •

میس مارپل مداخله کرد:

-امااین رابخاطر دا شتـه بـا شیـد که پروتیرو حس شنو ا یی اش کمی عیـــب داشت •

-آری درست می گوئید •او صدای پا را نمی شنید • باین ترتیب قاتل ازیکی ازدرب ها داخل گردیده ازپشت سر به پروتـیرو نزدیك شد واورابقتل رساند• بعد پیـا م رادید وساعت رانگاه کرد• آنوقت به فکر دیگری افتادوروی پیام ساعت شش و ۲۰ دقیقه نوشت وساعت راهم عقب برد. واقـعا اقدام هوشارانه ای کرده‌است زیرا بایـــن شکل قاتل می‌توانست ثابت کند که‌درساعت وقوع قتل درمحل دیگری بوده‌است یـــا اینطور تصور می‌کرد•

میس مارپل از جابلند شده گفت: بهـر صورت اکنون بنده مرخص می شوم.

وقتی گریزلدا اورامشایعت کرده نزد مـن برگشت، هنوز متفکر بنظر میرسید . .

پرسیدم : آیاهنوز راجع به موضوع آن‌پیام فکر میکنی ؟

اندکی لرزیده جواب داد: خیر، ولی فکـر میکنم یکنفر ازآن پروتیرو باید بشدت متنفر باشد .

- متنفر باشد ، چرا ؟

- آری، مگرنمیدانی ؟ دراصل دلایل واقعی علیه ریدینگ رسام موجود نیست او فقـط بلند شده واینجا آمده واگر اینطور نمی شد هیچکس نمیتوانست پای او را دخیل دریـن حادثه قبول کند. اماتوقف آن چیز دیگـری است . شاید یکنفر ازاینکه آن ساعت شش و۲۰ دقیقه اینجامی‌آمد، اطلاع داشته ازینجهت روی کاغذ عمدا ساعت شش و۲۰دقیقه راقید کرد وساعت پروتیرو راهم عقب کشید. ازنظر من قاتل باتغیردادن وقت به فکرآن نبوده که ثابت کند درلحظهٔ قتل جای دیگری حضـــور

«باقیدارد»

ژوندون

اگر طفل پس ازتولد همچو حالتـی‌داشته باشد سالم است

((گپ میزند)) و با اشیای محیط اطراف‌خود آشنا می شود :آرزو دارد کسانی که از او مواظبت می کنندبا چهره پر از لبخند با
بر خورد نما یند· قبل از آنکه خوان‌دوستی با طفل هموار شود بهتر است محیط دور و پیش او مطالعه گردد چونکه ممکن اســت طفل اعتماد بعضی اشخا ص را بپذ یرد و از برخی را رد نماید ·

طفل ندرتا گریه سر میدهد ·هرقدر سن و سال طفل روبه ازدیاد میگذارد علل گریه کردن او جدی ترمی باشد ·بدین معنی کــه یک طفل دو ماهه شاید بایک روشن شدن اتاق تاریک تکانی بخورد و گریه سردهد دره‌و رتیکه برای گریه دادن طفل ده ماهه لازم می افتد چندک محکمی از ران او کند· همینکه علل گریه کردن طفل بر طرف شد طفل از گریه می ایستد و دو باره چهــرهٔ بشاش و مهربان بخود میگیرد ·

طفل از دیدن غذای خود خور سندمیشود و با اشتهای کامل به صرف آن میپر دازد· ((میز غذای)) اطفال شیر خوار منظــم ومستقل است اگر نوع غذای این اطفــال تغیر نمی نماید در مواد غایطهٔ آنها هیــچ تفاوتی دیده نمی شود تولید ادرار طفل را بدرد نمی آورد ·جلد طفل شفاف و پاکت و ماهیچه های وجود طفل استــوار بــوده عضلات گردن و شانه های طفل حتـــی در رقت خواب هم ضعیف به نظر نمی رسد·

حــرارت وجود طفـل نــور مال بــوده‌در نو سان نمیبا شد. تون ضربان قلب‌وششس ها متوازن است ·

طفل شیر خوار صحتمند که خوب نمــو کرده باشد دربرابر امراض مـقاومت نشان میدهد (نسبت به اطفالی که درست نمـــو نکرده اند)

طفل شیر خوار صحتمند به سرعت نمو کرده ودرهر ماه حرکات او کامل تر وقــوی تر شده ،هشیاری در طفل‌روز بروز هویداتر میگردد ·

رشد درست طفل شیر خوار چگــو نـــه حاصل میشود ؟جــواب ایــن ســوال را در صحبت هــای آینده تقــد یم می نــمائــیم با تفصیلات و جز ئیات آنها به خوانندگان ارجمند تقدیم می نما ئیم ·

• • •

طفل نوزاد:

خا نواده ·مادر باچه ناراحتی ای منتظر است تا اولین طفل آنها پابه عرصهٔ وجود بگذا رد ·

دراین انتظار چه امید ها وا اضطراب هــا

نهفته است ·

طفل تولد شد ·طفل صحتمند و سالــم· چه سر وری فضای خا نواده را استیلاکرده است !

اما مادر بادیدن طفل خود اکثرا غمیــن می‌شوند زیرا او طفلش را ایچنین کــــه تولد شده تصور نمی کر د اونزد خو د ش

«باقیدارد»

طفلی نوزاد که به موقع تولد شده باشدمعمولا مشت هایش بسته میباشد.

زندگی امروز

تهیه ونگارش : فریحه پرجوش‌اسحق

امتحان هیولا نیست

امتحان، امتحان، امتحان، ... این کلمه‌درین روزهازیاد تکرار وشنیده میشود وتقریبا اکثر خانواده هاآماده پذیرایی ازآن اند . اما چرا خانواده ها؟ امتحان که مربوط به شخص‌امتحان دهنده است نه فامیل وی. دریك مساله‌شخصی خانواده چه دخالتی میتواند داشته باشد ؟

متاسفانه با ید گفت که خانواده اکثر شاگردان ازجنجال وگیرو دار امتحان بدور نیستند . نه بدین معنی‌که آنهاهم باید درس بخوانند وامتحان دهند ، بلکه به این مفهوم که مجبورند خلق تنگی وناز وافاده امتحان دهندگان راتحمل کنند، غذای خوب ودلخواه شانرا سروقت آماده سازند وهمه اوامر شانرا نیزبدون چون وچرا اجرا نمایند چه آنهاامتحان دارند ودرس میخوانند . دیگر وقت وسیدگی به‌کار وامور خانه باقی نیست واز جانبی هم امتحان تاب وتحمل گفت وشنود را برایشان نگذاشته، چنانچه با کوچکترین بگو مگوی اطرافیان آشفته شده داد وفریاد میکنند .

این واقعیت راگذشته ازآنکه خود شاهدیم، نامه مادری بخوبی بازگو میکند. این مادر نوشته است : (... هردو دختر وسه پسرم به مکتب میروند ودرصنوف مختلف مکتب‌درس میخوانند. باور کنید ازوقتی آنها به مکتب‌رفته اند تاکنون ، هروقتی نامی ازامتحان برده میشودلرزه براندامم میافتد. امتحان ازآنهاست ولی بارش رامن باید متحمل شوم . درجریان امتحان اولادها، کارو بارم به مراتب بیشتر میشود ومجبورم امور هریکی رابه دلخواهش انجام دهم ودم برنیاورم. گذشته ازآن باید جنگ وجدال شانرا که ناشی از نا راحتی امتحان است نیز تحمل کنم. و.....)

ولی ناگفته نگذریم که همه شاگردان چنین نیستند واین روش، مختص شاگردانی است‌که درطول سال سهل انگار بوده واکنون میخواهد درشب وروز امتحان ، بار دروس یکساله را بدوش کشند وموفق هم شوند !

درحالیکه آنعده شاگردان لایقی که درجریان سال دروس شانرا یك یك تعقیب نموده و بدقت آموخته اند، آنهائیکه دانسته اندمکتب رفتن وتحصیل نمودن به منظور یادگیری وفرا گرفتن است نه‌برای واپس گفتن‌وامتحان‌دادن، دسته ایکه ازرفتن به مکتب هدفی جزء کسب علم ندارند، هرگز باآمدن امتحان دست وپاچه نشده ، خودشانراگم نمی کنند. زیرا دروس شانرا میدانند ودر طول سال نادانسته از آن نگذشته اند . آنها آنچه برایشان آموخته شده بخوبی فراگرفته اند واکنون در جریان امتحان صرف یك بار مرور لازم دارند وبس . نه‌کاسه رابه‌کوزه زده خلق تنگی میکنند ، نه باعث ایجاد دردسر اطرافیان وبخصوص مادر شان میگردند ونه هم بی‌خوابی میکشندویاچه وچه..

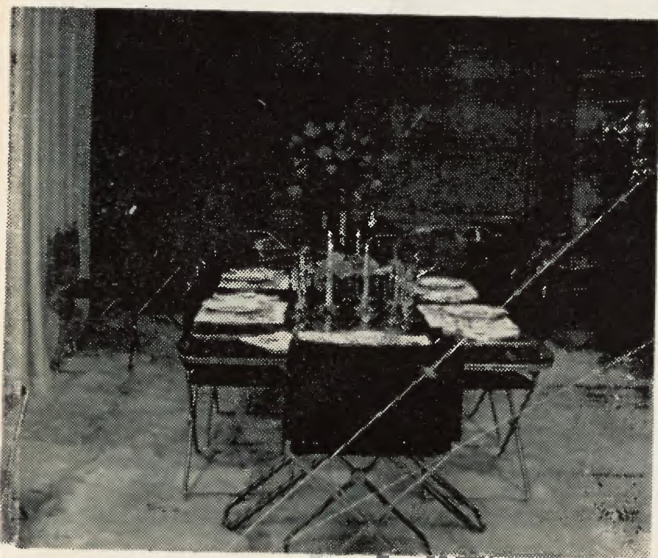
پس برای آنکه ازامتحان نهراسیم وهم اززحمات خود نتیجه دلخواه گیریم نباید یك شبه ره یکساله رویم ودروس یك سال‌تحصلی رافقط درروز های امتحان مطالعه کنیم .

نکاتیکه درغذا خوردن باید مراعات کرد

تهیه وترتیب : (پ، ق)

غذاخوردن وپشت میز غذاقرار گرفتن مانند بسالامور دیگر نکات ودستوراتی دارد که‌مراعات وتوجه به آن لازمی وحتی ضروری است .

نخستین مسئله محل نشستن وچگونگی نشستن بالای میزغذاست . مهمانان بایدمنتظر آمدن میزبان یعنی صاحب خانه بوده تا خانم میزبان سرمیز غذاحاضر شود بعدابه جا های دلخواه ویاتعیین شده بنشینند وقتی به جا های خود قرار گرفتید اولا نباید آرنج هابالای میز قرار گیرد. درموقع بریدن گوشت یا مرغ آرنج‌هارابالانگیرید تازحمتی برای‌مهمان‌دیگری که درپهلوی تان نشسته ایجاد نگردد . دستمالی‌راکه‌بنام دستمال دست یادمیگرددباید بالای زانوهای خود بیندازید ودرهنگام‌نوشیدن باید لب های خودرا بادستمال دست پاك نماید تاهنگام نوشیدن اطراف گیلاس چرب و لکه نگردد. پس ازغذاخوردن هم باید لبهایتان رابا دستمال پاك کنید بعد دستمال‌را به سمت راست بشقاب قرار دهید . هیچگاه پس ازپایان غذادستمال رابه حالت اولا مرتب وچندلا نکنید. نان راهیچوقت با کارد نه برید ونه بادندان به یك پارچه آ ن چك بزنید فقط هروقتیکه نان میل داشتید یك توتهٔ آن رابادست جداکرده وبه دهان خو د ببرید. هیچوقت بقیه غذاراکه در بشقاب مانده بادست پاك نکنید زیرااین دوراز‌آداب‌معاشرت است، وقتیکه غذای خودرا میل کردید قاشق وپنجه خودرا همیشه بصورت موازی بروی بشقاب بگذارید، سوپ راوقتی میل میکردید اگرزیادگرم بود به هیچ وجه آنرا پف نکنید بگذارید تاکمی سرد شود بعد صرف نمائید، بعداز خوردن سوپ قاشق رابداخل بشقا ب بگذارید بعضی اوقات میزبان میخواهد غذای ناشناخته یی داخل بشقابتان بگذارد ازاو خواهش کنید تامقداری کمی برای تان بیندازد. اگربه غذای‌که میل صرف کردن آنرا ندارید مجبور به خوردن زیادآن نیستید، اگر د ر سرویس غذا خو ر ی با غذا ی ناشناخته روبرو شدید نگران نباشید لحظه‌ای‌صبرکنید تادیگران آنرا صرف کنند بعدشما میتوانید براحتی ازآن استفاده نمائید. وقتی قاشق یا پنجه ویاکاردازدست شمابروی زمین می افتد لازم نیست‌که ازآن دوباره استفاده نمائید میتوانید که ازقاشق وپنجه دیگری استفاده کنید، این بود چند دستوری راجع به درست غذاخوردن درمجالس ومهمانی هاتا این دستورات را مراعات‌نموده وباراحتی‌کامل‌غذای خودرا صرف نمائید .

بخش آشپزی

این بار سفره راباماهی، این خوراك مغذی وخوش مزه زینت بخشید . چه ، اکنون که فصل ماهی است وبه مقدار زیاد به بازارآمده میتوانید آنرا هم پخته وبریان وهم خام به آسانی خریداری کنید .

درپختن ماهی درخانه اکثر به مشکلی بر میخوریم وآن اینکه ماهی درحین بریان شدن پارچه پارچه میشود. درست برخلاف بازار .

برای اینکه ازپختن ماهی درخانه نتیجه مطلوب گیرئید خوا ستیم تاطرز تهیه صحیح آنرا بشما باز گوکنیم .

ماهی بریان

مواد لازم :

دوکیلو ماهی تازه، روغن به مقدار زیاد، نیم کیلوکچالوی جوش خورده، ، دو دسته نوش پیاز، دوعدد نارنج، مقداری نان قاق میده شده، دوعدد تخم مرغ .

طرز تهیه :

ماهی هارا به درازا ازشکم بریده بشوئید، سیرونمك ومرچ زده ساعتی بگذارید تا آبش کاملا خشك شود. تخم هارا درظرفی ریخته باپنچه بزنید، نان قاق راخوب میده کنید . روغن رادرظرف هموار وبزرگی ریخته بالای آتش بگذارید تاخوب داغ شود. ماهی ها را هریك به مخلوط تخم زده بعدبانان قاق مخلوط کنید ودرروغن کاملا داغن بریزید وبگذارید یك رویش خوب بپزد سپس روی دیگرش را چرخ دهید. برای اینکه ماهی درته‌ظرف‌نگیرد باید مقدار روغن زیاد باشد قسمیکه ماهی ها درآن بجوشند .

ماهی های بریان رادر غوری‌کشیده اطرافش راباکچالوی جوش خورده، نوش پیاز، نارنج وهرنوع سبزی دیگری که خواسته اید زینت دهید، به سفره برده داغ سرونمائید .

ماهی داشی

مواد لازم :

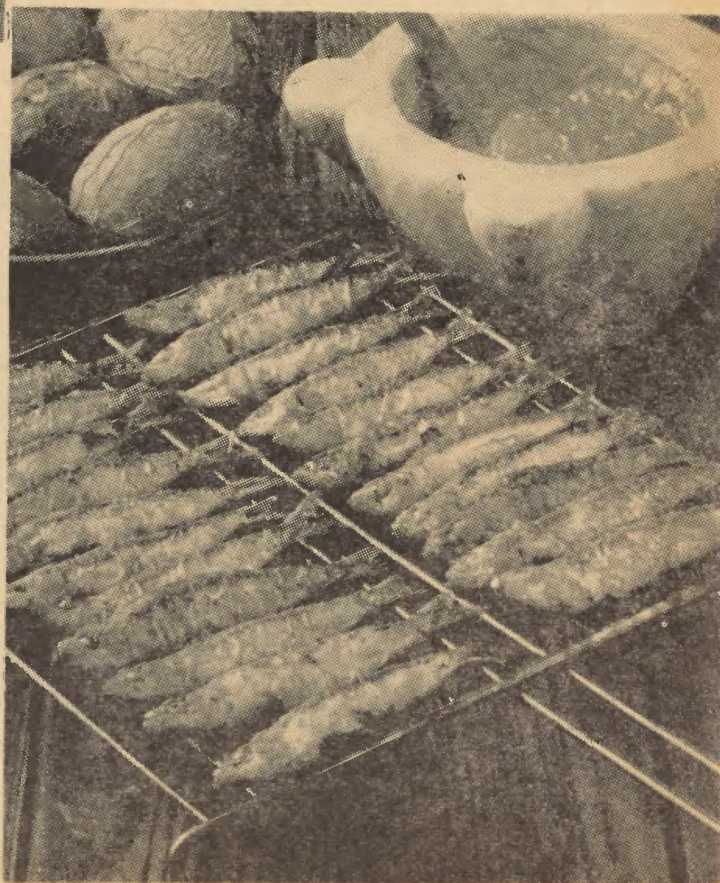
دوکیلو ماهی، دوعدد پیاز، مقداری روغن یادنبه، سیر، مرچ ونمك به قدر ضرورت .

طرز تهیه :

ماهی هارا مانند گذشته بریده بشوئید و سیر ومرچ ونمك زده بگذارید آبش خشك شود. قالب داش رابا روغن ویادنبه چرب‌کرده ماهی هارادر آن بچینید. پیاز راپوست گرفته خردکنید وبالای ماهی هابریزید ، روغن ویا دنبه باقی مانده رانیزبه آن علاوه کرده در حرارت ۲۰۰ درجه مدت یکساعت بگذارید . وقتی پخته شداطرافش رابا نارنج وسبزیجاتی که دربالا ذکرنمودیم تزئین کنید .

اینهم دو نمونه زیبایی ازلباس های‌ملی‌ومحلی خود ماکه از پارچه های خوش رنگ تهیه شده ودست‌دوزی ها به‌آنها جلوهٔ‌خاصی‌بخشیده است.

مرتبانهارا قبل از استفاده تعقیم کنید

مرتبان بهترین وسیله برای نگهداری اکثرخوراکه هاوبخصوص رب بادنجان رومی است. خانمهای خانه دار برای داشتن بادنجا نرومی درزمستان، یاآنرا خشك میکنند ویا رب آنرا گرفته به مرتبانهامیریزند . نگهداری ازرب بادنجان رومی بعضا مشکلاتی بارمی آورد. چنانچه زیاد دیده شده‌که بوتل یا مرتبان‌حاوی رب راپوپنك زده واز استفاده بازمانده است . این امرنه تنها باعث دردسر شده وزحمات خانم راهدر میدهد، بلکه اورا متنفر نیز میسازد .

برای اینکه ازین نقیصه جلوگیری به‌عمل‌آید وبتوانید ازربی‌که به زحمت تهیه نموده‌اید مدت زیادی نگهداری واستفاده کنید بایدعلاوه‌براینکه‌رب راخوب میجوشانید، بوتل ومرتبانی راکه رب رادر آن میریزید نیز خوب تمیزکنید.

درتمیز کردن وتعقیم نمودن مرتبانها ابتدابابد مرتبانها راباسرپوش هایشان در آ ب داغ صابون دارخوب شسته وآبکش نمائید .سپس درآب جوش فروبرده برای پانزده دقیقه بجوشانید . بعد آنهارا ازآب جوش کشیده‌آبش رابریزید وسر آنرا فورا ببندید تاگرد وغباری درآن جا نگیرد .

بدین ترتیب میتوانید باخاطر آسوده ازآنهادرنگهداری رب بادنجان رومی، ترشی، مربا و غیره استفاده کنید .

څوچه خس ټوله کړو

دالف الف ترجمه

اومه برخه

په لومړی ورځ دیوه منصبدار په وسیله له‌ما څخه تحقیق وشو اوهغه له‌ما څخه غوښتنه کوله چه‌زه دهغی کومیټی دغړو نومونه ورکړم چه دلیك متن یی برابر کړی او لیکلی‌و اوزه دهغه لیك متن ورته فاش‌کړم. ما ځواب ورکړ:

«مادغه لیك لاسلیك کړی دی.دا تاییدوم خوپدی نه پوهیږم چه‌دلیك متن چابرابر کړی اولیکلی دی.»

نوموړی منصبدار وویل «ښه ده نودومره خوراځر گنده کړه چه‌ته‌یی رایستلی یی چه‌دغه لیك لاسلیك کړی، اوتایی دمضمون له‌تایید څخه ډډه کړیده».

مادهغه غوښتنه‌ردکړه. هغه‌وخت نوموړی منصبدار خپله توما نچه راو ویستله او جا غو ریی ډك‌کړاو بیایی وویل، زه کولی شم چه تا ووژنم، خودلیك په حقیقت با ندی سترگی پټی کړه، دهغه له‌تاییدڅخه ډډه‌وکړه، اویوه مصنوعی عریضه وکړه اوپکی ځان پښیمانه وښیه.او ددی کار لپاره ته څلورویشت گړی وخت لری چه خپل تکل ماته ووایی.

سباته یی‌بیا زه دبیت اللحم یوی بندیخانی ته بوتلم اوهلته اسراییلی فوځیان وو. هماغه منصبدار هما غه پوښتنی راڅخه وکړی، خو ما بیا هماغه ځوابونه ورکړل اوچه بیا یی خپلی هماغه غوښتنی را څخه وکړی نوما هغه ردکړی. اوبیا سپا یا نو زماکالی وویستل .اوزه یی لوڅ‌لغړ ترساړه شاور لاندی ونیولم .اود پنځلس دقیقو لپاره تر ساړه‌شاور لاندی وم. اوبیایی زه‌په ځمکه کښینولم. ماته یی امر کړی وچه خپل لاسونه پورته ونیسم .سپایانو می‌د لاسو گوتی دربړی کیبلو تر گوزارونو لاندی ونیو لی.

اودغی صحنی دشلو دقیقو لپاره دوام وکړ. مایو ځل خپلی گو تی دربړی کیبلوترضربو لاندی‌وویستلی اوهماغه منصبدار زما تر غوږونو لاندی سیمی دوه پاخه‌پاخه سو کان راکړل. اوبیا یی‌زه پر ځمکه باندی څملولم. زما لاسونه یی شاته ونیول اویوه سپایی زما په بډوډو باند ی فشار راووړ.

دوه سپایانو له څنگه زما پوښتو ته‌لغتی نیولی وی اوپرله پسی یی وهلم. دغه صحنه دځلو ینښتو دقیقو لپاره روانه وه. اوبیایی زه دبندیخا نی‌یوی کوټی ته بوتلم اودوه ورځی یی‌هلته ماته ډوډی را کوله سگرټ یی‌هم راکول، بله ورځ یی‌بیا هم هماغه وضعه راسره وکړه، اودشپی یی‌بیرته خپلی کوټی‌ته راوستلم.خو دوه ورځی پس یی ډوډی را با ندی ودروله اوسگرټ یی‌هم نه‌را کول. موږ پدی کوټه کی دوه ویشت تنه ووچه دکوټی ارتوالی شل مربع مترو. اواته نالیچی یی پکی‌اچو لی وی‌دا نالیچی هم‌د اردن دپو لیسووی چه‌دغه سیمه یی پریښی وه. موږیی لکه دکنسرو کبانو غوندی پکښی‌و پیلو.

دایو توقیف وچه لومړی به یی بندیان پکی ساتل او وروسته بیا به‌یی اصلی بندیخانو ته لیږل. ډیر داسی خلك وو چه‌په سیاسی دلایلو اود تروریزم! په تور نیول شوی و. زه د گیډه په بر خه کی تریوه جراحی آپریشنه وروسته څلو ر ورځی دمخه له روغتون څخه وتلی وم. مااسراییلی مقامات پدی خبره باندی وپوهول اوزما کورنی دروغتون یو تصدیق هم هغوی ته‌وړا- ندی کړخو دا تصدیق اود پر هار کتنی هم په هغوی باندی څه آغیزه ونکړه اوزما دشکنجی مانع نشول. زه‌پدغی بندیخانی کی‌یو ویشت‌ورځی پاتی شوم بی لدی چه وکولی شم ځانته یو وکیل استخدام کا ندم.

په یوو یشتمه ورځ یی ماته خبر راکړ چه هغوی تصمیم لری چه ماډاکتر ته بو ځی لدی ځا یه‌د «نابلوس» بندیخا نی ته‌بو تلی شوم ډیر څله به می پد غی بندیخا نی کی هغه بندیان لیدل چه‌په وینو کښی خیشته پیشته به‌د تحقیقاتو له‌کوټی څخه خپلو حجرو ته بیول کیدل له ټولو هغوی سره وضعه ترماهم سخته وه.

دنابلوس دبندیخا نی په دفتر کی یی‌زه مجبور کړم هر څه چه لرم هغه‌دوی ته‌ورکړم بی لدی چه ماته کوم‌سند یارسید راکړی بیایی هغی کوټی ته‌بوتلم چه هلته دولس تنه سپایان‌وو هغوی له ماڅخه پو ښتنه وکړه چه‌آیا دالفتح دموسسی غړی یم؟ما ځواب ورنکړ هغوی‌زماکالی له‌ځانه وویستل اوتر سو کانو، څپیړو او لغتو لاندی یی‌ونیولم‌مایو څه وکولی شول چه‌د خپلی گیډی‌د عملیا تو پرهار له‌گوزارو نو څخه خوندی وساتم خودغه لوبه نیمه‌گړی روانه‌وه مخ‌می په‌وینو کی لیت‌پیت‌و اوبیایی زه یوی کوټی ته‌بوتلم چه شپیته مترمربع ارتوالی یی در لود اوپکی ۷۸ تنه بندیان پراته‌وو شل ورځی هلته پاتی شوم پدی کو ټه کی نالیچه‌هم نه‌وه موږهر یوپه یوه

شال کی ځملا ستو، او بل شال موپه ځان باندی راغوړاوه یواځی چیچلی زمونږ ټولو لپاره وو په‌هرو پنځو ورځو کی یی یو وار اجازه راکوله چه‌بیره وخریو.

یوه‌چاړه یی په‌شپږو تنو را کوله او دډوډی وضعه هم‌ډیره خرابه‌وه زه‌په دغی بندیخانی کی دشپینو ترایـ کلنو کلیوالو عربو او فلسطینانو تر منځه میشته‌وم دوی‌د «حیرانه» د- سیمی استو گن وو چه‌چا اسراییلی مقاماتونه رپوټ ورکړی‌وو چه سړ- یری لدغه کلی څخه تیر شویدی.

اسراییلیانو ددغی سیمی څلوږ کورونه چه‌تر نورو ښه اوښکلی وو په‌بمونو الو ځولی وو اوبیایی دکلی نارینه کلیوال دغی بندیخانی تـه راوستلی وو

وروسته‌ترڅلورو ورځوسپکاوی‌او ناوړه سلوك څخه یی په موږ باندی بیگار پیل کړ. خوبیا وروسته یوه عالیرتبه منصبدار له‌ماڅخه تحقیقات پیل کړل هغه وویل:

«یاباید ووایی چه دغه عر یضـه چا ملگرو ملتونه برابره کړی او- لیږلی ده‌اویا باید همد لته مړ شی تابه ووژنم» سبا ته‌یی بیا هما غه منصبدار راغی‌اوویی ویل «تاسو په اعدام محکوم شوی یاست!» او بیـا یی خپله تو مانچه‌راوویستله او زما تندی ته یی ونیوله اوویی ویل:

«خپل وروستی وصیت وکړه..، یو، دوه، دری» اوبیایی فیر وکړ خو په‌تومانچه کښی گولی نه‌وه. بیایی راته وویل «گوره چه خومره چا نس لری خدای مرسته درسره وکړه نو راشه او هغه اطلا عات چه‌درسـره شته موږ له‌یی راکړه که‌دااکارونکړی نو معنی یی‌داده چه ته له دغـو چانسو څخه استفاده نکوی»

اوبیایی خپله تومانچه ډکه کړه‌او ویی‌ویل زه تر اوو شمار کوم(دڅیړ مقاوله لیك داپه ډاگه اعلانوی چـه هیڅ بندی ته‌دی جسمی یارو جـی فشار نه ورکوی. په تیره بیا پـه هغه‌وخت کی چه‌له‌بندی‌څخه تحقیقات کیږی او غواړی چه اطلاعات تر ینه ترلاسه کړی) خودا وار یی بیا هم تومانچه فیر نکړه .

او وروسته یی‌زه یوی ودانی تـه بوتلم. اوپه نهم‌نمبر کوټه کی یـی ځای راکړ... وروسته تر دوه دیرش ورځو یی‌زه دبند یخانی مدیر یت‌ته وروغوښتم. هغوی زما کالی‌اوشیان بیرته راکړل، سترگی یی‌راوتړلی‌او په‌لاسونو کی‌یی هتکړی را واچو لی

اوپه یوه لاری کی‌یی سپور کړم. نور بندیان یی‌هم سرپه سر اچولی وو. موږ پنځه گړی پدی لاری کی پاتــی شوو. پرله پسی یی‌وهلو ټو کو لو سپاپانو زموږ مخونو ته لغتی راکولی وروسته بیا لاری وخو ځیده او دا وخت نوی شکنجی شروع شوی. سپاپانو دخپلو سگر ټونو پــــه اور باندی دبندیانو وروځی او بر یتونه سوزول اویابه یی خپل سکر ټونه‌د بندیانو په لندیو باندی سولول چــه اورونه یی مړه شی.

او موږ یی په «رام الله» کی یوی‌بلی بندیخانی ته بوتلو.

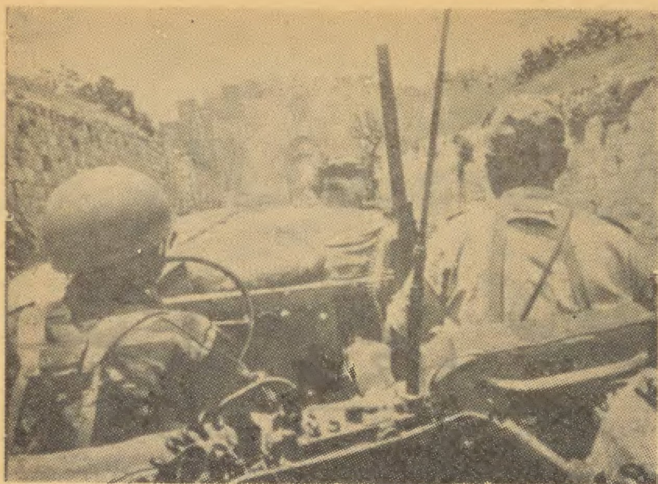
بیا وروسته ښاغلی سالم توضیح ورکوی چه‌هغه یی دلسس زره ستر- لینگ پونډو مالی ضمانت په مقابــل کی خوشی کړ. خو څلور ورځـــــی وروسته یی‌بیر ته ونیو اوشپه یـــی دبیت اللحم په بندیخانی کی وه.او ترهغه وروسته یی پنځلس دقیقــی وخت ورکړ چه خپل شیان وا خلی اود جریشو بند یخانی ته لاړ شی په دویمه ورځ هغه دبریج بندیخانی ته‌بوته اود نوی کال په لومړی ورځ عمان‌ته ورسید .

لکه چه ښکاری داسرا ییلیا نــو دترور خونړی کابوس لادخپل انجام ټکی ته‌ندی نژدی شوی اوپه اشغالی سیمو کی دغه خونړی ترور لانــدی بشپړ شوی. دهری ورځی له تیریدو سره ویره‌او کرکه خپل‌واړ وونکـی حدته رسیږی .

په‌را وروسته وختو کی دملگرو- ملتو مخصوص کمیسیون په قاهــره کی دعربی آواره گانو له جملی څخه له۴۲ تنو سره مرکه وکړه .(دغـــه کمیسیون دملگرو ملتو ددری غـړی هیوادو، یعنی سیلون، سومالی او یوگو سلاوی له استازو څخه جـوړ شوی و.دغه کمیسیون دهغه تصمیم سره‌سم هلته ولیږل شو چه ددغـی مؤسسی له‌خوا د۱۹٦۸ ددسا مبـر په‌شپاړ سمه نیټه ونیول شو. دغـه کمیسیون وظیفه درلوده چـــــه‌د اسرا ییلو له خوا په عربی نیــول شویو سیمو کی دهغو تیر یـــو او تجاوزاتو په‌باب څیړ نه وکړی چه‌د اسراییلی قوتونو له خوا تــر سره شویدی .

ددغه کمیسیون وظیفه داوه چـه سربیره دعربی هیوادو په مرکــزو لندن، ژنیو اوعربی‌نیول شوی‌سیمی هم وگوری. خود هر وخت په شان دغه هیات ته‌هم اسرا ییلی مقا ماتو دکتنی اجازه ور نکړه.)

په العریش کی دپوهنی یـــوی پلټونکی میرمن حکمت الدیب نـو- موړی کمیسیون ته دخپلو عینی کتنو

په‌باب وویل چه‌دهغه زوی محمد چه دولسس کلن ود۱۹٦۷ کال داگست په۱۹نیټه پداسی حال کښی چــــه دکور په‌بر نډه کی ولاړو دگیډی پــه په‌برخه کی‌یه گولی ولگید. په ښار کی مارشلا لگیدلی وه. خو هغی‌باید خپل زوی ژغورلی وای. هغه یی په اوږه کړچه روغتون ته‌یی ور سوی. دوه کیلو متره یی منډی کړی. خو له‌هری خوا ډزی پری کید لی. هغه داسرا ییلی گزمی دیوی دیار لسس کسیزی ډلی له‌خوا چاپیره شوی‌وه. هغوی خپل ټوپکونه ورته نیولی وو خوهغی ورته ویل چه زوی یـــــی خطایی لگیدلی دی، او روغتون ته‌یی بیایی. خوگزمه والاوو په سرهسینه ورته وویل چه‌په روغتون پسی‌دی نگرځی اوداسی دی وانگیری چه‌پــه جگړه کی ټپی‌شویدی .اوبیا یی‌هغه په‌موټر پسی وتړله .هغی هم منډی وهلی. موټر چالان وخوهغی نشوه کولی چه‌له موټر سره سمه وځغلــی نوآخریی‌ضعف وکړاو په ځکه‌پریوته اوچه راپه سد شوه نود العر یشس په‌روغتون کی وه. په روغتون کی‌یی هډو څه‌دارو درمل ونشول .او ټولو پوښتنه ترینه کوله چه ولی دمارشلا دمقرراتو په خلاف له کوره څخـــه وتلی وه. یوولسس ورځی ورو سته یی‌هغه سره له‌زویه هلی کوپتر کی له‌روغتون څخه بیرشبه ته ولیږدوله اودهغه ځایه سره صلیب قا هری ته بوتله .

تردی لاډېر حیوانی او کرکجــن جنایت هغه دی چه‌د ښاغلی محمد- درباس په‌ضد ترسره شویــدی او رپوټ یی پخوا دبشر دحقوقو بین- المللی کمیسیون ته‌چه د۱۹٦۹ کال په‌اکتوبر کی قاهری ته ورغلی و ورکړی شویدی. په را ورو ستـــه وختو کی یو خاص بین المللـــــی کمیسیون دملگرو ملتو له‌خوا قاهری ته‌ورغی او غوښتل یی‌چه مخصوصا پدی برخه کی څیړ نه وکړی .

سر گذشت یی داسی دی:

ښاغلی درباس دیرش کلن چه‌د جراح دمرستیال په توگه‌یی دغزی‌په یوه روغتون کښی کار کاوه اوپښی یی لږ څه ټپ اخیستی وُرو غتون ته راوړل شو. خود پښی دعملیات او پانسمان په ځای دجرا حی عملیا تو نندارتون ته بوتلل شو اوپه هغـه ځای کی پرو ستا تو نه یعنــــی مایی ترینه وایستل دغـه جرا حـی عمل دری ورځی وروسته‌تر شپـږ ورځنی جگړی دیوه اسرا ییلی جراح داکتر مردو خای په نامه تـر سره شو. درباس چه دعملیاتو په اوږ دو کی‌بی سده ووایی، یوه هفته ورو- سته تردی چه‌بیا په‌سد شوم‌دډاکتر مردو خای غږ می واورید چـه ویل یی، څنگ ته‌دی وگوره .... دا دوه پروستاته‌دی داوخوره ..... درباس خیله خبره اوږدوی‌اووایی «زماهیڅ شی‌ته پام نه و.

(نور بیا)

شعر، آفریده جان و آیین زندگی کامل

صریر شاعر معاصر کشور درمورد شعر ابراز نظر می کند.

گسترش زبان در میان اقوام و ملل ازوظیفه شعر می باشد . اگر درین باره‌به همین قدر اکتفاء نشودناگزیر باید نظر مفصلی بر سیر تا ریـــخ ادبیات ونقش آن در جهان انداخت. وشیوه های مختلف اد بی وهنر ی جا معه ها وعصر های متفاو ت را بانحوه های دید و اهداف شان ویا شرح اصول متفاوت ادب و هنر وبه ویژه اصل هنر برای هنر واصل‌هنر برای اجتماع بر رسی کرد وتوام‌باآن تطور زبان را مطالعه نمود که بعداز نتیجه گیری ازین سیرتاریخ‌وانگیزه های شعر در کانون هستی ملل‌دنیا بازهم بتذ کر مؤجز پیشتر میرسیم.

ـ لطفا بگو یید که شعر کی و چگونه پیداشده است ؟

تبسمی نموده می گوید :

ـ اگر چه می گویند شعر همزاد بشر است مگر به‌عقیده من پیدایش شعر باپیدایش زبان تواما ست . شاعر دیگری مدعی است همینکه ، طفل باقاشق برلب پیاله اش میزند شاعر وآهنگ آن شعر است.درحالی که‌چنان نیست و آنچه پیش ازظهور زبان وکلمات وجود داشته تنهااشاره هاواصوات بوده نه لسان اعتباری‌که محصول آن نیز نظم نا میده مـــی شود . فقط بعد از ایجاد لســـان اعتباریست که‌بشر ابتدائی توانسته است باستفاده ازکلمات پدیده های ازاحساسات وعواطف خو یش رادر محدوده نظم تبارز دهد . این گفته رامو جودیت منظومه های عا میا نــه وفلکلوریك در جوامع باستانی ، به اثبات میرساند .البته تطور وتکا مل زبان در میان جامعه های انسا نــی‌و تغییر شرایط وشیوه های زیست‌در پهنای جهان در تغییر و تحــو ل، ساختمان و شکل آن منظو مه ها به شعر نقش عمده دارد . چنانچه‌شعر در ابتدای تاریخ ادبیات چیز ی‌بوده وتاعصر ماگونه های دیگری را به خود گر فته است .بعلاوه بطورخاص میتوان اظهار کرد که تاریخ نخستین شگوفه های شاخسار شعر دری را مصارف به سال ۱۹۳ هجر ی‌وبعضا به زمان محمود وراق هرا تی‌دانسته اند و به خصوص شعر معر و ف حنظله باد غیسی را مبدا نخستین شعر دری میدانند و ازان تاریـــخ تا امروز تحو لاتی راکه در سا حه شعر دری وسبکهای آن می بینیم، چگونگی شعر دری و پیدایش آنرا واضح میسازد که شرح آنرا بیرون ازحوصله این گفتگو میدانم.

از نظر شما رسالت شا عر کدام است ؟

ـ پیوند شاعر با محیط بشـــری جدایی ناپذیر است و هنر مند نیز مانند دانشمند در خلق و ابداع ، وسایل‌و شیوه های زیستن کوشنده است. اگر عالم دست در کار طرح قانونها و اصلهای علم فزیك،کیمیا، جبر، هندسه، و .... میز ند تـــا عوامل سر عت چرخ ترقی وتکا مل زیست اجتماعی رافراهم آو رند . شاعر نیز باروح حساس و ادرا ك ویژه وگیرنده و نیرو مند و با ، تجربه فردی خو یش آئینه تمـــام نمای خواستهای جامعه ای خود می باشد . در هر اجتماع بر اسا ســ تقسیم وظایف . کار اشخا ص معین است و عموم افراد از قبیل پیشه‌ور، صنعتگر، دهقان، کارگر، دانش‌آموز وبالاخره همگان از هنر مندودانشمند تاعامی وعادی ناگزیر اند نتیجه کار شان رابر سرسفره اجتماع‌بگذارند. وبه بشریت تحویل دهند. شا عــر نیز که در جامعه ودر داخل مناسبات اجتماعی پرورش می یابد بنا برا ن ازخوب‌وبداجتماعش‌متاثر و در برابر آنها فعال می گردد.روشن است که گونه فعالیت شا عر بستگی عمیــق باوضع زند گانی طبقه ای ازطبقا ت جامعه دارد که دران زیست می کند وبه تجربه ها ونتیجه‌های‌ازاجتماعش دست می یابد .یکی ازدانشمندا ن جامعه شناسی می گوید :(انسا ن‌در قصر و در خرابه دو نوع مختلـــف فکر می کند). ا گردر یك اجتما ع مساله فقر وگرسنگی مطرح است ، شاعر نمی تواند از زیر بار ایـــن مسؤلیت شانه خالی کندو به شکل منفرد همانند فرخیها و عنصر یها دم ازهنر برای‌هنر بزند وبدون‌رابطه بااوضاع اجتماعی عصر خو یش‌برای خود وبه سود خود بهره بردا ری شاعرانه بکند ویابه نفع طبقه‌محدود کارنماید . بلکه شاعر باید همگام مردم وحتی برای نجات شان بـــه مسافه های دور پیشا پیش جا معه حرکت کند وپیشتاز باشد. «سن‌ـ ژون پرس»شاعر بزرگ فرا نسوی بااین گفته مختصر ولی نها یـــت جامع روشنگر کامل رسا لت شا عر می‌باشد ،«برای شاعر همین بس که وجدان ناآرام عصر خو یش باشد.»

ازلابلای این سخنان می توا ن‌به نوعیت شعر متعهد نیز پی برد.اگر چه بعضا شعر متعهد را متعلق به جنبه های سیاسی میدانند . اما بـــه یقین شعر هنر تبلیغ وحربه‌استخدام هدفهای سیاسی نیست . بلکـــه شعری که وظیفه ملی و هنری‌خویش رادر حصه افراد اجتماع انجـــام داد مسؤلیت شاعر در آن‌رفع ،و تعهدش در برابر فرد وجا معه‌انجام یافته است .

ـ هدف از شعر در جامعه‌امروزی چیست؟

ـ اگر ملتفت شو ید پیشترگفته شد که وظیفه اصلی شعر ، اجتماعی است وهمان رهبری بشر به آئین زندگی است که در جامعه امروز ی نیز صدق می کند البته‌شعر دیرو ز همبستگی ژرف بارو ش زندگا نــی دیروز داشت وشاعر در آنگاه مــی توانست در شعرش سخن از سفربه‌ گا مهای اشتری وکار وان را بز نــد والبته اینگو نه محتویات‌و همان‌روش های به اصطلاح خرا سا نی عرا قی وهندی ، در همان عصر تاز گـــی وپختگی داشت و عوامل انکشا ف و تر قی‌زبان را مهیا سا خته بـــود مگرشاعر قرن بیست نمی تواند با مشاهده ، مدنیت امروز ی‌وبا دیدن سرعت اقمار مصنو عی و سفینـــه های فضایی باز هم رو به عقـــب رفته دم از همان گا مهای اشتـــر ی بزند. یااینکه شاعر امروز به تکرار مکررات دیروز بپردازد ودر شـــعر قدیارش رابه شمشاد و رو یش رابه مهتاب تشبیه کند . زیرا اگراشاعر دیروز مصدر این کار شد دلیلشــ اینست که در همانوقت چیزی که‌در پیرامونش زیبا مینمود شمشاد ،و مهتاب تشبیه کند .زیرا اگر شا عر امروز و زندگانی عصر ما پرده ازروی مهتاب برداشت و پیکر رو یایی‌آنرا عریان ساخت تاشاعر بار دیگر ،از تقلید گذ شته هابه نیر نگ ایـــن زیبای فریبا گیر در نیاید. (بود لر)

بقیه‌در صفحه ٤٩

هنر در لابلای قرنها

حوالی ۳۵۰۰ تا ۳۰۰۰ ق.م میباشد، این روش درمجسمه سازی نه ازنگاه ساختمان مواد بکار برده شده بلکه ازنگاه سبک‌تاسقوط امپراتوری روم منحیث یك عنعنه ادامه پیدا کــــرده برخلاف مجسمه دورهٔ سنگ قدیم که بـــالای برداشت مستقیم هنرمند وشکل طبیعی سنگ بنایافته بود علت بوجود آمدن این مجسمـــه مفکوره های مختلف مذهبی بوده است وچنین گمان میرودکه عنعنه بین انسا نهای ایندوره متداول بوده تاباپوشانیدن جمجمه باگیچ روح رادرآن محفوظ نگاه دارند چه برای آنها سر منحیث نقطهٔ حیاتی انسان اهمیت داشته‌است وسایر قسمت بدن جزفرعی وجود انسان را ارائه میداشته است . ازین رو سایر قسمت بدن رادر زیرخاك مدفون میکردند در حالیکه سرهادر سطح بیرونی زمین قرار میداشت اکثراین جمجمه ازبناهای بدست آمده که‌گمان میرود مقبره خانوادگی قبا یل مختلف بــوده باشد. گرچه انسان دوره سنگ قدیم نیــز اجساد مردگان خودرا دفن میکرده است امـا مفکوره که آنهاراوادار باین کار میکرده است برای مامعلوم نیست . گمان اغلب بر اینست که عنعنه گچ‌کاری جمجمه هادرشرق میانه‌قدیم این بوده تاروح اسلاف رابرای بازماندگـــان ونسل های مابعدی قبیله‌های مربوط نگهداری کنند واین خودبیانگر واقعیتی است که تغیر زندگی ازیك حالت اقتصادی به‌مرحله‌اقتصادی دیگر روحیه انسان راتغیر میدهد. یعنی دوره گردی انسانهای شکارچی مغاره نشین باعـث آن میگردیده که به اسلاف خودنسبت به بشر زراعت پیشه ومستقر دورهٔ ســـنگ جدیـد بی تفاوت ترباشند .

ازنگاه هدف نیز نقش هنردر دوره نیولیتیك یاسنگ جدید دچار تحولات شد. چه طـــرز زندگی متغیر انسان راوامی داشت تاهنر را برای اهداف مختلف زندگی استخدام نماید . یکي از اهداف هنری مهم دورهٔ نیولیتیـــك شکل دادن فضابود واین تولد مهندسی است. چه مهندسی هنریست که بر پایه تصور و دانش دانستن مواد استوار بوده وشرایـــط زندگی انسان نیولیتیك اورا مجبور می ساخت تامسکن اش راابتدا طرح ریزی نموده و مواد ضروری آنرا سنجش نماید .

بناهای که در دورهٔ نیولیتیك در شرق‌میانه قدیم موجود بوده اکثرا ازخشت خا م وگـل ساخته شده بود . وبعد هاهنگامیکه مدنیـت شرقمیانه انکشاف بیشتر نمودومنزلهٔ گهوارهٔ مدنیت‌های‌کهن رااختیارکرد. روش‌مهندسی‌نیز همگام باپدیده های دیگر تغییر شکل داد .

درحوالی ۳۵۰۰ق.م انکشافات دیگری دراروپا مخصوصا دربرتانی بوقوع پیوست که ازنگاه ارزش های‌کمی وکیفی نظربه انکشاف تاریخی شرق میانه عقب مانده تربوده است . بقایای این دوره تاریخی عبارت ازمعابد بزرگی‌است که ازسنگ های عظیم الجثه بنایافته انـــد . (میدان‌بزرگ) ازبقایای‌دورهٔ‌نیولیتیك‌درانگلستان ازنگاه هنرمهندسی ارزش زیادی دارد، گرچـه بعضی معتقداند که به‌کاربردن اصطلاح‌مهندسی برای این بناهادرست نیست . زیرا نظر بـه عقیدهٔ این عده اصطلاح مهندسی رافقط میتوان برای عملیهٔ شکل دادن فضای داخلی‌به‌کاربرد. اماروش های جدید مهندسی این نظـــرداردِ می‌کند. چه امروزبه وضاحت دیده میشود که شکل دادن طبیعت جز مهندسی ســا ختمانی است . مثلا شکل دادن یك‌کوه ازنگاه سرك سازی ویااعمار پارکها . برعلاوه تعمق درکلمه آرکتکچر مارا معتقد براین میسازد که بایـــد ساختمان های دورهٔ نیولیتیك برتانی استوار برهنر مهندسی باشد .

آرکتکچر ازدوکلمه یونانی ترکیب یافته . (ارك) به معنی آنچه بلند تر ازسطح زمیــن باشد و(تکچر) به معنی ساختمان است .

پس می توان گفت‌که (میدان بزرگ) واقع درانگلستان کنونی اولین ساختمان اروپا از نگاه مهندسی است . عدهٔ عقیده دارند کـــه انگیزهٔ اساسی بنای این ساختمان ها عقاید مذهبی بوده است . وگمان میرودکه ایـــن ساختمان (میدان بزرگ) محل تجمع قبیلـــه برای اجرای مراسم مذهبی بوده است . دریچه های‌که درساختمان تعبیه گردیده طوریست که نور آفتاب رابه شیوهٔ رو حانی داخـــل ساختمان عبور دهد. چنین به نظر میرسد که اهالی این منطقه آفتاب پرست بوده وشایـد (میدان بزرگ) محل پرستش‌آفتاب ویاعبادتگاه بزرگی بوده باشد . آنچه مارا متحیر میسازد این است‌که چگونه جذبهٔ مذهبی انسان این دوره متقاعد گردانیده تاصخره های بزرگ را شکل دهد ، به صورت عمومی دربارهٔ هنـــر دورهٔ نیولیتیك می توان چنین نظرداد کـــه طرز زندگی اجتماعی هنراین دوره راچه ازنگاه طرزدید ومفکوره وچه ازنگاه هدف تحول داد.

دیوار های سنگی مربوط میـــدان‌بزرگ درستون هیج انگلستان این دیوارهاکه ۱۳½متر ارتفاع دارد ازصخره های بـــزرگ‌سنگ تراش گردیده است .

ددریم مخ پاتی

دسر مقالی پاتی

او تولنه لکه څنگه چه بنا یی دلــوړ- تیاپه‌لور گامونه نشی اخیستلی.

دپښتو ژبی په ودی او انکشاف سره کیدا ی شی‌چه زمونږ ملـــی کلتور او ملی مشخصا ت هم چـــه دافغانی ولس د لر غونی تمــــدن خصو صیتو نه پکی نغښتـــی دی څیړ ونکو محققینو، نړی والـو او نورو علا قه مندانو ته په اسا سی توگه معر فی شی او زمونږ دملـــی پا نگی په ارزښت باندی دپوهیدلو دپاره هر چا ته زمینه برابره شی. په هر حـــا ل اوس چــــه دپښتـــو دبین المللی مرکز بین المللـــــی سیمینار دغونډو سلسله نن پای ته ورسیده. هیله ده چه دسیمینارگډون کوونکی دخپلو علمی او عملی تجربو او دشریکو همکاریوپه اتکاء په دی کښی گټورو اوداسی فیصلو تــــه ورسیږی چه زمونږ کلتوری پالیسی ی آرزو لری.

دپښتو څیړنه

زړه راښکول اوورزمی زړور تیا گورو اوهم‌یی په شعر اوادب کښی‌دسپینو تورو دړ کهاړپه وجه اها ړ کښـــی لاله زار جو ړیږی.

(بنیادم تر گل نازك تر کا ڼـی کلك) ددغه ملت متل دی چه هـــم دسرو گلو په رنگ اوهم‌د سپینـــو تورو په‌شر نگ مین دی.

هغه ملت چه دجنگ اوننگ ډگر ته په ډول اونغارو ځی اود ښادی‌په وخت ټوپك ډزی کوی.

په پښتو ادب کښی پښتو شعر دیوداسی بهاند سیند په شان‌دی‌چه له‌دوو مهمو منابعو نه راوځی یوه‌یی دامو سیند غوندی په‌بوره ژورتیـــا اوپرا خوالی اوبله‌یی دابا سیند په څیر په شور زوږ او غور زنگو نو روانه ده.

دادواړه برخی داولس دروان‌ژوند اود ژوندانه دجریان ښودنه کوی‌او دولس دذوق او قر یحی پتی خړو- بوی.

اوله برخه یی مونږ لیکلی ادب یاد شعرو نو هغه سلسله بو لوچه دعلم مطا لعی او تفکر په اثر منـځ ته‌راغلی او لیکلی شوی ده.

بله برخه یی شفا هی ادب یـــاد ولسی شاعرانو دسندرو هغه‌سلسله ده‌چه دولسی ژوند داحسا ساتـــو عواطفو رسو مو عاداتو اخلا قو او عقایدو تر جمانی کوی.

دافغانیت او ملی احسا ساتـــو حماسه باید دپښتو شاعری په دواړو برخو کښی وگورو

اطلا عات وکلتور

رئیس تحریر: محمد ابراهیم‌عباسی
مدیر مسؤل نجیب رحیق
معاون :پیغله راحله راسخ
مهتمم: علی محمد عثمان زاده
تیلفون دفتر رئیس‌تحریر۲۶۹۴۵
تیلفون منزل‌ر ئیس تحریر۲۲۹۵۹
تیلفون دفتر مدیر مسوول ۲۶۸۴۹
تیلفون ارتباطی معاون ۱۰
تیلفون منزل معاون ۴۰۷۶۰
سو چبورد ۲۶۸۵۱
مدیریت توزیع ۵۹
آدرس: انصا ری وا ټ
وجه اشتراك:
درداخل کشور ۵۰۰ افغانی

فر ستنده ثریا عادل الیاس

نگاهداری زبان شرط اول دوست یابی است

اگر خودرا ازدیگران برترمیدانید این گزواین میدان ،ثابت کنید که در جامعه ازدیگران عا قلترودر دوستی محکمتر ومفید ترید دراینصو ر ت برتری شما را خوا هند شنا خت و شمارا عزیز ومحترم خوا هنددانست تنها نشستن وخودرا ستو دن چه فایده دارد؟ هر روز در ضمن کارو تفریح وملا قات هادر هر جاکه به اشخاص بر خوردید آشنا یان تازه بگیرید وسعی کنید که باز بان یا بوسیله انجام خد متی دلشان را بدست بیاورید اگر روز های او ل این عمل دشوار باشد در اثر عادت آسان خواهد شد وازین مجا هدت لذت خوا هید برد یقین داشته باشید که بی اعتنا یی هاو چه بسا دشمنی ها نتیجه ای سؤ گفتار وبی ادبی هاست نه اختلاف منا فع گفتار ناهنجار وبی ادبی مثل بوی گندیده ،مردم را بیزار وفراری میسازد زبان نادان شبیه به تیغی است که دست طفلی باشد. بی جهت به دروازه و دیوار ودرخت وهر چه هست میکشدو زخمی میکند بسی مردم پاکدل که بی سبب از نادانی، دل ها را مجروح می کنند واز خود میرنجا نند اول شرط کا میابی در آمیزش نگا هداری زبان است.

فرستنده عبدالرحیم
متعلم صنف دوازدهم ك لیسه حبیبیه

دوستی

هنگا میکه با دوستان بسرمیبرم دیگر هیچ آرزو یی ندارم

(لابرویر)

بهتر ین وسیله دفع دشمنان ازدیاد دوستا نست

(بیر مارك)

نایاب ترین چیز هادر جهان دوست صمیمی است .

(نا پلیون)

دوستی با مردم دانا با لا ترین سعا دتست

(ضرب المثل فرانسوی)

دوستان فهمیده وصمیمی زندگی را بصورت بستانی زیبا جلوه می دهند که هیچگاه نمی خواهیم آنرا ترك گوییم وهنگامی دوستی حقیقی تحقق میابد که یاران قلب یك دیگر رابدرستی بشنا سند واین مشکل ترین چیز های جهان است . (یکی از حکمای چین)

در عز لت بسر بردن بهتر ازمعا شرت با دوستان نا بخرداست

(مثال قدیم)

دوست حقیقی آنست که در غم وشادی ماشریك باشد خو شبختی مارا مضا عف ونیمی ازرنجهای مارا بدوش کشد.

(بیکن)

دسرور زوی ژبا ړه

قولنج څه شی دی او څنګه منځ ته راځی

دمالګی نه زیاته استفا ده کول په بدن کښی دمایعاتو دزیاتوالی سبب ګرځی له همدغه سبب نه داویلی شو چه د مالګی لرونکو خوړو دزیات استعمال په نسبت خلك د«تو کسیا» په ناروغی اخته کیږی که څه هم دا دلیل به تیك اودرست دلیل نه وی خودومره ویلی شو چه که چیری په هغو خلکو کښی چه دغه نارو غی ځای نیولی وی نو مالګه دمرض په وخامت اود ناروغ په بد مر غه کولو کښی لوی لاس پیدا کوی. له دی امله چه ددغی نارو غی مخه نیول شوی وی ښه به داوی چه په ورځنیو خوړو کښی داندازی زیاته مالګه استعمال نه شی زیار وباسی چه د مالګی په زیات مصرف باندی راضی نه شی داځکه چه نتیجی بی زیا تی خطر ناکی دی

ځینی نجو نی او هلکان دکوچنیوالی په وخت کښی دناآرامی اووارخطایی سره مخا مخ کیږی کله به ژاړی او کله به میندو ته ازار ور کوی خو مهربانی میندی بدی راز نه دی پوهیدلی چه ددوی کوچنیان دژړا او شیدو خوړلو په وخت کښی لږ څه هواد هغو سره یو ځای د ها ضمؤ سی جهاز ته داخلوی چه په دغه ځای کی ددوی دازار سبب ګر ځی ځینی کو چنیان دطبیعت له نظره دنورو کو چنیانو په نسبت ډیر حسا س وی ،دوی به زیات کار کوی اود ذکا وت له مخی به ور ځنی چاری سرته رسوی اود هغو هلکا نو په مقابل کښی به چه آرام اوهوسا وی زیاته ژړا کوی ددوی داعصا بو انقباض اوناراحتی هغه وخت زیاتیږی چه ددوی میندی داعصا بو په ناروغی اخته شوی وی اودا موضوع به دیوه زنځیر په توګه دنکرار په حال کښی وی ددغه راز حسا سو او قو لنجی هلکانو دعلاج ښه لیاره داده چه د خوب اورا حت په وخت دوی دخوب په لارو چارو بلد شی، په اړخ دی نه ویدیږی، بلکه ددوی دخوب عادتونه دی داسی وی چه اړ خو نه وشایی تکلیف ونه وینی په دی برخه کښی سپارښتنی او لارښوونی کوم کار نه شی کولی بی له دینه چه په عملی توګه په اقدا ماتو لاس پوری شی او ثابته شی چه ددغی ناروغی ټولی ریښی له منځ نه وتلی دی ځکه چه قو لنج په خپل ذات کښی یوه داسی

پاتی په ٤٨ مخ کی
ژوندون

اندیشه های جوانان

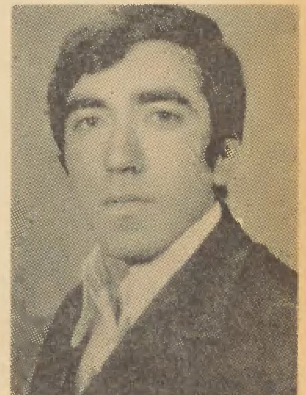

ظهور پدیده های جدید و رشد تکا مل آنها عا مل اسا سی عملیه پیشر فت وتر قی است نسل جوان به حیث نیروی متر قی جوا مع را انکشاف مید هد وچرخ تمدن رابه پیش میراند.

جوانان باید این رسا لت خود را بدانند وشا یستگی انجام آنرا در یابند امروز جوان میتواند در کار های بزرگ کشور شر کت‌ورزدکه اطلا عات وسیع درباره شرایطزمان ومکان داشته باشد. جوانان ما در عصر جمهوریت راه خودرا شنا خته‌اند این راهی است‌که انقلاب مردمی ماسرراه‌آنها قرارداده‌تا آگاهنانــه‌وبا تصمیم قاطع واراده استوار آنرا بپیماید زیرافر جام‌این راه‌خوشبختی‌ورفاهیت‌مردم وترقی وطن است.

روشن است که‌سعادت یك جامعه به‌مقدار کار ثمر بخش آن ارتبا ط مستقیم وانکار ناپذیر دارد.

محمد همایون«آصفی» فارغ‌التحصیل لیسه میربچه خان

هما نطوریکه نبا تات استوار و پایدار بریشه خوداند.

یك مملکت ویا جامعه نیز بخا طر جوانان با درك وبا احساس کــه همیشه درپی علم ومعر فت وکارو زحمت برای مملکت ومردم خودانــد استوار وپایدار میباشــد وآرز وی یك مملکت ومردم‌آن همانا زحمت‌کشی جوانان درراه متر قی سا ختن وطن وپابندی بوظیفه ایشان مــی باشد.

پس برای جوانان لازم است که‌از کار ییکه شایسته یك جوان نبوده‌تا حد توان دوری‌جوید وپیشه خودکار وصمیمیت ودوستی را قرار دهنــد آنها جوانان واقعی گفته میشوند.

سهیلا غنی زاده متعلمه صنــف ۱۲ لیسه آریانا

جوانان هر گاه خودرا درك مــی کنند عمر زودگذرشان به غفلت‌نمی رود غفلت عدم درك مو قع ووقــت است چه‌بسا روز ها وشب هــای انسان به غفلت وبی خبری میگذرد زمان هیچگاه از حرکت نمی‌ایستدو مائیم که همواره روی غفلت وعطالت ودقت نشنا سی در محو طه اغفا ل قرار میگیریم ومو قع ومو قف خود را خوب درك نمی کنیم جوا نان یك کشور که مسوو لیت زیا دی بــه عهده دارند باید حیات وعمر خودراوقف اجتماع کنند.

زیرا وقت چون‌در یای خروشانی‌جریان دارد واز حر کت باز نمــی یستد وهر دقیقه ای که‌از عمر مــامیگذرد آنرا نتوان بد ست آورد.

معرفی یک جوان هنرمند

انور فرهاد «شفق»

نقاش جوا نیکه آرزو دا رد در رشته نقاشی پیشرفت نماید وتمام سعی وتلا ش‌اش اینســت کــه در آینده نقا شی خو بی که بتوا نــد خواسته و مفکوره های را کــه از مردمش، از اجتما عش وازطبیعــت وطنش سر چشمه میگیرد نقا شی نماید و به مردم عر ضه نماید.

اسمش انور فر هاد و شفــق تخلص میکند. او که او لین دو رهٔ ما موریتش را بحیث معلم آرت د ر مکتب دقیقی بلخی شروع نمو ده است آرزو دا رد که آنچه راآموخته است بد یگران بیا موزاند و درضمن‌خودش نیز تلاش دارد که‌به اسلوب های تازه نقا شی دست یابد.

شفق پیرو سبك ریا لیز م بوده‌و بیشتر تا بلو ها یش نیز به این شیوه نقا شی شده است.

انور فر هاد عقیده دارد که هدف‌در نقا شی چه بشیوهٔ ریا لــیز م باشد ویا کوبیزم یکی است ولــی‌شکل عر ضه آن فرق میکند. بحرحال درهردوصورت‌هدف یکی است. میگوید: آرزو دارم جوانان ما که استعداد نقاشی دارند بیشتر کارکنندوازهمه‌وقت دیگر استعداد خود را بکا ر اندازند. زیرا کار و زحمت کشی‌وتمرین است که استعداد ها ر ا تبارز مید هد وز مینه پیشر فت رامهیا میسازد.

راز پیشرفت

خواهید کرد؟ چگونه این کشور را آباد خواهید کرد.

گرچه زنگ ختم ساعت رااعلام کرد ولی معلم مادست بردار نبود، هرچه دردل داشت گفتو ماراازمسؤ لیت های‌آینده‌مان آگاه ساخت

آن روز گذشت، حرف های معلم تاریخ رااویزه گو ش خود ساخته بودیم ،روز دیگرمعلم ادبیات امتحان میگرفت ،او گفت: پانزه دقیقه‌بشما وقت‌مید هم ،باید درین پا نزده دقیقه مقاله ای‌بنویسید تحت عنوان «چگونه کشور ما پیشر فت میکند؟» من که نصایح معلم صا حب تاریخ را بخا طر سپرده بودم شروغ کردم به نو شتن:

«پیشر فت وتر قی وطن عزیز ماآرزوی همه ماست برای اینکه‌وطن ما تر قی کند ما باید فهمیده و دانسته باشیم وبدانیم که اسم معشو قه هانری هشتم چه بوده استو چگو نه عطر وپودر وکریم استعمال‌می نموده شاگردی‌که ندا ند افراسیا ب چراخودرا بدریای‌جیحون انداخت وچه کسی اورا نجا ت داد بدرد مملکت نمی خورد.

باین شکل مقاله‌امراتا آخرنوشتم وخواندم وبمعلم صا حب بردم

چطور میتوان از فردی آرزوی‌کار وخد مت داشت درحالیکه او ندانسته باشد وزیر ملکه ویکتوریا چه‌نام دارد وطن ماذخایر گرانبهای طبیعی دارد ،ولی کسانی میتوا نند ازین معادن وذخایر بهره برداری کنندکه بدانند تعداد تلفات ناپلیون درجنگ واترلو چند نفر بوده است.

علت عقب ماند گی زراعت در کشور ما اینست که دهقانان ما نمی دانند جنگ پروس واطریش درکدام سال وبه نفع کدام طرف صورت گرفت..

به‌این شکل مقاله امرا تا آخر نوشتم وبه معلم دری ماسپردم

معلم انگشتش را بطرف او درازکرده گفت.
تو بگو وزیر ملکه ویکتوریا چه‌نامی داشت؟

بس های که

تطبیق نشد و درسال آینده مدنظرما می باشد. فعلا به همه نگران ها ومفتشین هدا یت داده ایم، تا در انتقال شا گردان معارف به هر پیمانه یی که با شند، بپردازند.

آخرین مو ضو عی که‌از دو کتور سمندری معلو مات خوا ستم، پیرامون پر سونل تصدی ملی بس بود.

وی درینمورد ، میگوید:

ـ پرسونل این مؤ سسه بشمول نگران ، کلینر، دریور ومیخا نیك به یکهزار نفر خوا هد رسید، حقوق ومزایای آن ها مطابق قانون کا ر وکار گر پر داخته می شود، تشویق ومجا زات درینموسسه، برا ی انسجام کار هاوقدر دانی‌ازپرسونل زحمت کش و فعال جدا مد نظر گرفته می‌شود.

توزیع لبا س های بـها ر ی و زمستانی و ار تقای در جـه، ا ز تسهیلات و امتیا زات دیگر مـا است.

تلاش زنان جهت پیروزی

تکاپو وتلاش هاراسویه های مختلف زندگی ازهم جداساخته وزمانی زندگی شهر نشین دور ازاجتماع‌وگاه‌ابر های تیره‌وتارنابرابریها آسمان زندگی اش راپوشانیده وعقب پرده ها نگاه‌اش‌داشته، ورنه افغان چون گذشته‌ها خون رزمندی وپیکار بازندگی وجهاد در راه پیشرفت درعروقش همچنان جوشان است .

اودیگر درپس چادر های بلند در خانه محروم ازعلم ودانش نمیماند ، ازتعلیمات عالی درپهلوی برادران خود بهره مندمی شود و استعداد هرگونه آموزش رادارد .

درکانون خانواده عنصر خوب ومهربان‌و مادرپرمهر وداناست ودر انجام امور اجتماعی نیزپیروز وموفق میگردد ، امروز در پرتونظام مترقی جمهوری امکانات بهتر بمیان آمده تا زنان ودختران افغان درفعالیت های همه جانبه درجهت انکشاف کشور سهم گیرند .

چنانچه بناغلی محمدداود رئیس دولت و صدراعظم وبانی نهضت نسوان در بیا نیهٔ هدفمند خطاب بمردم چنین گفتند: (دولت جمهوری افغانستان برای ایجاد شرایط لاز م جهت تامین وتساوی حقوق زنان با مردان در کلیه شئون حیات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی وفرهنگی اقدام لازم خواهد نمود) با این بیانات مدبرانه بانی نهضت نوین زنان افغان وبادرك این واقعیت که درترقی وتعالی جوامع بشری نقش زنان چه درکانون خانواده از لحاظ تنظیم درست حیات فامیلی تربیه ورشد سالم اطفال وتقدیم فرزندان صالح وشایسته.

به جامعه وچه درخدمت کشور همواره موثر وارزنده بود. وپیشرفت سالم جامعه ما را مینمایاند، اجتماع امروز مابه این‌تعادل‌احتیاج دارد وباپشتیبانی ازحقوق زنان ودختران افغان وتثبیت سهم آنهادر تطبیق تحولات وانکشاف بنیادی نظام مردمی ایجاب یك سلسله‌اقدامات سریع ومفید رادر جهت بیداری ورهنمایی‌زنان می نماید ودرحقیقت زن محوری است که خانواده وجامعه وحتی تمام بشریت در اطراف آن می چرخد نقش زنان درهدایت و تعیین سرنوشت ملت هااهمیت حیاتی دارد .

قولنج څه شی دی

ناروغی ده چه څوك وربانديښه نه پوهیږی اونه یی کوم در مل‌منځ ته‌راغلی دی خوداچه اکثره میندی‌د خپلو ماشو مانو دسر گردانی په نسبت تکلیفو نه‌وینی‌نو بنه‌کاربه‌داوی چه‌په‌پورتنی لیاربنوونه باندی نګ وشی‌اوپدی ترتیب سره دغه‌رازدرد اوکړاووسیله له منځ نه لیری شی موږپه دی باور لروکه چیری پد ی برخه کښی دداکترانو نظر یاتو او هدایاتو ته دخلکو پا ملرنه واړول شی په ډیر لږ وخت کښی به‌په‌دغی نارو غی اخته کسان جوړ شوی وی اوبیا به دکومی ستو نزی احساس هم نه کوی.

سپاسگزاری

از بناغلی محترم پوهنوال دکتورمحمد یوسف هما که عمل جرا حی کیسه صفرای خانمم رابا توجـه‌مو فقانه انجام داد، تشکر میکنم و نیز ازپو هندوی دکتور محمدکریم‌نصر که درتداوی آمبو لی شش مریضه مو فقانه سعی کرد، اظهـار سپاس می نما یم.

پـو هنمل اکبـر استـاد پوهنځی ادبیات وعلوم بشری

۲۱۰-۱-۱

پوهنوال دکتور
محمد یوسف هما

پوهندوی دوکتورکریم نصر

ژوندون

شعر، آفریده‌جان

شاعر شهیر فرانسه درین مورد ، نظری آمیخته باطنز دارد .

«آن کس که نخستین بار روی یار را به گل تشبیه کرد شاعر بود، وان کس که بار دیگر چنان کرد احمق بود» . این گفته بودلر در نهایت شدت خود روشنگر هدف شاعر امروز در جامعه امروزی میباشد. یعنی شاعر امروز باید شرش را از نظر محتوی وشکل موافق به‌مقتضیات زیست امروزی بسازد و چون در جامعه نو وعصر نوین بسر می برد. باید سخنش تازه و برابرباخواسته ها، فلسفه ها و حقیقتهای زندگانی انسانهای امروز باشد . البته این تازه آفرینی ونو آوری بایست بر بنای متینی از ارزشهای منطقی هنر وادب گذشته پی ریزی گردد. گویاشاعر امروز باید تسلط کامل درادب وهنر دیروز داشته باشد . تاباترک اضافه ها به بدعتهای قابل پذیرش و پیروی جامعه پیروز گردد .

– صفات و مشخصات شعر خوب چه رامیدانید ؟

– صفات و مشخصات شعر خوب به‌نظر من فقط شعری را باید ترجیح داد که نمایانگر احساس و ادراک، حقیقی شاعر از واقعیتهای زندگانی اوباشد و بکارت طرح وکلمات‌جالب داشته باشد . قالب نو ویا کهنه فرق نمی کند از قدیم گفته اند : (سخنی که ازدل بر می خیزد به دل می نشیند)سارتر رجحان‌وبرتری، وخوبی شعر را در آب دیدگی شاعرش از شکست میداند .«الفرد دو موسه» بهتری وخوبی شعر را بسته بمقدار رنجی میداند که‌شاعر می کشد ، زیرا غم و اندوه ، را استاد انسان آموزنده می گوید . بهر صورت می توان گفت ،که شعر خوب واجد ویژگیهای از قبیل وزن (مطلب از قالبهای معین پیشینیان نیست) بلکه ایجاد وزنهای تازه ، ایجاز ، انتخاب کلمات ، رعایت صنایع مهم شعری و تصویرسازی ، تازه جویی در محتوی وحتی شکل می باشد . امید می کنم این گفته‌ها جوابگوی پرسش قبلی تان در باره شعر مقید به وزن و قافیه و شعر آزاد نیز باشد .

–شعار چیست . باشعر چه فرق دارد آیا اشعار در شعر مجازاست؟

شعر شناخت انسان از شرایط وواقعیتهای گذران و ویژه است .در حالیکه شعر مفهوم و سیع‌وشناخت وبرداشت عمیق شاعر از مجموع، واقعیتهای زندگی است. شاعر پیشقدم است و همیشه میخواهد تادیگران را آزادانه براهی تازه بکشاند. البته این‌حقیقت‌تنها بحال شاعر امروز صدق نمی کند . بلکه شاعر دیروز نیز همینطور بوده‌است چنانکه حافظ می گوید : بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم – فلک را سقف بشکافیم وطرح نودر اندازیم. این صلای او نمایانگر پیش گامی اوست در زندگی، تازه طلبی وبالاخره رهبری براهی تازه وزیست بهتر. در حالیکه شعار در شعر فقط برای روزی چند تازگی دارد و بعد باتحولات زندگی مفهومش را از دست میدهد و اما شعر بدون‌شعار مانند این شعر حافظ تاثیر وخاصیت جاودانه و فلسفه دیرپا دارد . وقتی شعار در شعر گنجانیده شودهمزمان با خود، شعر راازحیث محتوی، کهنگی می بخشد وازبین می بردولو شکل آن تازه و جدید باشد .

– فرق بین شاعر و نویسنده را چگونه بررسی می کنید ؟

– تفاوت شاعر و نویسنده همان فرق میان شعر ونثر است . بعلاوه آنچه در مورد شعر و شاعر گفته شد در مورد نویسنده نیزصدق‌می کند وفرق فاحشی میان این‌دوموجود حساس و دوست داشتنی وجود ، ندارد. تنها عرصه تاخت وتاز نویسنده گشاده تر از ساحه هنرنمایی شاعر است و بر عکس‌نگاه جولانگاه شاعر درشعر بامقایسه‌نثر ونظربه‌قوانین‌شعری‌ضیق‌میباشد و کار شاعر در شعر دشوار تر ، از نویسنده است . بعلاوه باید اظهار کرد که اثرات شعر در فردو جامعه ووقایع مربوطه به آنها نسبت به نثر حاد و قوی می باشد و نتایج کار شاعر را میتوان درفاصله‌های کوتاه زمان نیز مشاهده کرد .

– دراخیر می پرسم ، ازدیاد شعرا ونویسندگان در جامعه چه مفادی رابار خواهد آورد ؟

– بعد از اندکی تفکر جواب می دهد .

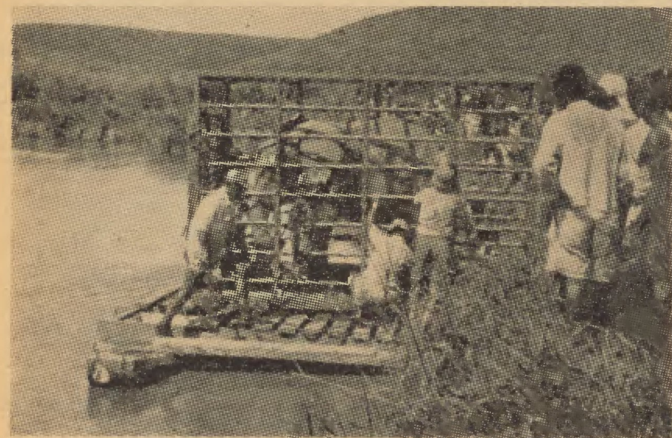
ازدیاد شعرا ونویسندگان در جامعه مفاد زیاد دارد اما به‌اختصار وبه صورت عمومی می توان گفت‌که ازدیاد شعرا ونویسندگان ، در جوامع بشری دو سود بزرگ‌ومهم دارد. یکی اینکه کتله های بشری ، بیش ازپیش به‌حقایق زندگی آرمانها و ارزشهای واقعی انسانی پی می برند و دیگر اینکه هنر ، و ادبیات به ویژه زبان در اثر کاوشها وجستجو های شاعران ونویسندگان واقعی سیر تطور وتکامل خویش‌را می پیمایند وهم سواد ودانش رفته رفته عام می گردد و از خدمات اجتماعی این گروه، جامعه انسانی به جهت و سمتی که کمال مطلوب انسانی است رهبری میشوند.شاعر ونویسنده هر چند بیشتر شودهمان قدر بانابسامانیهای زندگی اجتماعی مبارزه صورت می پذیردو نیز پاسداری کامل از فرهنگ‌وهنر ملی بعمل می‌آید .

اینهم یک نمونه از شعر آقای نیک محمد صریر .

در آغاز بهار زندگانی – جهاندردیده ام رنگ دگر بود
بسر اندیشه زیبا و بکری – هوس پرور دلی گرمم ببر بود
خم پیچی که دارد وادی شوق – به پیمودن به چشمم بی خطر بود
نه هرگز بر مراد دل رسیدم – نه در سعی و تلاش من ثمر بود
پرید از شاخسار پیکر من – که سیمرغ شبابم‌تیزپربود
نمودم نعره مستانه ام ضبط – که از شهر خموشانم‌گذر بود
شب وروزم به یکرنگی‌بسرشد – بسا صبحم زشامم تیره‌تر بود
زبان دیگران هم‌داشت‌سودی – ولی در سود من‌بیداضرربود
نه باشادی ورا حت‌وارسیدم – نه زین دو جسم‌وجانم‌راخبربود
حریفان باده‌مستیها نمودند – مگر قوت من از خون جگربود
شرنگ مرگ در کامم گوارا – ز شهد زندگانی بیشتر بود
نجات خود به دانش‌جسته‌چندی – پناه‌گاهم دوسه روزی هنر بود
دانش هم نشد آسوده عقلم – هنر هم دردل من‌بی اثر بود
زمانی دل بزیبایی ببستم – مگر آنهم چو عطر تیز پر بود
بسان رهرو گم کرده منزل – مرا خجلت ره آورد سفر بود
به شمشیر ملامتهای مردم – قضاوت بخت وتقدیرم سپربود.
همه آنچه یقینش می‌شمردم – به چشم عقل وهمی‌مختصربود
مراسر گشتگی ازپا درآورد – بنای هستیم زیر وزبر کرد
بدل افسرد آخر آرزویم – به سینه مرد ذوق جستجویم

قتل عام فیلها

بفروش میرسانند .چنانچه یک توریست شهر دوسلدورف آلمان که بر سبیل سیاحت وارد کینیا شده بود ومبلغ۱۲۰۰۰ مارک فیس شکار فیل را پرداخته بود از راه شکار غیر مجاز فیلها مبلغ‌سی‌هزار مارک بدست آورد .

بعد از طی پنجصد کیلو متر فیلهای خردسال به محل مصئون نقل داده می شود .
حیوان شناسان، عقیده دارند که حیوانات موصوف دوباره به محل‌اصلی خویش بر خواهند گشت.

بدون شرح

پیش بینی؟

در جشنی که بر نارد شاو به مناسبت نود سالگی خود در منزل ترتیب داده بود ، یك روز نامه‌نویس جوان به شاو گفت :

– امید وارم که سال آینده هم بتوانم شما را ببینم شاو بلا فاصله جواب داد :

گمان میکنم خواهیم توانست یکدیگر را ببینیم ! چون شما به‌نظر من جوان سالمی هستید !

درس شرافت

مردی به پسر خود نصیحت می کرد ، در معاملات و تجارت همیشه سعی کن به مشتری خود از راه دوستی و شرافت پیش آمد کنی !

مثلا دیروز یکی از مشتریها چهارصد افغانی به من داد . یعنی می خواست ششصد افغانی بدهد. مگر هزار افغانی داد !

پسرش با بی تابی پرسید !

– خوب چه کردید ؟

گفت :

– هیچی ، نصف آنرا خود گرفتم ونصف دیگرش را به شریکم دادم!

مدرن‌ترین پیش بند برای آقاهنگام آشپزی

به انتظار مشتری‌دیگر

علت بستر شدن

شخصی از راهی می گذشت‌دفعتاطفلی از بام افتاد و راسا به گردن آن شخص آمد چنان که مهرهٔ گردن‌آن شخص صدمه دید و چند روز بدان سبب بستر گشت !

جمعی از اقوام وی برای عیادت‌او آمدند و گفتند :

– رفیق ما چه حال دارد ؟

آن شخص گفت :

– حال از این بدتر چه باشد که‌دیگری از بام بیفتد و گردن من بشکند !

خطر

در مجلسی صحبت ا ز خطر های مسافرت باکشتی بود . . . مردی با اصرار تام میخواست ثابت کند که سفر دریا همیشه خطرناك است وچون دلیلش را خواستند ، گفت :

بهترین دلیل اینست که درسفر درکشتی بودم که برای‌اولین مرتبه زنی را دیدم و با او آشنا شدم و سپس با او از دواج کردم .

داکتر به مریض : آ، رفیق د رجه فشار شما یکصدو هشتاددرجه‌است

چه کاره هستی؟!

روزی شخصی به رفیق خود از راهی عبور می‌کردند دفعتا دید که یکی از رفیق دیگر شان به آنجا مصروف دیدن اشیای چار طرف‌خود است درین و قت رفیق اولی شان بعد از احوال پرسی خود گفت :

احمد جان به اینجا چه‌کاره هستی؟!

گفت چیزی نمی کارم که بکار آید ، گفت پدرت نیز هم چنین بود، هرگز چیزی نکاشت که بکار آید!

داکتر صاحب زودتر دندان مرا بکشید

تابلیت جوانی

اخیرا تابلیت هائی کشف‌کرده‌اند که انسان را چندین سال جوان‌میکند این هم قصه ایست از آن تا بلیت ها... روزی پیر مرد هشتاد ساله‌یی به دوا خانه مراجعه کرد و جعبه‌ای ازین تابلیت ها را خواست . . . متصدی دواخانه یك جعبه دادوگفت: هر دانه از این تابلیت ها کافیست که آدم را ده سال جوانتر کند، اما مواظب باشید که خشوی شما از این موضوع آ گاه نشوند !؟

درشیرینی فروشی

شیرینی سازی خوش سلیقه یی، برای بچه های خورد شیرینی های به شکل مجسمه ساخته بود تابیشتر آنان را اطفال خوش کند و قیمت بهتری رویش بگذارد .

یك روز دختری کوچکـی و ا ردمغازه وی شده و پرسید !

– کاکا جان این مجسمه هایی راکه با شیرینی به شکل مجسمـــه ساخته اید ، چند می فروشید ؟

فروشنده جواب داد :

– دختر جان ! یکی پنج افغانی.

دخترك گفت :

– خیلی خوب ! یکی از آنها رابه‌من بد هید .

فروشنده پرسید :

– مجسمه پسر باشد یادختر؟!

دخترك قدری فکر کرد و بعـــدگفت :

– پسر باشد ! چون حتمابیشترشیرینی دارد .

صاحب خانه : به‌هر جای دیگر‌که‌برو ید گذاره شما به این رقم عصبا نیت نمی شود

شجاع ترین مرد مان

از بخیل پرسیدند که :

– شجاع ترین مردمان کیست؟

گفت :

– آن کسی که آواز خوردن غذا به گوش او رسـد که در خانه اش چیزی می خورند و زهره اشـــــ نترکد !

هرگز راست گفته ای ؟!

از دروغگویی پرسیدند :

– هرگز راست گفته ای ؟

گفت :

– اگر گویم آری، دروغ گفتـــه باشم !

بدون شرح

قیمت زن؟

به جان رشتان یك گفتند :

– زن ها قدر و قیمتی ندارند !

نویسندهٔ مشهور جواب داد :

درست است ، ولی همین کـــه انسان یکی را انتخاب میکند قیمتش به سرعت بالا می رود !

تشکر آقای داکتر که پرابلمهای ازدواج مارا حل کردی

زن‌ها ی امروز

سه نفر زن جوان با هم مشغول صحبت بودند ، راز خودرا به‌یکدیگر می گفتند .

اولی گفت :

– من تمام خالیگه هائی که قبل از از دواج داشته ام به شوهـــرم گفتم !

دومی گفت :

– شخصی باید برای اینکارخیلی جسارت داشته باشد !

سومی گفت :

– به عقیده من باید خیلی حافظه هم داشته باشد !

وقتی که دکتر به ذره بیـــــن مریضش را معاینه کند

منطق کور

شخصی حکایت کرده اند که از شهر سفر کرده و به دهی رسیـــدم درشبی ، که نهایت تاریکی بود ، در میان آن نا بینایی را دیدم کـــه کوزهٔ پر آب برسر شانه و چراغی در دست داشت و به بسیار احتیاط تمام راه می رفت .

من خود را با او رساندم و او را نگاه کردم و گفتم :

– ای برادر ! شب و روز نـزد تویك برابر است ،این چراغ بـــه دست گرفتن توچه معنی دارد ؟

گفت :

–تا کور دلی مثل تو با من‌تصادم نکند وکوزه مرا نشکند

بروس اسپرینگستین درحال اجرای کنسرت

شبه‌موسیقی راک در پس کوچه‌ها

نسل موسیقی راك ،اند ،رول :ـ همه کس بزرگ می‌شود و بدون اینکه پیر شود .

بروس اسپر ینگستین یکی ازهمان‌هاست و خودش درین مورد آهنگی بشکل ذیل سروده است :

((بربال طیاره ب ۵۲ سوار شدم و اورا باندوه بمباردمان کردم.
با اراده‌ٔ خشنی که داشتم
تمام قوانین رازیر پا گذارده و بامکتب قدیمی بریدم
باردیگر از فراز آسمان ها پائین نخواهم شد
خودرا در ابر گرما آفرین مردم پنهان کردم
وهنگا میکه می گویند : «پائین شو بلند می‌شوم))

او رامی توان ((اخرین طفل بیگناه در موسیقی راك)) خواند و این‌نام با مسمی است ولی این شخص باهمان چهرهٔ معصوم هزاران تماشاچی دلرده را بروی شعله‌های اتشی هیجان در پایان کنسرتش قرار میدهد. اویك پسر طلایی کالیفر نیایی ویا ملکهٔ در خشانی از انگلستان نیست او که همیشه جاکت چرمی همراه بازیر پیرا هنی به‌تن می‌کند یك چهرهٔ درخشان از موسیقی در حال مرگ نیوجرسی ،زادگاه مو سیقی جاز، می‌باشد .اوزندگی رمانتیکی طبقهٔ پایین را دارد به اضافه اینکه سگرت نمی کشد کاکاهی مشروب می خورد و مخالف استعمال هرنوع دوای مخدره است .

بانهم ازدیدگاه دیگر اوشبح درحال مرگ موسیقی دانا راك است باریك وجذاب است. برای۲٦سال اسپر ینگستین چیز ی دیگری جز مزهٔ تلخ فقر وقرض نمی‌دانست وفقط یکی دوهفته پیش‌بود که‌رو یای‌موسیقی راك برایش به‌تحقق پیوست خودش میگوید:

((هنگامیکه نه سال داشتم فکر نمی کردم کسی وجود نداشته باشد که الیوس‌پرسلی بودن رابه‌دل‌نپرورانیده باشد)ولی اونه احساساتی ونه‌فوق‌العاده است. موسیقی او ابتدایی‌است ویپوند نزدیك باتمام شایعات ترازیدی‌هاو ومالیخولیا های‌بازاری دارد،ار تباطی که موسیقی راك‌راصدای اعتراض یك نسل‌ساخته است.

آهنگ های اوجدا ازتمام خوانندگان بلند آوازه موسیقی‌راك‌چون :سام کوك الیوس‌پرسلی ،چك‌برای ،رو ی‌اورسیون و بدی‌هولی میباشد. وحتی‌ازلحن‌غم‌زده او می توان فریاد باب‌دیلان‌وان موریسن وباند را شنید. موسیقی‌او ترکیبی‌از آهنگ های لاتین سول وجاز بسیار عالی می باشد.لحن آهنگ‌باتوقف های کوتاه‌ودرهم میشکند وبا سرعت هم‌آهنگی خودرا بازمی یابد اشعار غنایی آن بیشتر نمای‌مجرد دارداسپر ینگستین بسیاری مواقع‌بااین اشعار خواسته هایش را ابراز میکند.

چنانچه‌میگوید:

((معشوقه‌ام‌این شهر خشن‌استخوان هایت رابیرون میکشد.
این‌شهر دام‌مرده وقربانگاه است .
تاکه جوان هستیم بیا ازآن‌فرارکنیم.
گدایا نی چون‌من‌و توبرا ی‌گریز تولد شده ایم.

هرکس سعی میکند بداند اواز کجاآمده و به‌کجا میرود؟

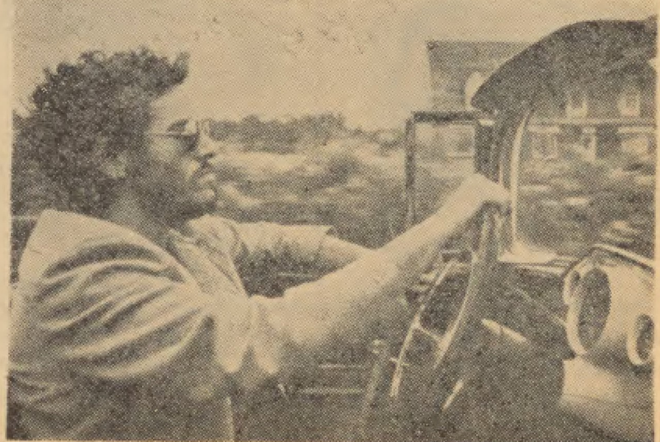
برای اولین‌بار اودر اواسط سال ها ی شصت درسواحل جرسی برای هواخواهانش که محدود بودند آهنگ سرداد.

بعددو البوم ریکارد هایش بنام های ملاقات‌در(اسبری پارك ووحشی بیگناه وبی قرارجاده‌ای) برتعداد تماشا گرانش افزود. این البوم هاباربار تجدید شدو مردم‌از یک (ریلان‌جدید)حرف‌میزدند. بعدها اسپر ی اسپر ینگستین دو سا ل روی البوم‌جدید ش‌بنام(تولد برا ی فرار)کار کرد وکمپنی کلمبیا به اطمینان اینکه همه‌کس ریکارد هایش‌را خواهدکرد ۱۵۰ هزار دالر خرچ‌کرد.

این البوم اورا به‌مقام درجه یك‌رساندو تکت کنسر ت‌ها یش‌پس‌از اعلان‌باسرعت‌به فروش رسیدو هفته پیش‌در کنسر ت‌ترتیب شده اش‌درلوس آنجلس هزاران‌جوان برا ی شنید نش‌دست‌و پای‌شکستاندند. طی چا ر روز کانسر تش‌درتیاتر روزباز سن‌سیت ستریپ او نمایش تکان دهنده هنری به‌عمل آورده‌تما شاچیان راچنان هیجان زده سا خت که‌همه بپاخاستند وبه‌پایکو بی شروع‌کردند

هنگام سرایدن‌آهنگ در انظار مردم،حتی سرایند گان مجرب وپخته مضطرب وپریشان میشوند ،ولی اسپر ینگستین باانرژی‌دیوانوار وحشیش توانست‌تا نظرهمه را جلب کند.

تماشا گران لوس‌آنجلس که ازاین خواننده‌پس‌کو چه‌توقع چنین درخششی را نداشتند ،برو ی‌میزهامی جهیدند وبرا یش چك‌چك‌میکردند .اوبخوبی راز سرایندن در

بروس به رانندگی علاقه دارد

ژوندون

تیم موسیقی راک درپس کوچه‌ها

حضور مردم‌رامی داند:در حالیکه دربر خی حالات اجازه می‌دهدکه تاسرحد درهم‌گسیختن آهنگ‌پیش برود هیچوقت هم‌آهنگـــی را از دست‌نمی دهد·در البوم(جاده‌ای) به‌خصوص آهنگ سا کسوفون کرانس کلمون چهر ه جدیدی ازنسل نومی بینیم.

اواز همرا هانش‌که رو ی‌صحنه مو سیقی قرار دارندمی خواهدکه پیرویش‌کنند·بسیاری اوقات تغییر ازآهنگی به آهنگ‌دیگر برق‌آسا ومهمیز وار صورت می گیرد وباند موزیــك مجبوراست اورا پیرو ی‌کند·لارنس کلمو ن میگوید : «وقتی که‌با بروس همکاری‌کنیدباید به هرجایی که انسان را می‌کشد رفت‌بخاطر همین تنوع است که آهنگ حتی تادوساعت دوام میکند .»

بروس خودش‌میگو ید((من‌به خاطرموسیقی زندگی میکنم وهمه‌چیزم است))

اسپرینگستین سعی نمو ده‌تابه اصا لت موسیقی نفوذکرده وهیجان وحشی موسیقی راك‌راكه‌طی‌سال های اخیربی‌مزه شده بـود باز یابد . این حدس‌درسال های هفتادکاهش یافت ودران‌سال هابه استثنا ی‌چهره ها ی چون: پاول سمپون، جکشن برون ولینداور- نستاد موسیقی راك‌راه خاموشی وسرد ی‌را دنبال کردچنانچه دستهٔ رولنك‌ستون بخاطر نداشتن آهنگ هـای نو درسفر امسال شان چنگی بدل نزدند. ولی اسپر ینگستین‌سعـی نمود ازمایه‌ها ی‌اصلی موسیقی راك‌بر داشت نوکرده وآن را جوان نگه دارد.اوازافسانه‌های فرهنك مردمی سال های۵۰ که نمایشگـــر اندوه‌وتنهایی مردم‌است‌مایه می گیرد.

البوم معروفش به‌نام (تولد برای فـرار) قدرتمند است ·این چهره راهاموند رئیس کمپنی ریکارد گـر ی کولمبیا کشف کـردو عقیده داردکه(تایك نسل‌دوام می‌آورد)گـر چه‌درابتدا هدف‌اواز این‌کشف فقط آن‌بود که چهره جدیدی در موسیقی فولکك به مـردم معرفی کند.

اورا بسادگی میتوان به حیث‌یك جـوان عصیانگر موتر سیکل‌سوار نقش زدو لی او رخ های دیگراهمیت خودش‌وموسیقیش رارد میکند

البوم(تولد برا ی‌فرار)به‌منزلهٔ پلی است بین یك اسپر ینگستین شاعرپس کوچه ها وچهرهٔاصلی خودش‌ولی عمق‌بیشتر رادربخش دومی البومش میتوان دید:درآهنگ (نغمـهٔ سرکس ویلد بیلی) اومیخواند که اومردی است‌که سقوطش رابیادمی آورد خداونـــدا بشریت را از گلو له های توپ نجات بده.) درین آ هـنـگـ انسا ن بـراستی احساس در ما نده اسپـر یـنگستین را مـی بینـد اوخودش در مورد موسیقی می‌گوید موسیقی مرانجات دادازهمان آغاز گیتارم چیز ی‌بود که بان زندگی میتوا نستم·اگـر من‌بسو ی موسیقی کشیده نمی‌شدم نمی دانم‌چه مـی کردم)

اوبافقر درفری هولد نیو جرسی‌درخانواده ای‌که جزطبقهٔ کارگربود تولدیافت وخا نـه شان نزدیك‌ساحل قرار داشت مـــادرش از کودکی به‌حیت سکرتر کارمکیرد وپدرش از کاری به‌کار دیگر رو ی‌می‌آورد·

اسپر ینگستین بیادمی آورد که:

((پدرم راننده‌بود· اوخوش‌داشت دا خل موترشود ورانندگی کند· اودیگران را هم‌به موتر سوارمیکرد·))

هنوز کودك‌بودکه پدرو مادرش اثاثیـهٔ خانهٔ شان‌را جمع‌کردند وبه‌کـــــا لیفر نیا کوچیدند ·او به‌خوبی روزهای نکبت باراین دوران رابیادمی آوردو گیتاری ۱۰ دالر ی‌که بآن غمش را می زدود.

در۱۸ سالگی به پدرش شباهت عجیب‌پیدا کرد ((پدرم همیشه در حال‌تفکر بود))

بروس بارفقایش به جرسی باز گشت و اولین نغمه هایش را درپس کوچه های‌شهر بزرگ نیو یارك سرداد·او سعی کرداشعا ر نغمه هایش‌را خودش بسراید ((با مو سیقی میخواستم بمردم بفهمانم‌که وجود دارم))

بسال ۱۹٦۵ درحالیکه هنوز به مکتب‌بود شروع‌به تشکیل‌گروه موسیقی کردو·پول کمی‌در کافه‌های پس کوچه هابدست مـی آورد· در همان‌موقع‌با استیوان زد گیتارست آشنایی پیدا کرد((ما هردوهر آهنگی کــه بدست مامی آمدمی زدیم·بروس هفتهٔ پنـج تــاده آهنگ‌میسا خت·میگفت امشب‌آ هنگ مهمی‌میسازم و می‌ساخت))

ولی هنوز برو س‌به آیندهٔ مـــــوسیقی اطمینان نداشت.

باری‌میخواست به‌تحصیل ادامه دهد ولی قیافهٔ ظاهر ی‌اش‌را اداره‌چیان مکتب نـــــه پسندید ند·

درعوض اوبدنبال موسیقی بــراه افتاد· گروهش نام های‌مختلفی رو ی‌خودگذا شت وافراد مختلف راپذیر فت جواب دادخودش میگوید: ((من‌با میلیون هاگروه دیوانه، بـا مردمان دیوانه وحرکات دیوانه وارشان‌آشنا شد م‌آنها درهر جاییکه میسر میشد آهنگ مینواختند که ازجمله اسبری پارك‌جای‌بسیار مطلوب بود.

بقیه در صفحه ٦۰

بروس در استبری پارك

یو لنډ پولیسی داستان

دژوند بیمه

دمنت بار ژباړه

هغه دحال نه‌وتلی ؤ په‌ځمکه باندی بی هو ښه پروت ؤخود پرهاراو زخم کوم اثر پکښی نه لیدل کیده. زما مرستیال چه زما سره یو ځای ؤسروخو ځاوه اوویی ویل کله داسی هم‌پیښیږی چه‌دبدن‌داخلی وینه هم انسان ته تکلیف ور کوی مادبی حاله سړی نبض وکوت دزړه ټکان‌ته‌می‌یی غوږوروړاندی‌کړ اوومی ویل:

ــداخو په عادی تـــوگه نفس باسی؟

یو لاروی ددغی پیښی په‌بر خه کښی معلو مات راکړه اوپه ښکا ره توگه داسی معلو میده چه موټردوامړ په منځ کښی دلاری نه چپ شـوی او ښو پید لی دی. په‌دی مو ټر کی ناست خلك یوازی دوه تنه‌وو.

دچلوونکی اودده ملگری چه ښځه وه حال خراب معلو میده زیات وخت لانه‌وتیر شوی‌چه‌امبولانس‌راورسیده اوټپیان یی دځان سره وا خیستل.

په‌دی ورځو کښی مادومره کارنه درلوده، همدغه نسبت‌ؤ چه له یوی خوا دپو لیسو دپلټنی موضو عا ت اوله بلی خوا ټپیانو نه‌زما خاصــه پاملر نه دی‌ته اړکړی وم‌چه دخپــل مرستیال سره‌یو ځای دټپیانو دپوره پرستاری دپاره روغتون ته لاړ شم او همدا سی می وکړل کله چه هغی کوټی ته‌ورسیدم چه‌د موټر چلوونکی پکښی بستری ؤهغه بی حر کتــه په‌چپر کټ‌باندی‌پروت ؤاوپه‌حیرانی سره به‌یی خپل ټاکلی هدف له‌نظره تیراوه‌زمونږ دپښود ځیاربه وا سطه دده ځغلند نظر زمونږ خوا ته‌متوجه شو اوبی له کومی مقد می نه یـی وویل:

ــتاسی ځوك یاست اودلته څــه کوی؟

مخکښی می‌د خپل همکار ســره وعده کړی‌وه چه خپل پو لیســـی هویت به‌چاته نه ښکاره کوو او نه‌به ورته وایو چه مونږ مخفی پو لیسان یونو ورته می وویل:

ــمونږ لاروی‌یو کله چه ستاموټر دلیاری نه منحرف شو مونږ‌همالته ولاړؤ اوداراته ثابته شوه چه ستـا گناه نه‌وه .

ــدومره معلو مات خوزا کړی‌هغه ښځه چه‌زما سره په موټر کښــی سپره وه حال یی ځنگه دی! زیاته خوبه ټپی شوی نه‌وی؟

ــداچه‌نه‌می شوای کولی چه امید بخښونکی اطلاع ورته ورکړم دهغی دحال دخربی نه مخکښی پرستاری احوال راکړی‌ؤ نوورته می وویل:

ــهو هغه لږ څه زخمی شویده‌خو داچه زخم یی خطر ناك دی او که‌نه دومره اطلاع نه‌لرم خواوس به‌دابښه وی‌چه تاسی هم په‌بی ځایه چر تونو باندی خپــل وخــت ضا یع نه‌کړی اواسترا حت وکړی.

څو لحظی چپ پاتی شو اوبیا یی وویل:

ــداچه مهربانی مووکړه اوز مـا دحال خبر مو واخیست یو جهـان تشکر کوم په داسی ځایو کښی د خلکو حوصله له‌لاسه وځی ،هیلــه کوم چه ژرمی له رو غتون نه وباسی خودا نعهد کوم‌که چیری زه دخپلی میرمنی سره کوم ځای ته‌تلم نودخپلو پښو څخه به‌کار اخلو او بیا به‌په مو ټرکښی نه‌سپریږو بیا به دموټر نوم په‌خوله هم وانخلم.

ماوزما مر ستیال «مار تینو»سره په‌ستر گو کښی وپو هیدو اود ټږی جوپتیا نه‌وروسته می ترینه پو ښتنه وکړه.

ــبخښنه غواړم چه‌زه به دغــه فرصت کښی ستانه پو ښتنه کـوم که‌د خپل کسب اوکارپه بر خه کښی څه معلو مات راکړی زیات به‌خوشاله شم.

ــهو! زه په‌بیمه کښی کار کوم اونوم می شارل لامرت دی او هغــه ښځه چه‌په موټر کښی زماسره‌سپره وه‌د «هلن» میرمن ده.

څو لحظی چپ پاتی ؤبیا یی‌وزو غوندی وخندل او ویی ویل:

ــزما په‌نظر یو دبیمی نما ینــده باید هر څه‌نه مخکښی خپل ځـان بیمه کړی. ماهم دمدام‌دپاره دغه راز کارونه کړی دی اودخپلی ښځی پــه گټه می‌خپل ژوند دایمی بیمه کړی دی اوکه چیری زه په‌دغه پیښه کی له‌منځه تللی وای نوزما دبیمی پیسی زمانښځی ته ورکول کید لی، چه‌هغه به‌په راتلونکو وختو کښی دزیا تو پیسو خاونده وه خو بخت ورسره یاری ونه کړه .

ــبخښنه غواړم چه ددی سـوال جرئت ځانته ورکوم آیا ستا ســی میرمن هم بیمه‌وه

ــهودغه رازتړونونه ددواړو خوا وونه‌داجرا وړ گرځی اومیړه‌هروخت دخپلی میرمنی په‌گټه بیمه کیږی او ښځه دمیړه په‌گټه !که‌په دی کښی هرڅوك مړ شی هغه بل یی دزیا تی پانگی خاوند کیږی .

ــد«شارل» دکو ټی نه‌ووتلو اودا فکرراته پیدا شوچه له‌هر څه‌نـــه مخکښی باید دمعالج داکتر ســره تما س ونیسم ځنگ تــه ور غلـم‌او پوښتنه می ترینه وکړه.

ــتاسی څه فکر کوی چه دهلن دمیرمنی چه‌لا تراوسه بی هو ښــه پر ته‌ده‌دروغتیا امیدشته‌اوکه‌ځنگه؟او ځنگه چه‌دپرستاردخبرونه معلومیږی ددی ښځـی ما غـزه گډ وډ شو ی چه دروغتیا دپاره یی کوم ډاډ نشته

ــډیره اسانه ده‌په دغه رازحوادثو کښی‌سردبدن دنورو غړو په نسبت زیات تکلیف وینی که‌هرڅو مــره صدمه ورته رسید لی وی بیا یی‌هم دروغیدلو دپاره زیاته امیدواری‌پیدا کیږی.

ښاغلی داکتر بخښنه غواړم داچه ماغزه صدمه ووینی دانسان په‌اعصابو باندی تاثیر نه‌شی کو لی؟

څو لحظی راته ځیر غوندی شواو بیایی وویل:

په دواړو صور تو کښی داقضیه دامکان وړده خودادذی ذلیل نه شی کیدلی مونږ زیارباسوچه مونږدموټر ساده چپه کیدل‌دیوه غرضی واقعیت په‌ځیر لاس ته راوړو.

ــهو ډیره معقو له‌خبره ده همدغه نظر زماسره هم پیداشو.

کله‌چه درو غتون نه ووتلو نــو مرستیال می راته وویل:

ــاصلا ته‌د درد سره عادی شوی یی اودغه راز خبری ستا ډیـــری خو ښیږی نه‌راته بیکاره غونـــډی ښکاری په هغو خبرواو کارو کښی چه پټا هیڅ ارتباط نه لری ځانتــه سرگردا نی پیدا کوی.

ځواب می‌ورنه کړ اوزما پولیسی خارنه په شدت سره زیاته شوه او شپږم حس به می‌راته زمزمه کو له چه‌ددغو ساده جریا ناتو ترشاپه‌زړه پوری واقعات پراته‌دی دمرستیال‌نه می‌اجازه واخیسته اودبیمی موسسی ته‌روان شوم هغی ځانگی ته‌ورسیدم چه «شارل» پکښی وظیفه اجرا کوله لاړم چه‌دده په‌برخه کښی ځیړ نــی سرته ورسوم دده مربوطو امرا نـو شارل یووظیفه پیژندو نکی ســړی معر فی کړ اودده دکار ، گـــذا ری اخلاق اواهلیت څخه یی خو ښـی کوله خود ځانگی همکا رانو یی‌ترینه ښه‌ورځ نه‌درلوده اودایی‌ـو بیکاره اولټیره سړی معر فی کاوه دخپلــو ځیړنو له مخی دی نتیجی ته‌ورسیدم چه‌شارل په خپله وظیفه کښی‌پوزه پړیالی‌ؤ اوهمدغه نسبت ؤچـــه همکا رانو یی‌ورسره‌حسادت‌اوبدبینی پیدا کړی‌وه اوچابه ورته په ښــه سترگه نه‌کتل اودایی هم ویلی وو چه‌شارل دخپلی میرمنی سره یوځای دځان په‌گټه ځانونه بیمه کړی ووپه خپلو ځیړنو کښی راته ثابته شوه چه شارل دخپل دوتر دیوی‌ټایپیستی سره‌هم دمینی تارونه ځغلولـی وو خودانه معلو میده چه‌دموټر دچپــه کیدلو په‌پیښه کښی‌به د شـا ر ل معشو قه هم شا مله وی اوکه‌نه؟

ځکه‌په‌دغه وخت کښی داســـی خلك ډیر کم پیداکیږی چه‌دخپلـی میرمنی سره دی‌خیانت ونه کړی. په‌داسی حال کښی چه‌دخپلو ځیړنو نه‌می‌په زړه پوری نتیجی نه‌وی تر لاسه‌کړی ددوی ددوترنه دونلو پــه وخت کښی می بیاهم روغتون تــه

سرور دننه کړاوهلته راته خبـــر راورسیده چه «هلن» مړه شویده.

دهلن په مرگ‌بی‌له‌دی چه‌په‌علت یی‌پوه شوی‌وم دشارل په بر خـــه کبنبی زماآشتبا هگا نی لا پســــــی زیاتی شوی اوکله‌چه می داموضوع «مارتینو» ته مخکښی کیښوده څـــو لحظی چپ پاتی شو اوبیا یی‌وویل:

ـاوس می‌لږ ډاډ پیداشوی دی‌چه نه‌پەرښتیا سره لیونی شوی یی زه نه‌پوهیږم ته‌ولی دومره دی موضوع ته‌په فکر کښبی شوی یی داچه تــه فکر کوی چه د «هلن» مړ ینـــــه دتصادف له مخی نه، بلکه دیړی نقشی له مخی منځ ته‌راغلی ده‌کوم دلیل خوبه درسره وی اوکه‌نه؟

ـرښتیا چه‌زه هم پوره نه‌پوهیدم ښایی چه‌زه خپلو پو لیسی هلوځلو دی‌کار ته مجبور کړی وم.

ـډیره ښه‌ده، فرض وکړه چـــه ستا گمان واقعیت ته رسید لی‌وی نوځنگه کولی شی چه‌ددی خبـــری واقعیت پیدا کړی.

ـتراوسه لاکو می نتیجی ته‌نــه یم رسید لی خو په هر صورت باید په‌دی برخه کښبی‌دشارل‌بیښنه شامله وی.

د«مارتینو» سره‌زما خبری‌په‌همد غه ځای کښبی‌سر ته‌ورسیدلی اوبله‌ورځ زه‌بیا هم دشارل پو ښتنی ته ورغلم په‌وار خطا یی سره یی وویل:

ـماته‌ولی دخپلی میرمنی دلیدنی اجازه نه‌راکوی؟ هیله کوم چه‌تاسی راته واقعیت ووایی زه په‌دی بـــا ور لرم‌چه څه شی به‌را نه‌نه پټوی؟

په همدی ورځ مایو بوتل شر بت هم دځان سره وړی ؤپه داسی حال کښبی چه‌هغه می‌دمیزپه سر کیښوده ورته می وویل:

ـزه مدام په‌حق ویلو عا دی‌یــم اوکه تاسی ته‌سخت هم تما میــږی مجبور یم چه‌درته ووایم په دغو خبرو باندی یی رنگ تور واوښتـــو او شونډی یی وچی شوی وروبی‌وویل:

ـخبری وکړی زیار باسم چـــه‌د زیات مقاومت نه‌کار واخلم ښه‌ځنگه هلن ژوندی ده؟ سملا سی می‌ځواب ورنه‌کړ څو لحظی غلی شوم اوبیامی ورته‌وویل:

ـهغه لانه ده‌مړه شوی خـــود مرگ په حال کښبی ده.

په‌دی خبرو باندی یی تکان وخوړ ودمخ تور والی یی نور هم‌پســــی زیات شو زه پوهیدم چه وضعیت‌یی ساخته گی نه‌دی نوویی ویل چـــه ستا سی نظر څه‌دی؟

ـدا ځل می په‌تنده لهجه ورتــه وویل :ډیر داسی شواهد شته چه‌د یوی‌ښځی‌دمرگ نه‌ډیر زیا ت‌سخت تما میږی ،ستا سی میرمن ژوندی پاتی کیږی خوقیا فی یی زیـــات توپیر پیداکړی دی دومره بدرنگــه شویده چه‌انسان یی‌دلیدلونه بدوړی تاسی باید په‌دی باندی پو هید لی اوسی اوزه هم دهمدی دپاره راغلی یم چه تاسی وپوهوم درو غتون په کوټه کښبی چوپتیا خپره شوه هیڅ کله می‌نه‌ؤ اوریدلی چه څوک دی په داسی توگه په مطلقو چر تونو کښبی ډوب شی څو شیبی وروسته یی‌د ځان سره وویل

ـتاسی وویل چه قیا فه یی بیخی بدله شویده؟ او ژوندی به‌لا پاتـــی شی.

ـهودژ وندی پاتی کید لو پــه برخه کښبی یی تاسی ته‌ډاډ در کوم په‌دی پو هیږی هغه فشارونه چه‌د هغی په ماغزو باندی راغلی ډیــر وخت په‌خپل حال باندی نه شـــی راتللی اوکله داسی هم کیږی چـــه‌د مرگ سبب یی وگر ځی او کله ډیر ژر رو غتیا پیدا کوی.

خپل لاس یی په‌تندی تیر کړ او ویی ویل: زه‌کولی شم‌چه هغه‌ووینم؟

ـنه‌هغی زیات تاکید کړی دی‌چه ترڅو پوری ښه رو غه شوی نه‌وی چاته ځان نه‌شی ښودلی

ـزه‌به هم دنورو په‌ډله کښــــی شمیرل کیږم زه خود هغی میړه یم زه ورته ډاډ ور کولی شم که هغه هر څومره بد قواره شوی وی بیاهم زمامال او هغه په‌ما باندی اړه لری اودازه‌یم چه‌هغه باید به هر حا ل باندی ومنم زه ورسره مینه اوعلاقه لرم په‌ما باندی دهغی بد قوار گــی کوم‌تاثیر نه‌شی کولی که‌څه هـــم ښکلاا‌و زیبایی به‌دیوی ښځی دپاره زیات اهمیت لری.

ـسر می وخو ځاوه اوومی ویل: زیات افسوس کوم داځکه چه هغی په‌خپله هم څو ځلی یاده کړی وه چه دچاسره لیدل کتل نه غواړی څـــو لحظی چپ پاتی شو او غوسه یی لانه‌ؤ سړه شوی خو زیار یی‌ایست چه‌دعذر اوزاریو په‌نوم زما څخـــه څه غوښتنه وکړی اوویی ویل:

ـتاسی هم‌باید زیار وباسی‌چه زما وضعییت درك کړی زه دا حق لرم چه‌زما ښځه په‌هر حال کښبی وی‌باید ویی گورم اوستاسی نه‌زما هیله داده چه‌هغی ته‌هم ووایی چه رابانـــدی گرانه‌ده اوداهم ورته زیاته کـــړ ی چه‌د پلا ستیکی جراحی په‌مرستـــی هر مشکل له‌منځه وتلی شی ورتــه وواياست چه‌دهغی نه‌لیدل به‌دمدام دپاره ماته تکلیف را کوی.

ـډیره ښه‌ده زه‌به ستاسی پیغام هغی ته‌ووایم خوددی رعده نه شـــم درکولی چه‌هغه به‌زه دخپل هوډ نــه راوگر ځولی شم ځکه چه‌د هغـــی تصمیم ماته معلوم دی او څه شـــی چه‌وایی په هغی باندی ټینگه دریږی سره ددی‌چه‌دشارل حال‌ښه‌شوی‌ؤنو پرستارانو غو ښته چه‌درو غتون‌څخه یی وباسی خو مایه دی کښبی ټینگار درلودچه‌دیو څه وخت دپاره دی بیـــا هم په‌رو غتون کښبی پاتی شی زمـــا منظور پدی برخه کښبی داؤ چه دهغه احوال ډیر ښه تر نظر لاندی نیو لی شم.

(نور بیا)

شخصیت زن در آئینه مطبوعات کشور

تهیه وترتیب از: ر.ر

زن خوب ومادر مهربان باشید

چیزیکه اسباب رشد وتکامل رادر یك جامعه فراهم می سازد همانا بلند رفتن سطح‌دانش تمام افراد آن جامعه ومتحد ومتفق بودن آنهادر همه امور، وشئون زندگی اجتماعیست البتـــه افراد اجتماع اعم‌اززن ومرد وظیفه دارند کـه به منظور تنویر عامه وجلوگیری از نارسایی

طفل بمحبت مادربیشتر ازغذاضرورت‌دارد

های اجتماع علیه شکستن سد های جهالـــت وپسمانی وطردمزخرفات وتعصبات قد علـــم نمایند . وازروی یك آیدولوژی معقول‌ومنطقی آنها را کمك فعالیت رهنمایی نماینـده روح مطلب اینجاست که جوانان چه زن وچه مـرد ازین ناحیه مسوولیت ومکلفیت های خطیـری دارند مخصوصا مادران درین باره اندکی غـور نمایندووجایب‌خویشرا طور شاید وباید ایفاو دنبال نمایند وبدانند که یك میرمن خانه بـه مقابل افراد منزل چه مسولیتهای‌دارد وچطور میتواند افراد منزل راتنویر نماید .

مبرهن است که یك میرمن خوب وباتدبیر نسبت کسب تعلیم وتربیهٔ مثبت ومعقول‌اطفال خویش ورشد وانکشاف سویهٔ علمی آنهـــا سعی وعلاقـه ازخـود تبارز میدهد وآنـها رادرراه علم ودانش تشویق وترغیب نمـوده ودرپهلوی داشتن تعلیم، تربیه رانیز موثـــر میداند، نسل خود گذر وفداکار در راه خدمت بمردم واجتماع ببار آورده ومنحیث یك عضو وطن خواه واجتماع پرست به جامعه تقد یـم میدارد یك مادر خوب میتواند نخست از همه بااطفال صمیمانه رویه داشته ویگانه رازشنو ومحرم واقعی آنهاباشد درین صورت میتواند به مرام خویش فایق آیدواقعا اگر مادری به راز اطفال خود گوش می دهد وآنهارا به‌طور درست در کار ها رهنمایی می کـند وسهو اشتباهات جزیی آنها را نادیده مـی گیـرد.

درآینده اطفال شان‌کار فهم، عاقل وباتجربه بارآمده وهرکار راعاقلانه انجام می دهند اگر یك خانم خانه بمقابل اطفال خـــویش روش پرعطوفت رادر پیش میگیرد طبعا اطفالش چه خورد وچه بزرگ هرراز خودرا باوی درمیان گذاشته وبه مقابل سهو وخطای خویش ازمادر استمداد ومعاونت می خـواهد اگر مـادری آراسته به این اوصاف وخصائل خجسته باشد واضح است‌که اطفال خودرا از گودال بدبختی نجات میدهد وآنهارا به راه های مستـــقیم و معقول رهبری ورهنمایی می کند .

برای یك مادر باتجربه شایسته نخواهـد بود اگر به مقابل سهو وخطای جزئی اطفـال آشفته‌گردد ودرین راه ازکم حوصلگی کـــار گرفته وبه آنها عقده بگیرد وهر لحظه آنـــرا تهدید وتوبیخ نماید واضح‌است‌که اولادهایش راز شانرا با ما در شان در میان نمی‌گذارد ومادر را همراز ورفیق زندگی‌محسوب‌نمی‌کند.

زن و اجتماع

نوشته : صمد نافذ

برای شناخت ارزش زن کافیست بگوئیـم زن سازنده اجتماع وهمد تولیدات اجتماعی واقتصادی است .

امابرای درك وشناخت بهتر موقف زن در جامعه باید سالیان زیادی به عقب رفـــت و گذشته پرنشیب وفراز زندگی اورادر طو ل تاریخ مطالعه کرد، زندگی زن در طول زمـان باموجودیت شرایط ناهمگون جوامع دستخوش تغییرات وتحولات زیادی گردیده اما‌وی درین میان هرگز ازانجام وظایف خویش با وجـود مشکلات فراوان سربار نـــزده است وقدرت سازندگی خویش رادر اجتماع هر زمانی کـه فرصت یافته به نیکوترین وجهی تبارز داده است .

درجوامع بشری ازدیر بازعرف و عـــادت نامطلوب وغیر منطقی سدی درراه زن و روح سازندگی اوشده ومانع تبارزشخصیت واهلیت اودرساحات مختلف اجتماعی بوده وزندگـی اودر چهار دیواری این رسوم محدود بود اما بااینهم قدرت ابتکار ونیروی خلاقه وی درین محدود منکوب نگردید وزن توانست نیـرو و اهلیت خودرا باگردانیدن چرخ زندگی بخوبی نشان دهد وابراز موجودیت کند .

امروزهم در بعضی جوامع زن بجای اینکه دوش بدوش مرددر کلیه شئو ن زندگـــی اجتماعی واقتصادی همگام و تشریك مساعـی نماید بعضا دیده میشود که گوشه انـزوا برگزیده است علل آنرا بازهم میتـــوان در نارسایی های اجتماعی وفقر معنوی وبعضـی رسوم خرافی جستجو کرد .

درعصر حاضر درجوامع پیشرفته وباتمدن از قیو دات گذشتـه نسبت بـه‌زن کاسته شده وبرای اودامنه فعالیت هـــا ی اجتماعی وسیع ترگشته است زن به خوبـی توانسته ازعهده وظایف ومسوولیت هـــا ی سنگین بدرآید چنانکه عملا درکارزندگی و سازماندهی آن سهم گرفته است.

درجامعه مابرای اولین بار درسال ۱۳۳۸ د دوران حکومت داری شاغلی محمدداود نهضت زن رویکار آمد، وزن توانست فعالیت هـــای ارزنده خویش راازچوکات محدود خانه بیرون کشد وتاساحه زندگی اجتماعی توسعه بخشد، ولیاقت وبرازندگی خویش رادر همه ساحات زندگی تبارز دهد، امروز که بیش از شانزده سال ازآن تاریخ میگذرد جامعه روبانکشاف ما بیش ازپیش باین عناصر فعال که همدوش مردان سازند گان جامعه فردا هستند احتیاج دارد زیراامروز زنان میتوانند در مسوولیـت های سنگین اجتماعی نقش حیاتی و ارزنـــده داشته باشند .

بعداز استقرار نظام مترقی جمهوریت کـه فصل جدید ونوید بخش درزندگی مردم مـــا گشوده شد برای زنان نیز ساحه فراخ فعالیت هادرزمینه فراهم آمده است واین دیگر وظیفه زنان افغان است تابه حقوق وموقعیت اجتماعی خویش پی ببرند، ازاستعدادهای نهفته خویش درراه بکار انداختن چرخهای بزرگ اجتماعی همگام بامردان به نفع جامعه وهمنوعان خویش استفاده کنند ودر سازندگی جامعه فردای‌این کشورنقش فعال ومثبت ایفاء نمایند.

باید بااشتراك مساعی همه جانبه خود در تمام فعالیت های اقتصادی واجتماعی سهـــم بگیرند ونگذارند نیروی بزرگ و ثمر بخش شان ضایع گردد، ولازم است‌خودوافکارخودرا باآهنگ عصر وزمان خویش همنوا ساخته وبا روحیه قوی واراده محکم وعزم خلل ناپذیر بدون توجه به تلقینات منفی استوار بـه‌پیش بروند وارزش خودرا درخدمت به همنوع و اجتماع بیش ازپیش تبارز دهند .

امروز زنان افغان درکلیه شئون وشقوق‌زندگی اجتماعی، اقتصادی ، فرهنگی وغـیره همگـام با مـردان مصرو ف فعالـیت هـای‌مثمر وحیاتی انـد.

صرفه جوئی سعادت خانواده را تضمین می کند

اجازه بدهید دراین هفته شمارا به رمز صرفه جوئی‌که از خصایل پسندیده هرانسان ورمز عمدهٔ نظام زندگی است آشنا سازیم البته هرکس میتواند صرفه جو باشد بدون اینکه شخص خسیس گفته شود بسادیده شده که بعضی خانم هاحقوق یکماهه همسر شانرا در ظرف چندروز بامصارف گزاف وخر چهای بیجااز قبیل مهمانی، سیالی وشریکی ها ، خریدن لباس های فاخر مصرف نموده ناچار برای معیشت بقیه روزها به قرض ووام دست زده ویاشوهر رامجبور به اخذ معاش پیشکی میکنند که دراین صورت نظام زندگی شان ازهم گسسته قرضدار وپریشان حال میگردند، که البته این روش شایسته خانمهای باسلیقه وصرفه جو نیست.

لذا باکمی سعی وجدیت شما باهمین‌معاش همسرتان میتوانید تمام مایحتاج ماهانه‌خودرا تامین نائید وحتی اندوخته های حاصل‌کنید، درصورتیکه یك جدول تنظیم مصارف روزانه برای خودتهیه نمائید بدینترتیب ابتدامصارف ازقبیل کرایهٔ منزل، برق ، تیلفون،آب وغیره را ماهانه بسنجید ودریك پاکت جداگانه قرار دهید همچنان مصارف روزانه خودرا که عبارت از گوشت، نان، سبزیجات ، میوه جات وغیره می‌باشد جداگانه سنجیده ودریك پاکت‌دیگر بگذارید فرضا دریك روز مصرف شما ۲۰۰- افغانی و درروز دیگر ۱۰۰-افغانی است شما مصرف روزانه خودرا بصورت تقریبی ۱۵۰- افغانی حساب کنید همچنین یك مقدار پول را برای خرج مدرسه ولوازم اطفال بایدتخصیص‌دادهر گاه پس ازین سنجش مقدارپول باقی مانده آنرا برای لوازم متفرقه ووسایل تفریح درنظر گیرید، فرضا شبی رادر منزل ازدوستان‌مهمان بودید وجه معین شده همانروز را پس انداز کنید ویاازمصارف روزانه ازوجه معین شده کمتر میشد پول اضافی رادرصندوق پس‌انداز تان بگذارید، بدین صورت میتوانید از بودجه معین شده تاحدی صرفه جویی نمائید بدون اینکه بخود ودیگران سخت بگیرید .

سیرت زن

زن روشنی زندگی است موجو دیست آفریننده، بهترین زیور برای زنان دانش‌است به پهلوی این دانش باید واجد سیرت عالی باشند، زنان همواره کوشا هستند حس خود خواهی شان ارضا گردد ولی نیر وی دانش قسما می‌تواند به‌ایشان حس‌غیر خودخواهی نیز ایجاد کند، خودی وخود آگهی حالتی است فروزنده وبرازنده که ایشان را بخود وحقیقت خودآگاه میسازد، برای شان وقار وعزت نفس می بخشد دارنده صفحات مروت ومردمی میگردند. زن باتمام تجلی که دراجتماع دارد وفروغ ده زندگیست، بایدقدر خودرانیك شناسد وبجوهر خود وارزش خود پی برده وبه اجتماع خودمحبت داشته باشد ومحبت خودرا درساختن وطن قرار دهد نقش برازندهٔ زن در اجتماع امری است مسلم ، بشرط آنکه ازنشهٔ ونزعه خودی بر خوردار باشد وبداند که اوست‌که مردم ساز است وآفریننده وزندگی آفرین .

پس لازم است زن عواطف عظیم خودرا درترتیب اجتماع آینده بگمارد.

دختران امروز که مادران فردای کشوراندچه بهتر اگر از همین اکنون خودرا به زیور علم ودانش آراسته سازند.

ازمسعود فارانی

زن

زن ستاره ایست که در قلب کره خاکی در خشید، مروارید های پاشان زندگانی انسانی را جمع کرد و چون حمایل در گردن‌سیاره هاآویخت وآنگاه نامش را اجتماع گذاشت.

این حمایل در آغاز بی رنگ وساده جلوه می کرد.ولی آهسته آهسته از چشمه های عواطف انسانی زن رنگ گرفت و رشته های نا گسستنی آدمی به میان آمد افق روشن شد و هرآن به زیبائی و عظمت اجتماع کار کرد تا اینکه توفانهای عظیم جهل در طول‌قرون وی را دست وپا بست واز حمیل‌که خود ساخته بود بدور نگاهش داشت اما باز هم اوازتلاش نه‌ایستاد ودر راه آبادی کره خاکی وویران باوجود اسارت سهم‌گرفت‌تازمانیکه جهل بشری جایش را به آسمان روشن دانش سپرد و آنگاه این مظهر مهربانی ها و بنیان گذار محبت انسانی رادر طارم ملکوتی کار در راه آبادی اجتماعات‌حصه دادند بازهم‌بسیاره ماعصرشگوفانی خود را خواهد دید.

دمنت بار ژباړه

ولې د ښځو عمر د نرانو په نسبت زیات دی؟

په اوسنی نړی کښی چه‌د علم او تکنالوژی له‌برکته دژوندانه په ټولو چارو کښی یوروښ بدلون را غلی دی څوك د انه‌شی منلی چه ښځو ته دی دپخوا په څیر یو ضعیف او لطیف جنس ووایی او که چیری په نړی‌کی ضعیف او کمزوری جنس موجودوی نو ښایی چه‌د نارینه ووپه طبقه کی ولیدل شی نه‌په ښځینه طبقه کښی زمونږ ددغی مدعا دثبوت دپاره به بل‌داسی قانع کوونکی دلیل نه‌وی موجود. دمثال په ډول که چیری‌د فرانسی هیواد په‌نظر کښی ونیسو نوبه هغه هیواد کښی په هر وسلو نجونو کښی یو سلو شپږ کوچنیان په نړی کښی ستر گی خلاصوی خوداچه دنارینه طبقی دمرگ او مړینی معا ملی پکښی دښځو په نسبت زیاتی‌دی نود مدام دپاره په سلو کښی یو پنځوس یی ارومرو ښځی په شمیر کښی راځی او په سلو کښی نه‌څلو یښت یی‌دنارینه‌وو طبقه‌ده .

په زړه پوری خوداده چه‌په هغه هیواد کښی چه‌هر څومره دښځو دخوانی پانی دخزان سره مخا مخ کیږی په‌همغه اندازه یی انرژی او مقاومت هم زیاتیږی دشپیتو نه‌یه زیاتو کالو کښی دمرگی خولسی یوازی نرانو ته وازی وی خو دوه یا کلنی نه‌په زیات عمر کښی ښځینه طبقه دمرگ سره لاس او گریوان وی‌چه تر سل کلنی پوری عمروارئ اوداسی نارینه به مو دیر کم‌لید لی

«نوربیا»

محمد نادر مقبل

تلاش زنان جهت پیروزی

این موضوعی است‌که‌زمانه آنرا به‌خط زرین درکار نامه های بزرگ ثبت تاریخ کهن‌کشور مانمود وبرای اولین باردرپرتو احساس رهبر انقلاب ما، زن افغان ازعقب حصار ها آهسته، آهسته قدم به‌بیرون‌نهاد وراهش را دراجتماع بازکرد اوتوانست ازقیداوهام وخرافات رهایی یابد وطلسم هارابشکند وبدور افگند و دوشادوش برادران خودبه امور اجتماعی و خدمت به وطن دست به‌کار شود .

زنان افغان درهر دوره وباداشتن شرایط مختلف زندگی درترقی وتعالی کشور و در پیشبرد امور روزانه اجتماعی وفامیلی سهم فعال داشته ودارند ولی‌گاه این جدوجهدواین

بقیه در صفحه ۴۸

کاندیدان تیم منتخب پهلوانی

کمیتهٔ اولمپیک برای مساعد ساختن زمینه‌مسابقه آن عده پهلوانانیراکه‌خیال عضویت‌رادرتیم منتخب پهلوانی داشتند یك سلسله مسابقات را با اشتراك پهلوا نان تیم‌منتخبه روزدوشنبه ۳قوس فراهم نمودوشانس‌مسابقه راباآن عده پهلوانان داد تاآنان باتبارز دادن اهلیت لیاقت واستعداد شان قناعت خودرا حاصل کنند.

ر یا ست او لمپیك‌قبلا یکعده رابه‌اساس دایرساختن یك سلسله مسابقات به‌حیث تیم منتخب انتخاب نمود و آنان طبق پروگرام مرتبه تمر ینات شان به صورت‌درست واساسی تحت نظر متخصصین داخلی‌وخارجی ازسر گرفتند .

اعضای تیم منتخب پهلوانی دردومین جشن‌جمهوریت کشور باپهلوانان کشور های اتحادشوروی‌وایران که‌درمراسم تجلیل‌دومین جشن جمهوریت بنابه دعوت کمیتهٔ اولمپیك به‌کشورآمده بودند یك سلسله مسابقات دوستانه راانجام دادند که نتایج مسابقات شان قناعت بخش بود .

کمیتهٔ اولمپیك درین اواخر فیصله نموده‌تاآنعده پهلوانانیکه خیال عضویت رادر تیم‌منتخب پهلوانی کشور دارند شانس مسابقه راباآنعده پهلوانانیکه قبلا انتخاب شده اندنیزبدهد .

روی این مفکوره کمیتهٔ اولمپیك روزدوشنبه‌یك سلسله مسابقات پهلوانی رابین پهلوانان‌کاندید تیم منتخب واعضای تیم منتخب در سالون ورزشی عقب آمریت نندارتون هاآغازنمود .

درین مسابقات آنعده پهلوانان سهم‌گرفتندکه ازنگاه وزن وتکتیك وتخنیك فن پهلوانی‌درردیف پهلوانانیکه قبلا انتخاب شدند قرار داشتند .

همچنان کمیتهٔ اولمپیك قبلا ازآغاز این‌مسابقات برای تفهیم نمودن ورزشکاران که‌اشتراك میکردند خصوصیات این مسابقات را خبرداده است درین اقدام صرف به خا طرانتخاب خوب دروقت کم صورت گرفته است‌زیرا داوطلبان همچو مسابقات خیلی زیادبوده البته وقت‌کافی میسر نیست تا تماما پهلوانان‌درچند روز متواتر بایك عالم مشکلات مقابل‌یکدیگر قرار گیرند درین مسابقات به‌کسانی شانس شرکت داده شد که ازنظر وزن‌سابقه‌ورزشی تاکتیك وتخنیك ورزشی پهلو انی‌چیزی اندوخته باشد .

همچنان هیات موظف بادرنظر داشت شرکت‌پهلوانان کاندید تیم منتخب اهلیت ، لیاقت‌واستعداد آنان رانیز ارزیابی نموده درصورت امتیاز بیشتر حق شمولیت رابه تیم منتخب‌پهلوانی به عوض پهلوانانیکه قبلا انتخاب‌شده اند داده میشود .

حبیب‌الله غفوری

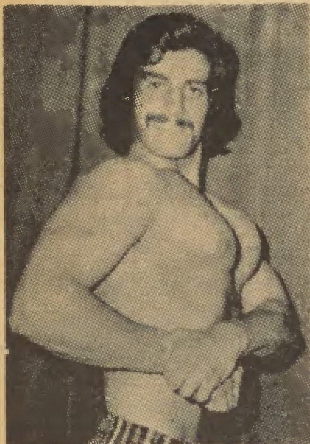
باندام زیبایش

ښاغلی حبیب الله غفوری که جوان خوش قیافه‌ودارای اندام‌خوب است‌درروزمسابقه بترتیب نوبت به‌روی ستیژ ظاهرشد. اودرحالیکه‌خنده به لب داشت به نمایش دادن اعضای مختلف وجود خود درسه مرحله آغاز نمود که بعداز ختم نمایش وارزیابی جدول نمرات نامبرده درکلاس سوم مقام دوم راحایر شدکه این موفقیت برای اودرچنین مسابقات بار اول خیلی ارزشمند وقابل قدر تلقی شده است. میباشد .

این قهر مان جوان که گرم دراوج‌غرورو شادمانی خود قرار داشت باهمان خوشی‌و شادمانی اش دعوت خبرنگار هارا جهت گفت وشنودی درمورد موفقیتش قبول نموده‌به جواب پرسشی گفت: ذوق وعلاقه زیاد به ورزش البته به صورت عموم داشتم زمانی متوجه شدم‌که وجودم برای فراگرفتن این ورزش خیلی مساعد است وازجانبی رفقایم استعداد مرادرین ورزش زیاد ترمیدیدند ومرا تشویق میکردند .

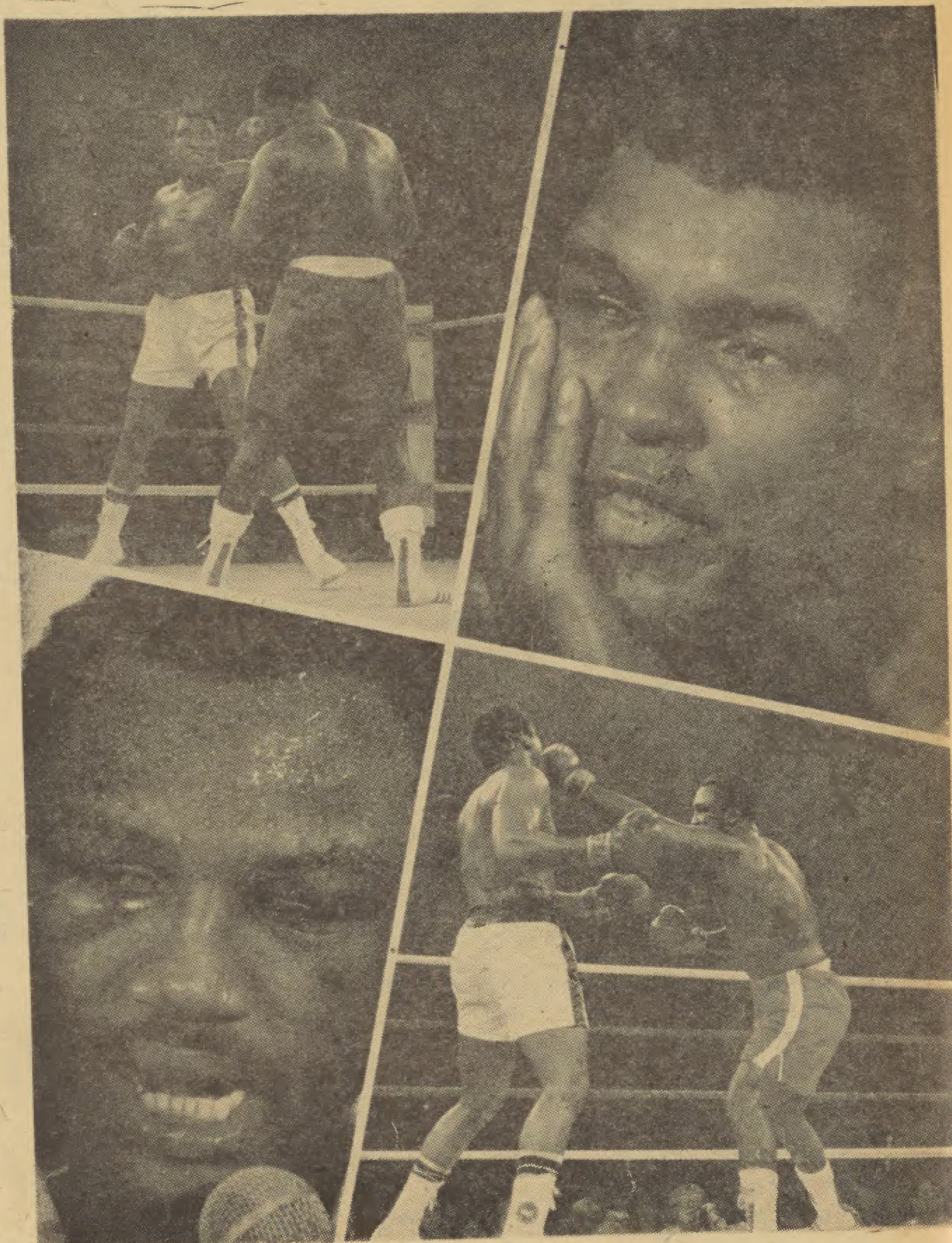
باید علاوه کرد درین ورزش کسی مربی واستادم نبود جزذوق واستعدادم .

اوقبل ازینکه این ورزش رادنبال کندهمیشه ازجریان مسابقات ورزش دیدن میکرد این دیدن هاذوق واستعداد اورا اضافه تر ساخت

ښاغلی غفوری

وراه میدان های فتبال راجهت تبارز دادن استعداد خوددرپیش گرفت ومدتی این ورزش رادنبال کردولی استعدادش چندان تبارز نکرد اوناگزیرشد به مشوره وتشویق دوستان و مساعد بودن وجودش راه ورزش زیبایی اندام راپیش‌گیرد واستعدادش راارزیابی کند مشق وتمرین این ورزش راباعلاقمندی فراوان شروع کرد درمدت کوتاهی خودرا درردیف بهترین ورزشکاران زیبایی اندام قرار داد .

فرایزر خیال ندارد رینگ را ترك گوید

به‌تعقیب شکستی فرایزر ازکلی که در ۳۰سپتامبر درمانیلا نصیب شده اوخیال ترك گفتن بوکس را ندارد

قهرمان قبل جهان که با پیروزی اش بر محمد علی در سال ۱۹۷۱ - جهانیان رابه حیرت اندا خت ،و سپس در سال ۱۹۷٤ با امتیاز ،از علی شکست خورد و لقب جهان را نیز از دست داد وی به خبرنگارا ن گفته بود که حاضر است چارمین بار باعلی روبرو شود .

فرایزر گفته است من خیال‌ندارم خودراشکست‌خورده ومایوس پندارم آرزومندم به‌مسابقات‌بوکس وتمرینات خود در هر شرایط ادامه دهم .

فرایزر در مسا بقا ت که با علی در فلیپین انجام داد صورت او به کلی متورم واغشته به خون شده‌بود مر بی فرا یزر که سلا متی وی‌رادر خطر میدید به او تو صیه نموده بود که از ادامه مسا بقه خود داری کند .

فرایزر در باره این تفهیم‌وتو صیه مربی اش گفته من به تشو یق ،او احترام می گذارم زیرا آنان از مشت خورد نم سخت نارا حت‌شده بودند البته‌خودم هم از اثر وارد شـــدن ضربات مشت حر یف نارا حت شده بودم زیرا در رینگ یك بو کسـر وقتی مشت میزند باید مشـت بخورد.

فرایزردرباره احتمال انجام‌مسابقه دیگر باعلی گفت : مردم مایلند که مسابقه چهارم رانیز تماشا کندخودم نیز به انجام چنین مسابقه‌علاقمندم.

جاپان‌مایل نیست میزبان مسابقات سال ۱۹۷۸ آسیایی شود

کمیته اولمپیك جاپان اخیراًاعلام داشت کمیته اجرائی فد را سیو ن بازی های آسیایی در ۷ ر ۸ دسامبر دریکی از کشور های جنوب شرق آسیا تشکیل جلسه مید هد تا محل برگزاری هشتمین دور مسابقـا ت در سال ۱۹۷۸ را تعیین کنند .

کا تســو جـی از جا پان و عضو کمیته اجرایی فدراسیو ن‌بازی های‌آسیایی گفت: جا ییکه با یـد مسابقات برگذار می شد به کشور های عضو اطلاغ داد که پیشنهـاد های میز بانی برای بر گذا ری این مسا بقا ت تا سی نوا مبر ار سال شود .

قراربود مسابقات آسیایی ۱۹۷۸ دریکی از کشور های جنوب شر ق آسیا برگذار شودولی‌آنکشور بـه علت مشکلات مالی از بر گذا ر ی این مسابقات معذرت خودرا به کمیته اجرایی فدراسیون بازی‌های آسیایی پیش کرد .

کشور جاپان که عضو همین‌کشور ها است پیشنهادی درین مورد اخذ داشت که باید مسابقات آسیایی‌رادر سال ۱۹۷۸ برگذار کنند ، آنان‌علاوه براینکه قبول نکردند اضا فه نمودند که مسابقات‌آسیایی ۱۹۵۸ رابرگذار نموده بودند . از بر گذاری‌مسا بقات ۱۹۷۸ معذرت خواست .

شمع موسیقی

بروس بیاد می‌آورد·

((روزهای عجیبی بودما همه‌به‌جنون‌جوانی مبتلا بودیم· اینجا انسان‌را بیادلیور پو ل پیش‌ازبه شهرت رسیدن بیتل‌هامی‌انداخت) عوض۱۰ دالرکه‌کار راز ساعت ۸شب تــا ۵صبح‌دوام می یافت‌آهنگ مینوا ختند·

بااین عایدهیچ کسی ثروت جمع کرده‌نمی توانست ·درسال ۱۹۷۰ اسبری پارك مرکز تجمع‌جوا نان عصیا نگربود خود اسپرینگستین میگوید((این محل‌روبه ویرانی میر فت وما هم بان یکجا بزمین فــرو میرفتیم)) فقط در کافه های‌محقر، اینان میتواستند آهنگ های ساده رابنوازند· خــودشان‌میگویند ((در ان وقت از موسیقی نفر ت‌داشتیم.در روزنا مــه ها میخوا ندیم‌که موسیقی راك‌چقدر مسخر ه است· برای ما جهان‌ناملوس به‌نظر می آمد مواد مخدره استعمال نمی کردیم وسعی نــه داشتیم عادت بدکسب کنیم ·)

در فابریکه ای‌که‌برو س‌کار می‌کرد مرد دیگر ی‌بنام مایك‌اپل همکارش بودکه‌آهسته آهسته به نبوغ‌اسپر ینگستین در موسیقــی پی برد وگاگا هی‌اورا به‌نیویارك دعو ت می کرد·

اپل‌هم چنان جان ها مــو ند رئیس‌کمپنی ریکارد گیری کــولمبیا رانیز دعــوت کــرد. هاموند باآرامی به‌صدا ی‌برو س‌گوش داد و کمتر از ۲٤ساعت بااو قرار دادی بست·

پیش‌از آنکه اولین البوم ریکارد هـــای اسپر ینگستین نشر شود شهر تی‌برا یش دست وپای شد· دراین موقع‌آهنگ معرو ف انری ویلیام به‌نام (خون، سرشك واشك)نشر شد ه بود واو به‌هاموند تذکار دادکه((این هابازنده اندوتو هم · روزی برایت تیلفون خواهم‌کرد وبیادت خواهم‌داد وروز دیگر که همه چیز را ازدست بدهی اپل تورا بسوی نیستی میکشاند·))

ولی اسپرینگستین واپل همدیگرراخوب‌می شناختند وموافقه کردندکه بروس وگرو هش برای کس دیگر ی‌نسراید· بعداز کمی‌تلا ش واولین بار ظاهر شدن‌در شیکاگو نام‌برو س باعناوین کلان در روزنــامه نشر شد هنــوز فاصلهٔ زیادی‌ضرور بودکه طی شود·

بــرای دوسال اسپر ینگستین سرا سر کشور رازیرپای گذارد وشهر تش‌را طـــی دادن کنسرت های مختلف به همه‌جا رساند· باآغاز سال گذشته بود که جان‌لاندو کاشف گروه رولینگ ستون برمجموعهٔ ریکارد های بروس نقد جالبی در روزنامه هانوشت. ودر آن‌تذکار دادکه ((آینده موسیقی راك، انــد رول‌به وجود اسپر ینگستین بستگی دارد)

دروازه های کمپنی ریکارد سازی‌کو لمبیا برویش بازشد واسپرینگستین پس از نه‌ماه تلاش مجموعهٔ (تولد برای فرار))راسا خت·

لاندو میگوید:

((بروس تمرکز هنر ی‌جالبی دارددر زیر قیافه محجوبش قوی‌ترین اراده هاکه تاکنون من‌دیده ام نهفته استو به‌همین دلیل‌اگــر چیزی که‌به‌خوا هدنکند میتواند انجام‌بدهد)

اسپر ینگستین ازساعت ۳بعد ازظهر تا ٦صبح وبرخـــی‌او قات‌بیست وچهار ساعت بدون توقف کارمیکرد·

ودر برخی‌موارد آهنگ راسریع میسرا ید چنانچه آهنك((دیدار در دریا))را درظــر ف کمتر ازیك‌ساعت ساخت·

شعراین آهنگ‌چنین است:

((دریچه بازشد

خش خش لباس مار ی‌راشنیدم

مثل اینکه باآهنگ رادیو یی میرقصید·

آهنگ فراق‌شنیده میشد که‌من هستم‌وتنها

ترا میخواهم‌مرا از خودمران

نمیتوانم هجران وتنهایی راتحمل کنم)

دیگر پای بروس در سالون های بــزرگــ موسیقی بازشد وگاهی بدون‌دلیل نمی‌سراید چنانچه یك‌ماه پیش کانسرتی که‌قرار بوددر استدیوم ده هزارچوکی‌ماری لند که‌تکت‌هایش فروش شده بود بسراید قطع‌کرد سیل‌پو ل بسو یش روان شد·او هفته۳۵۰ دالر مــی گیرد واین مقدار را اپل‌واعضای گــروه نیز دریافت میکند·

بدنبال‌اوسال های قرض وبدبختی وجود دارد که آن‌را باید بپردازد.

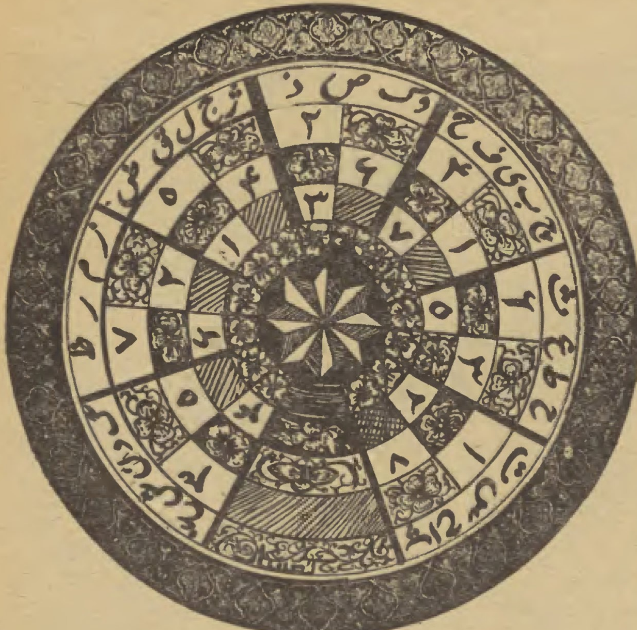
اودر مور دپول‌چندان علاقه ندارد·هاموند میگوید :(درتمام سال های‌زند گی‌سوداگریم اویگانه کسی است‌که توجه کمتر ی‌در مورد پول دارد))او بسیاری مواقع دراپارتمان‌ساده ای دربخش شرقی منهاتن زندگی میکند· او به لباس وآرایش پابندی چندانی ندارد. بــه گوش چپش حلقهٔطلایی اویزان کرده وشکل کولی هارا برویش‌مید هد·

وقتیکه بیکار است زندگی ساده راپیش می‌گیرد خودش‌میگوید :((من مــرد دارا ی زندگی‌پلان شده نیستم آدم روی هیچ‌چیز در این زندگی حساب کرده نمیتواند ،من هیــچ توقعی ندارم ·وهیچگاه ناامید نیستم‌من‌اگــر روزی آهنك‌نسازم‌احساس گناه‌میکنم·)

اوزند گی ساده‌ای رامی‌گذرانــد وبهما ن سنت های ساده پس کوچه هاپابند است‌او نمایندهٔ غیررسمی نسل‌کنونی امریکا است ه اززندگی جرق وبرق‌خسته شده است

فال حافظ

درهر روزاز هفته که میخواهید فال بگیریدبه‌تصویر بالا توجه نموده یك‌حرف از حروف نام خودرا انتخاب کنید وآنرا از دایرهٔبزرگ‌پیدا نمایید .(فرق نمی کند که حــرف اول باشدیادوم باشدیامثلا پنجم) درزیر همان‌حرف‌مثلثی قرار دارد که دارای خانه های سفیدو سیاه میباشد ودر داخل‌خانه‌های سفید آن‌سه‌عدد ثبت شده است ازآن سه عدد هر کدام راکه دلخواه شماست انتخاب کنید وآنگاه‌به‌همان شماره در زیر نام همان روزاز هفتــه مراجعه کنید وجواب خودرا اززبان حافــظ‌شیرین سخن دریافت نمایید.

مثلا روز یکشنبه‌حرف چهارم نام‌خودراکه‌میم است انتخاب واز جمله سه عددی که‌در زیرقوس مربوطه به این حرف دیده می‌شودبیت «۷» را اختیار نموده اید. باید به بیت هفتم روز یکشنبه به اشعار صفحهٔ مقابل‌مراجعه کنید وبخوانید لسان اللغیب بشما چه می گوید !

جمهوریت لبنان

این جنگ درحقیقت یك جنگ اجتماعی بوده زاده ای تفاوت فوق العاده بین مکنت وعربهای نادار میباشد . گلوله درجاده های بیروت و شهر طرابلس مسلسلا بصدا درآمده و همه روزه تلفات جانی بوجود می آورد . هدف‌اصلی این همه شور واغتشاش توام باکشت وخون واخراج اسرائیلی هااز مناطق اشغال شــده عربها میباشد .

اکنون درلبنان گروپ سیاسی در فعالیــت است که درآن سوسیالیست هاکه از طــرف مسحیان مارونیت حمایه میشوند درحال فعالیت فوق العاده دیده میشوند و٦ ماه میشود کــه اوضاع عمومی این کشور راآشفته ساخته اند مخصوصا شهر زیبای بیروت راکه حیثیت یك بازار تجارتی آزاد ومهمی رادر شرقمیانه‌داشته وازهمین لحاظ شهرت بین المللی را کســب کرده بود دستخوش حوادث ناگواری ساخته است وآنرا بیك شهر متروك ومخــروبه ای مبدل کردند .

خساراتیکه ازاین ناحیه بپیکر اقتصــادی و صناعتی لبنان درشش ماه اخیر توجه شــده است از ملیونها پوند استرلنگ تجاوزمیکند این جنگ وخونریزی بیش از ٤٥ هزار نفررا بیکار، مراکز تجارتی وصناعتی لبنان رامنهدم وعاطل ساخته است . وهنوزهم در شهــر آشفته بیروت تصادماتی بین‌دسته های‌متخاصم ادامه دارد .

پایان

فال حافظ

شنبه

۱ـ زلف بر باد مده تا ندهی بربـــادم
ناز بنیاد مکن تـــا نکنی بنیـــا د م
۲ـ می‌مخورباهمه‌کس تانخورم خون جگر
سر مکش تا نکشد سر بفلك فـریادم
۳ـ زلف را حلقه مکن تانکنی در بنـــدم

طره را تاب مده تا ندهـی بر بـــادم
٤ـ یار بیگانه مشو تا نبری از خویشم
غم اغیار مخــور تا نکنـــی نا شـــادم
٥ـ فاش می گویم واز گفتهٔ خود دلشادم

بندهٔ عشقـم واز هر دو جهـــان آزادم
٦ـ طاهر گلشن قدسم چه‌دهم شرح‌فراق
که در ین دامگـهٔ حادثه چـو ن افتادم
۷ـ سایه بردل ریشم فگن‌ای‌گنج روان
که من این خانه بسودای تو ویران‌کردم

یکشنبه

۱ـ ندارم دستت‌ازدامن به‌جزدرخاك‌وآندم‌هم
که برخاکم روان کردی بگیرد دامنت‌گردم
۲ـ دیشب به سیل اشك ره خواب میزدم
نقشی بیـاد روی تـو بـر آب مـــی زدم
۳ـ روی نگار در نظـرم جلـــوه می نمود

وز دور بوســـه بـــرخ مهتـاب می زدم
٤ـ گرچه افتاد ز زلفش گرهی در کـــارم
همچنان چشم گشاد از کرمش میدارم
٥ـ امروز مکش سر ز وفای من و اندیش

زان شب که من ازغم بدعـــادست برآرم
٦ـ مراعهدیست‌باجانان‌که‌تاجان‌دربدن دارم
هوا ران کویش را چوجان خویشش‌دارم
۷ـ خدارااى رقیب امشب زمانی‌دیده‌برهم‌نه
که من بالعل خاموش نهانی صدسخن دارم

دوشنبه

۱ـ کجا روم چکنم چاره از کجا جـــویم
که گشته ام زغم وجور روزگـــار ملـول
۲ـ بدرد عشق بسازوخموش باش حافـــظ
رموز عشق مکن فا ش پیش اهل عقـــول
۳ـ شر مم از خرقهٔ آلودهٔ خودمی آیـــد

که برو وصله بصـــد شعبده پیراسته ام
٤ـ خوش بسوزازغمش‌ای‌شمع‌که‌اینك‌من‌نیز
هم بدیـن کار کمر بسته و برخاسته ام
٥ـ ماجرای من ومعشوق مرا پایان نیست

هر چه آغاز ندارد نپـــذ یـرد انجـــام
٦ـ ازثبات خودم‌این نکته‌خوش‌آمدکه‌به‌جورم
درسر کوی تو ازپـــای طلب ننشستم
۷ـ هر چند عرق بحر گناهـم ز صدجهت
تا آشنای عشـــق شدم ز اهـــل رحمتـــم

سه‌شنبه

۱ـ عیبم مکن به رندی وبدنامی ای حکیـــم
کـاین بود سر نوشـت ز دیوان قسمتـم
۲ـ شب‌صحبت‌غنیمت‌دان ودادخوشدلی‌بستان
که مهتابی دلفروزست وطرف‌لاله‌زاری‌خوش
۳ـ درحریم عشق‌نتوان زددم ازگفت وشنید

زانکه آنجا جمله اعضاچشم بایدو گـوش
٤ـ دلربایی همه خوش‌نیست که عاشق‌بکشد
یاسخن سجیده گوای مرد دانا یا خموش
٥ـ چو بر شکست صبا زلف عنبر افشانش

بهر شکسته که پیوست تازه شد جـانش
٦ـ یارب‌این نوگل خندان‌که سپردی‌به‌منش
می سپارم بتـو از چشم حسود چمنش
۷ـ گرچه ازکوی وفاگشت به‌صدمرحله‌دور
دور باد آفت دور فلـــك ازجـان و تنش

چهارشنبه

۱ـ زکوی میکده دوش بدوش می بردنـــد
امام شهر که سجـاده می کشید بـــدوش
۲ـ سحر ز هاتف غیبم رسید مژده بگوش
که هست گوش دلش محرم پیام سروش
۳ـ فکر بلبل همه آنست‌که‌گل شد یارش

گل در اندیشه‌که چون‌عشوه‌کنددر کارش
٤ـ دلبربایی همه این نیست‌که عاشق‌بکشد
خواجه آنست که باشد غـم خدمتگـارش
٥ـ بلبل از فیض‌گل آموخت‌سخن‌ورنه‌نبود

این همه قول وغزل تعبیه در منقـــارش
٦ـ ایکه در کوچهٔ معشو قـــه ما میگـذری
بر حذر باش که سرمی شکند دیـــوارش
۷ـ آن سفرکرده‌که صد قافله‌دل با اوست
هرکجا هست خدایا بـــه سلامـــت دارش

پنجشنبه

۱ـ صوفی سرخوش ازین‌دست‌که‌کج کردکلاه
بدو جام دگر آشفته شود دستـــار شـــ
۲ـ دل حافظ که بدیدار توخوگر شده بود
ناز پـــرورد وصـــالست مجـــو آزا رش
۳ـ نظرکردن بدرویشان‌منافی‌بزرگی نیست

سلیمان باچنان حشمت نظرها بود بامورش
٤ـ ای سروناز حسن‌که خوش میروی به‌ناز
عشاق را بناز تو هر لحظه صـــد نیـــا ز
٥ـ فرخنده باد طلعت خوبت کـــه در ازل

ببریده اند بر قد سروت قبـــا ی نـــا ز
٦ـ پروانه را ز شمـــع بـــود سوز دل ولی
بی شمـــع عارض تو دلم را بـــود گـــداز
۷ـ درین مقام مجازی به جز پیاله مگیـــر
در یـن سراچـــه بازیچـــه غیر عشـــق مباز

جمعه

۱ـ به عزم توبه نهادم قدح زکف صد بار
ولی کر شمـــه ساقـــی نمی کند تقصیـــر
۲ـ میل رفتن مکن ای دوست دمی باماباش
بر لب جوی طرب جوی وبکف ساغر گیـــر
۳ـ حافظ آراسته کن بزم وبگـــوواعظ را

که ببین مجلســـم و ترك سر منبر کـــن
٤ـ روندگـــان طر یقت ره بـــلا سپرند
رفیق عشق چه غم دارد از نشیب و فـــراز
٥ـ چه فتنه بود که مشاطهٔ قضا انگیخـــت

که کرد نرگس مستش سیه بسرمهٔ نـــاز
٦ـ دوش در حلقه ما قصه گیسوی توبود
تا دل شب سخن از سلسلهٔ مـــوی تو بود
۷ـ دوش وقت سحر ازغصه نجاتم دادنـــد
و اندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادنـــد

آریایی (۳)

فعل وید یعنی دانستن مشتق است و در اصطلاح انرا (دانایی مذهبی) یا (دانش مقدس) تعبیر میکنند• که‌این تعبیر ناشی ازمتن های سرود هاست •زیرا سرود های ویدا بیانگر شوروشعف ومظهر پایان‌ناپذیر امیال درونی‌نژاد ارین بود و از انروست‌که امروز قدیم ترین ممثل شئون وشعا یر اریایی هاسناخته شده اند این سرود ها برمبنی تخیلات و در قالب موزون ترتیب کلام‌یعنی شعر سرو ده اند(۱)و دلیلی که بایست منشا آیت سرود هارا درافغانستان قرار داد خیلی روشن ومبرهن است‌وآن معلو مات تاریخی و شواهد جغرافیایی است که از سرزمن اریایی برای مایه ار مغان اورده است و قسمت اعظم کوه‌ها ـدریا ها و سرزمین های که‌در سرود ها مندمج است اکثر درخاك فعلی افغانستان قرار دارندکه تذکر هرکدام انها سخن رابدراز میکشد ـلذا به یقین میتوان گفت‌که مهد اصلی سرودها شمال و جنوب هندوکش می‌باشد .

ب زبان اوستایی :ـ این زبان که بعضی آنرا (زند) باشتباه تلقی کرده اند (یکی ازسر چشمه های زبان دری است) یکی ازکهنترین زبان های گیتی بشمار میرود و نظر به آثار کهنه و سالخورده آن هم ردیف سا نسکریت و زبان ودا قرارمیگیرد (۲)• وزبانی راکه اوستا بان تالیف شده است زبان اوستایی میگویند و این‌زبان‌عهد سلاله اشکانی و دودمان ساسانی مورد استعمال نداشت ونسبت به‌زبان مروج عهد خاندان های مزبور خیلی قدامت دارد وبا فرس باستان که‌زبان رسمی دربارهخامنشی هابود متوازی می باشد وحتی می‌توان گفت: که‌زبان اوستازبان ایالتی‌از آریاناوفرس‌ایالت باستان زبا ن ایا لت د یگر

این سرزمین بوده است و برهانیکه واقعا پژوهشگران زبان های باستانی رابااین حقیقت وامیدارد که این زبان رابلخی گفته ومهدتطور وتکامل زبان مزبور رابلخ قراردهند، خطابست که زردشت درگات هابه (گشتاسب) فرمانروای مسلط بلخ میکنند وزردشت باید حین خطاب کردن لابدبزبانی سخن گویدکه زعیم و قاید مشرق به آن زبان مانوس باشد . بنابر آن می توان گفت‌که زبان اوستا در بلخ مورد استعمال داشته ومردم به‌آن آشنایی داشتند. حتی بنابر فریضه زبان شناسان زبان اوستا زبان‌معروف باختر بوده‌است (۲) و دلیل **دیگریکه موید برهان بالااست احیانا معلومات است‌که قسمت (وندیداد) اوستا از جغرافیای افغانستان قدیم میدهد والبته هیچ عقل سلیم**

(۱) ص ۹و۱۲ مقد مه‌برها ن‌قاطع به قلم

(۲) ص ۱۱۸ـ۱۱۹ـ عزیسناـ وتاثیر آن درادبیات ـ تالیف داکتر محمد معین .

باورکرده نمی تواند که زبان بیگانه واجنبی بتواند ازعهده چنین توضیحات جغرافیایی و محیطی یك سرزمین ناآشنا آبدیده تر بدرآید. درحالیکه وقایع‌تاریخی‌واماکن جغرافیایی آریانا (افغانستان قدیم) درقسمت مزبور اوستامندرج بوده وآنهارا توضیح میدهد . که آن عبارت از (۱٦) قطعه زمینی است‌که‌اکثرآن درافغانستان کنونی موجود است .

بنابر علل فوق باید اظهار کرد که نظر (پروفیسوربراون) درمورد زبان اوستایی که اطلاق نام بلخی رابه آن ناپسند میگویدناوارد بوده وکدام ریشه منطقی ندارد، زیرا موصوف بلخ رادر شمال شرق سرزمین اوستا قرارداده واذدر بایجان رامهد اصلی این‌زبا ن‌مداند(۳) **نگارنده درمورد مهد اصلی زبان اوستا کدام نظری ندارد . امادر باره اینکه (براون) معتقد است که بلخ درقسمت شمال شرقی سرزمین اوستاقرار داشته ـ باید گفت که اصلا در تحقیق ونظر موصوف سرزمین اوستا مجهول است واگر کانون آریانا (بلخ) را سر زمین اوستا نگوییم پس چه زمینی این افتخار را حایز خواهد بود . وسرزمین اوستا چه‌مفهومی رااراته خواهد نمود. سرزمین اوستا باید به سرحد کمال رسیده ومسیر تکامل خودرا طی همان خطه‌ای گفته شودکه زبان اوستا ودین اوستا و تمد ن در آن سر زمین به سرحد کمال رسید ومسیر تکامل خودرا طی کرده‌که این‌امتیاز رابه جز تلخ‌هیچ زمین دیگری درروند تاریخ ندارد وکلیه تاریخ نگاران به این عقیده اند که زردشت از بلخ به اشاعه مذهب خود آغاز کرد وبلخ سبب بسط وگسترش مذهب اوستا در اطراف واکناف جهان معلوم گردید. بعضی ازنویسندگان زبان اوستا را (زند) تعبیر کرده اند وحتی (زند)را** (زبان بکتر یانی قدیم(٤) **گفته‌وبرخی عقیده**

(۳) ص ۱۲۲ج ۱ تاریخ ادبیات ایران ـ تالیف براون . ترجمه علی پاشا صالح .

(٤) ص ۹۷ تاریخ‌ادبات ایرا ن‌ـ جلال همایی .

دارندکه اوستاباهمین زبان نبشته‌شده‌است(۲) که این نظریات بکلی نادرست بوده واز نگاه (براون) (۳) قابل تردید وانکار است . زیرا زندتفسیری است که به اوستا نوشته شده بود. زیرا تفسیر اوستا ناگزیر از روزگار اشکانیان آغاز شد . اماآنچه از تفسیر اوستا امروز دردست داریم همه بزبان پهلوی است که عهد ساسانیان رایج بود . بنابران (زند) کدام زبان یالهجه ای نیست «٤» . زندتنها **کلمه ای است که از لغت (ازنتی) که به معنی** شرح وبیان وگذارش است مشتق شده است **واز اینکه می گویند قبل از هجوم اسکندر** تفسیری براو ستا نگاشته شده بود که آ ن **تفسیر نیزدر حمله اسکندر توام با اوستا دستخوش نابودی گردید وبعد ها در عهد اشکانی حینیکه روحانیون درصدد گرد آوردن** اوستای فقدان شده برآمد وآنرا بدست آوردند تفسیری آنرانیزبه همین نمط فراهم‌کردند(۱) **آنقدر نظر موجه نیست . بنابر عوامل فو ق ثابت گردیدکه (زند) نمی تواند اوستا باشد. لذااین زبان خواه مهد اصلی آن بلخ باشد ویاجای دیگر زبان است‌که ازشعبات زبا ن اصلی آرین هابوده وکتاب اوستابه آن تحریر یافته است وهمانطور یکه نمی توان آنرا زند دانست بلخی بودن آن نیز خیلی هاناپسندیده نیست .**

زیرا بلخ اگرمهد اصلی آن نباشد کانون تربیه وتطور ومرکز اشاعه وگسترش آن است که این واقعیت مسلم درنزد کسانی که‌زردشت راشناخته وبادین اوستایی معرفت داشته‌باشند امکان ناپذیر است . کلمه اوستا در کتیبه های پرسیپولیس (تخت جمشید)که یادگری ازعهد دودمان هخامنشی هابوده وبه فرس

(۳) ص ۱۲۲ ج۱، تاریخ ادبیا ت ایران سعید نفیسی .

(۲) ص ۱۲۲ ج ۱، تاریخ ادبیات ایران تالیف براون ترجمه علی پاشا صالح .

(٤) ص ۹ و۱۲ مقدمه برهان قاطع به قلم پورنانو .

فارسی تالیف داکترمحمد معین .

قدیم نگارش یافته است (ستون چهارم سطر ٦٤) (۲)• بنام (ابستام) ثبت گردیده و در پهلوی آنرا بصورت (اوستاك) (دارمستشر پستاك) ضبط گردیده ودر سریانی (ابستاگا) ودرعربی (ابستاق) تحریر یافته است وبااین تعبیرات مختلف معنی آن نیز از دیدگاه دانشمندان متفاوت است بعضی آنرا (متن اساسی) وبرخی به تبعیت ازکلمه (ابستاك) آنرا قانون وعده‌ای هم به معنی (کمك کردن ونگاهداری کردن) نبشته اند که احتمال دارد یکی ازین تعبیرات باصل معنی آن وفق داشته باشد. امانباید ناگفته گذاشت که (دالا) یکی ازاوستا شناسان باین عقیده است‌که احتمال دارد اوستا ازکلمه (وید) به معنی دانستن مشتق شده‌است ومرادازآن (معرفت‌وخردمندی) است (۳) لیکن اوستا به‌هر تعبیر وتوضیح **که ایجاد شده واضح آن زردشت حکیم‌فرزانه ودانشمند مدبر بلخ گزین است واین رادمرد بزرگ یشت سیزدهم (فروردین یشت) به خانواده اسپه پیوند بلافصل نژادی داشته و** شـاهان (یا راداتا) یعنی پیشداد یا ن **بلخ بوده است این مصلح برازنده اساس** دیانتی را درباختر پی ریزی کرد که برمبنای **پیکار دوقوه ای متضاد (خیروشر) ـ تاریکی وروشنی ـ (آهورامزداواهریمن) طرح شده بود ودیانت موصوف بنابر توافقیکه بین ویدا و اوستا موجود است ازمیتود هاو پرنسیپ‌های فلسفی واجتماعی وکلتوری عصر ویدی نیز متاثرمی باشد. وزردشت اززمرهٔ سرود آنچه راکه موافق زمان خود وجامعه آریانا یافت اتخاذکرد بعضی راتوضیح وقسمتی را تبدیل وحصه ای راحفظ کرده وفکرتازه وجدید بان مضاعف نمود (۱) .**

این میله که زردشت چه وقت رادر راه نیل باین هدف پیروز گردید درست معلوم نیست وامااززمانیکه باشد بازهم نمی تواند از قرن یازده پیش ازمیلاد (۱۱۰۰ق . م.) به بعدتصور شود. وی‌کتاب‌خودرا بقول (صبری‌وتعالبی)«۱» **برای گشتاسب تقدیم وموصوف امرداد تاآنرا** باب طلا درپوست «دوازده هزارگاو» **تحریر نماید که این قول نمی تواند موثق باشد وهم حقیقت آن بنابر مفقود بودن اوستا اصلی که زردشت آنرا دربلخ نوشته ودرحملات اسکندر مقدونی به یغمارفت، مجهول است واین اوستا رامی توان (اوستای باختری) (۳). نام نهاده وبراوستا مجهول مسمی کرد کمیت این‌اوستا که چه اندازه بوده وچند مجلد آنرا احتواکرده** بود روشن نیست . **باقیدارد**

(۲) ص ۱۲۳ ج ۱ تاریخ ٥ ادبیات ایران تالیف براون ترجمه علی پاشا صالح .

(۳) ص ۱۸٥ ج ۱ پاورقی برهان قاطع به اتمام داکتر محمد معین .

(۱) ـ٥ـ٦ ص ۱۸٦ـ۱۹٦ و۱۹۸ تاریخ قدیم افغانستان ـ احمدعلی کهزاد .

بجواب نامه های شما

قبل ازاینکه بجواب نامه‌های این هفته بپر دازیم خو بست در مورد انتقاد چند کلمه خدمت خوا نند گان این صفحه بعرض برسا نیم.

انتقاد کردن در واقع قضا وت کردن است، برای ارزش یا بی‌و بررسی نحوه‌کار وطرز اند یشه‌و فکریکنفر که‌درین صورت انتقاد بایست‌در چهار چوب خاص‌وبا در نظر گر فتن شرایط مخصوص صورت بگیرد . ایراد گرفتن از طر ز کار یکنفر مشکل نیست زیرا به آسانی میتوان بر معایب و نوا قص کسی انگشت انتقاد گذاشت ، به خصو ص که «انتقاد کردن» یا بهتر بگوییم ایرادگرفتن از یك دید بد- بینانه صورت گیرد.

فقط وقتی میتوان طرز فکر و- چگونگی کاردیگران‌را درست‌ارزیابی وانتقاد کردکه انتقاد از روی حسن نیت صورت گیرد وتعصب کنار گذاشته شود.

غرض اینست که یکتعداد از خوانند گان مجله ژوندون اخیرا نامه های برای مجله فر ستا ده‌اند ودرنامه هایشان قبل ازاینکه در مورد بهتر شدن مجله ژوندون نظر- یات‌وپیشنهادات داشته باشند البته تیز تیغ انتقاد رابر مجله متو جه ساخته اند، انتقا داتیکه نه شرا یط کار مادر آن مد نظر گر فته شده ونه اصلا این انتقا دات ازروی‌حسن نیت است‌بلکه فقط ایراد گر فتن تعصب آلوده است که ثمر بخشی هم نیست.

مثلا چند نفراز خوا نند گان‌مجله نامه های‌بی بسروپای برای صفحه بجواب نامه های شما دارند که‌مجله را ازدیدگاه سؤنیت به باد انتقاد گرفته اندو بیشتر این ایراد ها بر مسایل تخنیکی وفنی مجله ار تباط میگیرد ، یعنی بر عکس های مجله کاغذ وچاپ مجله ،صفحا ت بدون عکس مجله وکم بودن صفحا ت‌رنگی در مجله انگشت انتقاد گذا شته- اند.در حالیکه در نخستین روزیکه صفحه بجواب نامه های شما در مجله کشوده شد مقدمتا پیرا مو ن اینکه چطور مجله بهتر داشته‌باشیم سطری چند نویشتم واز خوانندگان خواستیم تا با در نظر داشت شرایط نظریاتی برای بهتر شدن مجله ارایه دارند نه اینکه برما ایراد بی جای بگیرند .

خوب البته در میان کسانیکه برای ژوندون نامه می فر ستند، هستندکسا نیکه‌نظریات بسیارخوب ومقبو لی برای بهتر شدن مجله دارند که‌البته در همین چند هفته گذشته نامه ها یشا نرا همراه با جواب نشر کردیم.

حالا نامه داریم از ښا غلی محمد کبیر از پل سر خ از هما ن نامه هایکه فقط منظور ایراد گر فتن است.

آقای موصوف بدون مقدمه وتأمل می نویسد که چرا بعضی از پشتی های ژوندون مثل پشتی مجلا ت خارجی «واز چند مجله نام برده است» چاپ نمی شود؟

چرا صفحات متن ژوندون رنگی نیست؟

چرا از کاغذ بهتر برای چاپ مجله کار نمی گیردو... غیره وغیرو واین آقای‌انتقاد چی‌که گپهای دیگر ازهمین قبیل دارد تنها نیست ودرین راه وطرز انتقاد کردن بدون در نظر داشت شرا یط دو ستا نی دارند که‌ما از همه شان دعوت می کنیم تایکبار بر خود زحمتی روا دارند وشرایط کار مار ازنزدیک مطالعه بفر مایند این نکته هم‌براین دوستان پو شیده نما ند که مجله ژوندون بهترازبسیاری مجلا ت خارجی چاپ میشود.

ښا غلی محمد ،میر «امیر» صنف دوازدهم لیسه حبیبیه.

طی نامه مینویسند که اگر در مجله ژوندون چند صفحه آمو زشی درمورد مطالب‌که‌جوانان باآن‌احتیاج دارند اگر در مجله کشوده شود برای‌جوانان‌مفیدوموثر خواهد بود نظر ښا غلی امیر مقبول است مادر آینده سعی خوا هیم کرد در- پیرامون نیاز مندی های جوانان مطالبی به‌نشر بسپاریم که البته در گذشته ها هم اینکار بطور جسته وگریخته صورت گر فته است

ولی برای پاسخ گفتن به این مساله صفحه اختصا صی در مجله نخوا هیم داشت چون در شما ر صفحا ت اختصا صی مااافزوده می گردد چراکه برای جوانان دوصفحه اختصا صی در ژوندون مو جود است.

پیغله ماری نبی

نوشته های درموردراز موفقیت من» ومزا حمین روی بازار دارندکه در حال حاضر ازنشر مضمون شا ن معذرت خواسته وبا مید همکاری‌های شان درآینده هستیم.

ښا غلی عبد الغنی تقی

طی‌نامه ازما خواسته اند تا در مورد « گرانفرو شی » مضا مین در ژوندون نشر کنیم تا نرخها در بازار کنترول شود البته ښا غلی غیاث ،زلمی وفریدون نیز این خواهش رااز مجله ژوندون نموده اند.

باید خد مت این دوستان عر ض کنیم که‌در گذشته در پیرامون این مساله مقاله در ژوندون به نشر رسیده‌وروز نامه انیس هم‌درین‌مورد مطا لبی را‌به نشر سپرده است.

محبو به جباری هنر مند تیاتر

دولتی مطبعه

